

**ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ У ВРАЊУ
УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ**

**ИЗВЕШТАЈ
О САМОВРЕДНОВАЊУ
ПЕДАГОШКОГ ФАКУЛТЕТА У ВРАЊУ**

Врање, 2016.

САДРЖАЈ

САДРЖАЈ	2
О ФАКУЛТЕТУ	3
ПОЛИТИКА КВАЛИТЕТА	6
СТАНДАРД 1: СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА	8
СТАНДАРД 2: СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА.....	14
СТАНДАРД 3: СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА	19
СТАНДАРД 4: КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	25
СТАНДАРД 5: КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА	44
СТАНДАРД 6: КВАЛИТЕТ НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ, УМЕТНИЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА.....	50
СТАНДАРД 7: КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА.....	63
СТАНДАРД 8: КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА.....	68
СТАНДАРД 9: КВАЛИТЕТ УЏБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА.....	74
СТАНДАРД 10: КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ.....	80
СТАНДАРД 11: КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ	85
СТАНДАРД 12: ФИНАНСИРАЊЕ.....	89
СТАНДАРД 13: УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА	94
СТАНДАРД 14: СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА	98

О ФАКУЛТЕТУ

1. ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ И ОСНИВАЊЕ

Педагошки факултет у Врању је наставно-научна и образовна високошколска установа која функционише под окриљем Универзитета у Нишу. Оснивање и рад Педагошког факултета у Врању заснован је на вишедеценијској традицији образовања учитеља у Врању. Тачније, образовање учитеља у Врању траје од 1946. године. У складу са реалним потребама за развојем школства на југу Србије и шире, основана је, најпре, Педагошка школа у Врању 1946/47. године у четворогодишњем трајању. У периоду од 1948/49. године до 1963/54. године дипломирало је 340 учитеља. У складу са променама основне школе, 1953/54. године образовање учитеља повећано је на пет година. У периоду од 1958/59. године до 1971/72. укупно су дипломирала 872 учитеља. Педагошка школа у Врању 1972. године прерасла је у Педагошку академију која је имала први четворогодишњи степен и други студијски, двогодишњи. До 1996. године на Педагошкој академији *Иво Андрић* у Врању укупно је дипломирао 2731 студент. У складу са савременим европским тенденцијама у образовању уопште и образовању наставничког кадра, и наведеном дугогодишњом традицијом, донесена је одлука да се 1993. године, („Службени гласник РС“ бр. 49/93) оснује Учитељски факултет у Врању за образовање учитеља са високом стручном спремом. У процесу акредитације високошколских установа, који је започет 2007. године у Републици Србији, Учитељски факултет у Врању је испунио прописане стандарде у оквиру високог образовања и на основу позитивне оцене Комисије за акредитацију од стране Министарства добио дозволу за рад 18. 1. 2009. године. Установа је реакредитована у наредном циклусу акредитације 27. 06. 2014. године. Одлуком Владе Републике Србије број 612-6300/2015 од 11. 06. 2015. године Учитељски факултет у Врању преименован је у Педагошки факултет у Врању (Дозвола за рад бр. 612-00-00874/2016-06 Министарства просвете, науке и технолошког развоја од 15. 08. 2016. године).

2. ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

Педагошки факултет у Врању је наставно-научна установа у саставу Универзитета у Нишу, која организује и изводи академске студијске програме и развија научни и стручни рад у *пољу друштвених и хуманистичких наука*, чији је оснивач Република Србија. На Факултету се тренутно реализује пет акредитованих студијских програма:

1. Основне академске студије за образовање учитеља,
2. Основне академске студије за образовање васпитача,
3. Основне академске студије за образовање учитеља – Одељење у Неготину,
4. Дипломске академске студије за образовање учитеља,
5. Дипломске академске студије за образовање васпитача,
6. Интегрисане академске студије за образовање мастер професора технике и информатике,
7. Докторске студије за методике разредне наставе.

На иницијативу Педагошке академије у Неготину, која је укинута Законом о оснивању педагошких факултета, школске 1993/1994. године, Педагошки факултет у Врању отпочео је сарадњу са Педагошком академијом у Неготину на доквалификацији учитеља са педагошком академијом.

Решењем Владе Републике Србије о давању сагласности Педагошком Факултету у Врању за обављање делатности ван седишта, донетим 15. јула 1998. године, у Неготину је званично отворено одељење Педагошког факултета у Врању на Вишој школи за образовање васпитача у Неготину. У периоду од 1998. до 2015. године. у оквиру одељења у Неготину

реализован је студијски програм основних академских студија за образовање учитеља. У периоду од 1994. до 2015. године дипломирало је око 500 студената на доквалификацији. Одлуком број 612-00-00068/2014-04 од 20. 02. 2015 од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Педагошки факултет у Врању акредитовао је студијски програм Основне академске студије за образовање учитеља на одељењу у Неготину.

Учитељски факултет у Врању је основан *Законом о укидању Педагошких академија и оснивању Учитељских факултета* 1. јула 1993. године. Школске 1993/94. године, 1. октобра уписани су први студенти, а 1997. године дипломирали су и први академски образовани учитељи и стекли академско звање – професор разредне наставе. До 2015. године дипломирало је укупно 1210 студената по старом програму и 300 студената по новом програму.

Као Учитељски факултет у Врању први је од шест учитељских факултета у Србији који је организовао упис дипломираних студената на магистарске и специјалистичке студије, и то школске 1998/99. године на смеровима за Методику наставе српског језика и књижевности, Методику наставе математике и Методику наставе познавања природе и друштва. Првог магистра дидактичко-методичких наука Факултет је промовисао 2002. године, а првог доктора дидактичко-методичких наука 2008. године. До 2015. године одбрањено је 47 магистарских и 248 мастер радова, као и 23 докторске дисертације.

Тренутно на Факултету студира 1019 студената на седам акредитованих студијских програма, од којих је, на основним студијама 734 (449 студената на академским студијама за образовање учитеља, 143 студента на академским студијама за образовање учитеља у Неготину и 142 студента на академским студијама за образовање васпитача), на мастер студијама 244 студента (206 студената на академским студијама за образовање учитеља и 38 на академским студијама за образовање васпитача), на интегрисаним академским студијама 24 студента и на докторским студијама 17 студената.

Од 2007. године студије на Факултету реализују се по болоњским принципима, у складу са којима су иновирани наставни планови и програми, уведена континуирана евалуација и изборни предмети. Педагошки факултет у Врању се определио за систем студија 4+1+3. Према Статуту Педагошког факултета, на Факултету се реализују студијски програми сва три нивоа академских студија. Основне академске студије трају четири године и носе укупно 240 ЕСПБ бодова. Завршетком студија студент стиче назив дипломирани учитељ/васпитач, са знаком звања првог степена академских студија. Мастер академске студије трају једну годину и носе 60 ЕСПБ бодова. Завршетком овог нивоа студија студент стиче академски назив мастер учитељ/васпитач са знаком звања другог степена академских студија. Интегрисане академске студије трају 5 година и носе 300 ЕСПБ бодова. Завршетком овог нивоа студија студент стиче академски назив мастер професор технике и информатике са знаком звања другог степена академских студија. Докторске студије трају три године и носе 180 ЕСПБ бодова. Завршетком овог нивоа студија студент стиче научни назив доктор методике разредне наставе.

Под називом Учитељски факултет, Педагошки факултет у Врању је као научно-истраживачка организација акредитован 2008. године, а затим и 2013. године. Формирани су Центар за научно-истраживачки рад и Центар за издавачку делатност, у оквиру којих су организоване многобројне научне конференције, округли столови, научне трибине из области дидактичко-методичких наука и научни скупови са међународним учешћем, са којих су објављене књиге резимеа, научни зборници радова и монографије. Објављивање уџбеника, стручних хрестоматија, приручника и практикума неопходних за успешно студирање једна је од основних обавеза и наших наставника и сарадника. Факултет има развијену издавачку делатност са преко 100 објављених уџбеника, монографија и осталих научних и стручних радова. Године 2010. покренут је *Годишњак Педагошког факултета у Врању*, на иницијативу продекана за научно-истраживачки рад и Центра за научно-

истраживачки рад. *Годишњак Педагошког факултета у Врању* је научна периодика у којој се објављују радови наставника и сарадника нашег и сродних факултета. Часопис је на листи Министарства просвете, науке и технолошког развоја, са категоријом М52. Са *Школском књигом* из Београда суиздавач је научног часописа *Методичка пракса*, који се бави актуелним научним и стручним питањима наставне теорије и праксе у млађим разредима основне школе. На листи Министарства просвете, науке и технолошког развоја, овај часопис носи категорију М53. Од 2016. године, у оквиру научног часописа *Facta Universitatis*, Универзитет у Нишу у сарадњи са Педагошким факултетом у Врању издаје серију *Teaching, Learning and Teacher Education*. У часопису се објављују оригинални радови из области које се односе на наставу, учење и образовање учитеља и наставника. Као часопис који се налази у првој години издања, на листи Министарства просвете, науке и технолошког развоја има категорију М54.

Педагошки факултет у Врању остварује сарадњу са образовним и научним институцијама Србије и земаља ширег европског простора. Сарадња је фокусирана на факултете и институције са истом или сличном делатношћу, првенствено са наставничком. На Факултету су се у сарадњи са Универзитетом у Крагујевцу и чланицама - факултетима (Педагошки факултет у Јагодини и Педагошки факултет у Ужицу) реализовала два стручна Tempus пројекта.

Седам наставника и сарадника Факултета ангажовано је у реализацији шест пројеката Министарства просвете и науке Републике Србије у периоду 2013-2016. године.

Педагошки факултет у Врању је оснивач и члан Балканске асоцијације учитељских, педагошких и сродних факултета.

Факултет сарађује са: учитељским факултетима у Сомбору, Ужицу, Лепосавићу и Београду; Педагошким факултетом у Јагодини, Филолошким факултетом у Београду, Институтом за српски језик у Лепосавићу, Одељењем за књижевност САНУ (при Универзитету у Нишу).

У оквиру Балканске асоцијације, Факултет је остварио међународну сарадњу са следећим факултетима: Филозофским факултетом у Источном Сарајеву (Република Српска), Педагошким факултетом у Скопљу (Република Македонија), Педагошким факултетом у Старој Загори (Република Бугарска), Педагошким факултетом у Једрену (Република Турска), Педагошким факултетом у Битољу (Република Македонија), Педагошким факултетом у Штипу (Република Македонија).

Међународна сарадња успостављена је и са универзитетима у Пловдиву, Софији, Великом Трнову (Бугарска), Белгородским државним националним истраживачким универзитетом (Белгород, Русија), Државним индустријским универзитетом (Москва, Русија), Државним педагошким факултетом (Суми, Украјина), Универзитетом у Флорини (Грчка), Филолошким факултетом у Штипу (Македонија), Педагошким факултетом у Копру (Словенија), Центром за више образовање у Новом Месту (Словенија), Институтом за педагошке науке у Бордоу (Француска).

Педагошки факултет у Врању у претходном трогодишњем периоду остварио је сарадњу и са Луганским националним универзитетом *Тарас Шевченко* и Државним Педагошким Универзитетом *Павло Тичина* у Уману у Украјини.

Факултет перманентно остварује сарадњу са свим основним школама и Предшколском установом *Наше дете* у Врању.

Наши наставници и сарадници су учествовали на научним скуповима у Турској, Француској, Кореји, Хрватској, Бугарској, Немачкој, Македонији, Чешкој, Финској и Русији.

Организација и рад Факултета уређује се Законом о високом образовању, Статутом и општим актима. Факултет организује и обавља наставно-научну делатност и административно-техничке послове. Наставно-научну делатност обављају наставници и сарадници Факултета изабрани у складу са Законом о високом образовању.

Административно-техничке послове обављају стручни радници који чине Секретаријат Факултета. На Педагошком факултету ради 65 запослених – 42 из реда наставног особља и 23 из реда ненаставног особља, административних и помоћно-техничких радника. Од укупно 27 наставника, у звању редовног професора је 7 наставника, ванредних професора је 10, а доцента 9. У наставничком звању су и 2 наставника страног језика. Укупно 15 сарадника је у звању асистента и сарадника у настави. На основу уговора о допунском раду, ангажовано је 15 наставника. Радом Факултета руководи декан. Факултет има два продекана: за наставу и научно-истраживачку делатност. Пословодни орган Факултета је Савет.

Факултет је опремљен савременом опремом неопходном за остваривање поменутих програма и наставних садржаја. Факултет је у највећој могућој мери информатизован и у настави се примењује модерна информатичка опрема. Повезан је оптичким каблом са Академском мрежом, опремљена је информатичка учионица, отворен студентски клуб интернет, у три амфитеатра постављени су видео бимови, уз још два покретна видео бима и четири лаптоп рачунара. Свака учионица има прикључке на интернет мрежу. Наставнички кабинети су такође информатички опремљени компјутерима. Учионице и амфитеатри, као и свечана сала и конференцијска сала су модерно опремљени.

Факултет поседује библиотеку која броји око 29732 књига из области педагогије, психологије, филозофије, математике, методике и белетристике. Значајно место заузимају уџбеници за рад у млађим разредима основне школе, као и листови и часописи. У периоду 2013-2016. године библиотека је увећала свој фонд за 1617 књига. Библиотека поседује ауторски и предметни каталог.

Друштвени и културни живот студената одвија се у оквиру организације Савеза студената који даје своје представнике за Студентски парламент.

ПОЛИТИКА КВАЛИТЕТА

У складу са основним принципима Закона о високом образовању Педагошки факултет у Врању је од свог оснивања тежио достизању и испуњавању стандарда у погледу квалитета високог образовања у Србији. У том смислу, на Факултету је успостављен систем управљања квалитетом у складу са захтевима за акредитацију. Основни институционални и нормативни оквир за обезбеђење квалитета представљају Статут Педагошког факултета у Врању и Правилник о квалитету. У оквиру Правилника уређен је институционални систем управљања квалитетом Педагошког факултета у Врању у свим областима рада, утврђена су подручја обезбеђења квалитета, стандарди квалитета рада, као и субјекти надлежни за управљање, праћење, процену, унапређивање и развој квалитета. На Педагошком факултету у Врању одређени су следећи субјекти обезбеђења квалитета:

- Одбор за квалитет,
- Комисија за праћење и унапређивање студирања и
- Комисија за односе са студентима

Након акредитовања Факултета и студијских програма основних, мастер, интегрисаних академских и докторских студија, наведени субјекти обезбеђења и унапређивања квалитета, организовали су поступак унутрашње евалуације и провере квалитета у складу са основним стандардима о квалитету високошколских институција.

У првој фази поступка унутрашње евалуације и провере квалитета утврђени су кораци и активности у самом поступку. Утврђен је начин прикупљања података, извори података, инструменти за прикупљање података. Другу фазу чинило је прикупљање, обрада и анализа података, као и припремање извештаја о резултатима. У завршној фази припремљен је коначан Извештај о самовредновању.

У поступку самовредновања коришћене су анализе службене документације и извештаја стручних служби, квантитативне анализе, квалитативно-дескриптивне анализе,

базе података из евиденције Службе за наставу и студентска питања и Службе за мастер и докторске студије. Основни метод за анализу и процену тренутног стања у домену појединачних параметара квалитета била је SWOT анализа (анализа снага, слабости, могућности и опасности).

Ставови, мишљења и оцене студената јесу, такође, важан индикатор у праћењу квалитета. У протеклом периоду реализовано је редовно анкетање студената два пута годишње, у сваком семестру. Уношење и обраду података врше одређена стручна лица. Након анкетања, припремају се извештаји о резултатима анкетања и достављају декану, продеканима, оцењиваним наставницима и сарадницима појединачно.

1. МИСИЈА ФАКУЛТЕТА

МИСИЈА Педагошког факултета у Врању је да кроз образовање и научно-истраживачки рад обезбеди стварање високо-образовног стручног кадра за професије дипломираних учитеља и васпитача, као и мастер професора технике и информатике, који ће својим знањем, вештинама и радом допринети развоју друштва, његовом економском, културном и материјалном напретку, као и целокупном развоју друштвене заједнице.

Мисија система управљања квалитетом подразумева обезбеђивање највиших стандарда квалитета образовног, научно-истраживачког и стручног рада, који се непрестано развијају и унапређују.

Да би остварио своју мисију, Факултет је трајно опредељен за унапређење квалитета високог образовања, развој и унапређење квалитета својих студијских програма и свих процеса који се у установи одвијају, у складу са законским одредбама, одредбама стандарда за акредитацију у високом образовању и дефинисаном политиком квалитета.

2. ВИЗИЈА ФАКУЛТЕТА

ВИЗИЈА Педагошког факултета у Врању је да на основу савремених, квалитетних, атрактивних и просперитетних студијских програма, квалитета наставног и другог особља и услова студирања и рада, као и њиховим сталним унапређивањем и развијањем културе квалитета, постане истакнута високошколска установа у својој области и упоредив са водећим иностраним универзитетима и факултетима.

У обављању мисије и визије Педагошки факултет у Врању, делује и доприноси унапређењу теорије и праксе система образовања и сарађује са другим факултетима и институцијама Универзитета у Нишу, сродним високошколским установама у Републици Србији, као и са иностраним универзитетима и факултетима.

СТАНДАРД 1: СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

1. ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА СТАНДАРДА

Институционални основ за поштовање високих стандарда у погледу квалитета високог образовања на Педагошком факултету у Врању представља Стратегија обезбеђења квалитета усвојена 06.03.2008. године. Факултет се у складу са визијом и мисијом, основним задацима и циљевима установе, који су дефинисани у Стратегији и у потпуности се определио за непрекидно и систематско развијање и унапређивање својих студијских програма, наставног процеса и свих ресурса и процеса рада који се одвијају на Факултету, у циљу обезбеђивања што вишег квалитета, нивоа знања и способности које ће студенти који успешно заврше студије поседовати.

Одбор за обезбеђење квалитета је у процесу редовног преиспитивања, а у складу са надлежностима које су дефинисане у Правилнику о квалитету Учитељског факултета у Врању (одлука Савета факултета бр. 390/3 од 11.06.2008. године) закључио да је потребно донети нову, унапређену Стратегију, како би елементи, који нису били обухваћени претходном верзијом, били имплементирани у документ. На основу предлога Одбора за обезбеђење квалитета и Декана факултета, Савет Учитељског факултета је усвојио унапређену Стратегију, нову верзију Стратегије обезбеђења квалитета Учитељског факултета у Врању, на седници одржаној 16.03.2011. године (одлука бр. 187/5).

Приликом формулисања и доношења основних стратешких принципа, који чине основу рада успостављених тела за обезбеђење квалитета, пошло се од визије, мисије, циљева и основних задатака и њихове имплементације у пракси. С обзиром на новине које са собом носи реформа високог образовања по моделу Болоњске декларације, Педагошки факултет у Врању је опредељен за стални и систематски рада на унапређењу квалитета, водећи рачуна о савременим кретањима европских и светских процеса у сфери образовања, а у складу са својим основним циљевима и задацима.

Факултет се у потпуности определио за имплементацију и спровођење Стратегије обезбеђења квалитета и потврдио спремност за сталним унапређењем студијских програма и континуираним побољшањем свих ресурса и целокупног рада у циљу испуњавања и задовољавања потреба садашњих и будућих студената, друштва и његовог развоја.

У том смислу, констатује се да Факултет има утврђене документе који се стандардом и другим документима захтевају:

- Стратегију обезбеђења квалитета, усвојио Савет факултета,
- Мере и субјекте за спровођење стратегије, усвојило Наставно-научно веће факултета,
- Акциони план за спровођење Стратегије, којим је детаљно и са свим елементима дефинисано спровођење Стратегије са прецизно дефинисаним задацима, одговорностима и роковима за њихову реализацију, усвојило Наставно-научно веће факултета.

У складу са опредељењима у Стратегији и основним мерама које су у њој наведене, утврђен је и донесен документ *Мере и субјекти за обезбеђење квалитета* (одлука бр. 486/5. од 16. 6. 2011), чијом доследном реализацијом ће се обезбедити спровођење Стратегије и праћење и унапређење квалитета у свим областима рада на Факултету. У документу су дефинисани и субјекти који су формиран на Факултету у циљу спровођења и реализације одговарајућих послова, задатака и активности. Основни субјекти обезбеђења квалитета Факултета су његови запослени у наставним и научним процесима рада, запослени у

процесима подршке, као и студенти који су укључени у све процесе и активности везане за обезбеђење и унапређење квалитета.

Факултет је формирао тела за обезбеђење и унапређење квалитета, Одбор за обезбеђење квалитета, Комисију за праћење и унапређење студија и Комисију за односе са студентима. У саставу ових тела су наставници и сарадници, ненаставно особље и представници студената, који имају дефинисана јасна задужења и обавезе за реализацију одређених задатака и активности које су утврђене одговарајућим документима.

Стратегија, утврђене мере и акциони план, као и други документи за обезбеђење и унапређење квалитета се реализују и спроводе у свим областима обезбеђења квалитета, кроз праћење и унапређење студијских програма, наставног процеса, квалитета педагошког рада наставног особља, научно-истраживачког и стручног рада, вредновања студената, уџбеника и литературе, ресурса, ненаставне подршке, процеса управљања и других области. Успостављени квалитет рада у свим областима, даје значајне резултате, али је неопходно наставити спровођење успостављеног система квалитета, а кроз мере контроле и мере за унапређење постићи још виши ниво квалитета у свим областима.

Утврђивањем *Акционог плана за спровођење стратегије*, у којем су детаљно и прецизно дефинисани сви елементи спровођења Стратегије, омогућава се њена лакша и доследна реализација.

Доношењем наведених и свих других докумената, дефинисањем задатака и одговорности, обезбеђивањем одговарајућих ресурса, Педагошки факултет у Врању је недвосмислено исказао своју опредељеност за изградњу организационе културе квалитета.

Педагошки факултет у Врању је у Стратегији дефинисао и своју опредељеност за спровођење активности на повезивању образовне, научно-истраживачке и стручне делатности. Знања до којих Факултет долази спровођењем научно-истраживачких и професионалних активности, учешћем наставника и сарадника на домаћим и међународним научним и стручним скуповима, публиковани резултати се укључују у одговарајуће наставне садржаје и наставни процес. Квалитет научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника се константно подстиче, прати, оцењује и унапређује. У структури студијских програма дефинисан је предмет *Методологија педагошких истраживања*, чијим изучавањем се студенти оспособљавају за научно-истраживачки рад.

Стратегија обезбеђења квалитета Педагошког факултета у Врању је објављена на интернет сајту факултета и доступна је запосленима, студентима и јавности, чиме овај документ Факултет промовише и у самој установи и у јавности.

Факултет је у складу са захтевима стандарда и утврђеним областима обезбеђења квалитета обезбедио одговарајуће ресурсе, простор и опрему, управљање, ненаставну подршку, финансирање, библиотечке, дидактичке и информатичке ресурсе, који обезбеђују спровођење задатака и активности које су утврђене у одговарајућим документима, и на тај начин обезбеђује планирани ниво квалитета рада на Факултету.

Стратегију једном годишње преиспитују органи Факултета, Одбор за обезбеђење квалитета, Наставно-научно веће и Савет факултета и на основу оцене о степену остварења дефинисаних циљева, задатака и принципа, пројектују се могуће мере за унапређење у области у којој се утврде одступања од потребног нивоа квалитета. Овај процес је веома важан и оцењује се као изузетно позитиван, јер он обезбеђује да на време буду уочени одређени недостаци у некој области обезбеђења квалитета и дефинисањем одговарајућих мера превазиђени.

На основу досадашњих резултата и реалних показатеља може се рећи да је Педагошки факултет у Врању доследно спроводећи планове и мере од стране дефинисаних субјеката у највећој мери испунио циљеве, захтеве и очекивања у спровођењу Стратегије обезбеђења квалитета.

С обзиром на то да је, у току 2014. године, Факултет поднео документацију за промену назива, материјал за акредитацију новог студијског програма Интегрисаних академских студија за образовање мастер професора технике и информатике (одлука о акредитацији број 612-00-00090/2015-04 од 20.03.2015.), као и акредитацију студијског програма Основне академске студије за образовање учитеља – Одељење у Неготину (одлука о акредитацији број 612-00-00068/2014-04 од 20.02.2015.), Одбор за обезбеђење квалитета је у процесу редовног преиспитивања закључио да је, након доношења одговарајућих одлука од стране Владе републике Србије и ресорног Министарства, потребно донети нову, унапређену Стратегију. У складу са тим, Савет факултета, на предлог Одбора за квалитет, на седници која је одржана 14. 07. 2016. године усвојио је нову верзију Стратегије обезбеђења квалитета (одлука бр. 1709), за наредни период.

Овај поступак се оцењује позитивним, као и доношење значајних докумената који произилазе из Стратегије и захтевају се одговарајућим стандардима, Мере и субјекте за спровођење стратегије и Акциони план за спровођење Стратегије, а за које је планирано да буду донешени након усвајања Извештаја о самовредновању Педагошког факултета у Врању, како би сви елементи у процесу спровођења реформе високог образовања, који нису били обухваћени претходном верзијом, били имплементирани у одговарајуће документе.

Педагошки факултет у Врању је у Стратегији дефинисао и своју одређеност за спровођење активности на повезивању образовне, научно-истраживачке и стручне делатности, тако што се резултати и знања до којих Факултет долази спровођењем научно-истраживачких и професионалних активности, укључују у одговарајуће наставне садржаје и наставни процес.

За потпуно остварење Стратегијом дефинисаних циљева, задатака, принципа и осталих елемената, ипак се констатује одређено непостојање одговарајућих корективних, али и подстицајних мера и активности за уочене недостатке, а исто тако и недостатак одговорности за нереализоване активности и непоштовање рокова за извршење појединих послова и задатака.

Стратегија обезбеђења квалитета Педагошког факултета у Врању је објављена на интернет сајту факултета и доступна је запосленима, студентима и јавности, чиме овај документ Факултет промовиће и у самој установи и у јавности.

2. SWOT АНАЛИЗА

Оцењивање елемената **SWOT** анализом, процена предности, слабости, могућности и опасности у односу на анализирани елементи, дефинисана је на следећи начин:

- високо значајно: +++
- средње значајно: ++
- мало значајно: +
- без значајности: 0

Анализа елемената Стандарда 1 SWOT методом:			
S-Предности		W-Слабости	
На факултету су обезбеђене нормативне и организационе претпоставке за унапређење квалитета рада установе	+++	Недовољна ажурност у поштовању рокова за реализацију појединих активности које су утврђене у Акционом плану.	++
Руководства факултета даје пуну подршку успостављеним телима за обезбеђење квалитета.	+++	Недовољна синхронизација активности субјеката за обезбеђење квалитета	++
Руководства факултета непрекидно и		Неадекватно разумевање смисла исхода	

систематски ради на унапређењу културе квалитета.	+++	процеса самоевалуације од стране студената и дела наставника.	++
Руководство обезбеђује одговарајуће ресурсе, потребне за систематско унапређење квалитета.	+++		
Секретаријат факултета има веома добру сарадњу са телима за обезбеђење квалитета.	++		
Председници тела за обезбеђење квалитета обављају своја задужења систематски, одговорно и независно.	++		
О-Могућности		Т-Опасности	
Боља анимација и едукација студената за веће укључивање у процесе анкетирања.	++	Преоптерећеност наставног особља ангажованог у телима за обезбеђење квалитета.	++
Укључивање млађих наставника и сарадника у значајнијој мери у процесе обезбеђења квалитета.	++	Преоптерећеност ненаставног особља ангажованог у телима за обезбеђење квалитета.	++
Дефинисање подстицајних мера за лица која доследно и квалитетно обављају задатке у телима и процесима обезбеђења квалитета.	++	Недовољна активност студената који су укључени у тела за обезбеђење квалитета.	+
Конституисање јединствене политике и културе квалитета на нивоу универзитета	++	Обим и квантитет форме спровођења мера на обезбеђењу квалитета.	++
Формирање Центра за унапређење квалитета.	+++		

У оквиру испуњености овог дела Стандарда 1, Педагошки факултет у Врању је анализирао и дефинише квантитативне оцене за остале елементе који се захтевају овим стандардом:

1.1 Мере за обезбеђење квалитета, +++

У складу са опредељењима у Стратегији, утврђен је и донесен документ *Мере и субјекти за обезбеђење квалитета*, чијом доследном реализацијом ће се обезбедити спровођење Стратегије и праћење и унапређење квалитета у свим областима рада на Факултету.

1.2 Субјекти обезбеђења квалитета, +++

Факултет има успостављена тела за обезбеђење квалитета, Одбор за обезбеђење квалитета, Комисију за праћење и унапређење студија и Комисију за односе са студентима. У саставу ових тела су наставници и сарадници, ненаставно особље и представници студената, који имају дефинисана јасна задужења и обавезе за реализацију одређених задатака и активности које су утврђене одговарајућим документима, један од њих је *Мере и субјекти за обезбеђење квалитета*.

1.3 Области обезбеђења квалитета, +++

Одговарајућим документима је дефинисано да се обезбеђење и унапређење квалитета спроводе у свим областима, кроз праћење и унапређење студијских програма, наставног процеса, квалитета педагошког рада наставног особља, научно-истраживачког и стручног рада, вредновања студената, уџбеника и литературе, ресурса, ненаставне подршке, процеса управљања и других области.

1.4 Опредељење за изградњу организационе културе квалитета, +++

Факултет је формирао тела за обезбеђење и унапређење квалитета, Одбор за обезбеђење квалитета, Комисију за праћење и унапређење студија и Комисију за односе са студентима, а Стратегијом и Акционим планом, дефинисано је и формирање Центра за унапређење квалитета. У саставу ових тела су наставници и сарадници, ненаставно особље и представници студената, који имају дефинисана јасна задужења и обавезе за реализацију одређених задатака и активности.

1.5 Повезаност образовне, научно-истраживачке, уметничке и стручне делатности, ++

Факултет је у Стратегији и другим документима дефинисао своју опредељеност на повезивању образовне, научно-истраживачке и стручне делатности. Знања до којих се долази спровођењем научно-истраживачких и професионалних активности, учешћем наставника и сарадника на домаћим и међународним научним и стручним скуповима, публиковани резултати се укључују у одговарајуће наставне садржаје и наставни процес. У структури студијских програма дефинисан је предмет Методологија педагошких истраживања, чијим изучавањем се студенти оспособљавају за научно-истраживачки рад.

На основу SWOT анализе наводе се предлози мера (активности) са дефинисањем носилаца, рокова и резултата тих активности

3. ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Активност	Носилац активности	Рок за реализацију активности	Резултат активности
Доношење подстицајних мера за тела задужена за обезбеђење квалитета.	Руководство факултета и Одбор за обезбеђење квалитета	Крај школске 2016/2017. године	Усвојен Правилник о награђивању
Организовање разговора о питањима културе квалитета.	Руководство, Секретар и Председник Одбора за обезбеђење квалитета	Стална активност	У одређеним интервалима на дневном реду органа Факултета питања о обезбеђењу и култури квалитета.
Анализа могућности за повећање обима и квалитета ресурса за обезбеђење квалитета.	Руководство, Секретар и Председник Одбора за обезбеђење квалитета	Перодична активност у интервалима од највише годину дана	Повећан обим и побољшан квалитет ресурса за обезбеђење квалитета у свим областима.
Спровођење активности на подстицању свих лица за поштовање рокова за реализацију активности.	Руководство факултета, Секретаријат и Одбор за обезбеђење квалитета	Перодична активност, на крају сваког семестра	Веће ангажовање и реализација активности у дефинисаним роковима.
Организовање разговора са Студентским парламентом о питањима већег укључивања студената у све процесе и активности	Руководство факултета и Одбор за обезбеђење квалитета	Перодична активност, једном у току семестра.	Већа активност представника студената у активностима везаним за обезбеђење квалитета

везане за обезбеђење квалитета.			
Формирање Центра за унапређење квалитета	Одбор за обезбеђење квалитета, Секретаријат и Руководство факултета	Крај школске 2016/2017.	Формиран Центар за унапређење квалитета.
Ангажовање наставника и сарадника који нису преоптерећени наставним активностима у одређеном семестру за рад у телима за обезбеђење квалитета	Продекан за наставу, Декан Факултета	На почетку сваке школске године.	Оптимално оптерећење наставног особља
Оптимална организација послова у Службама факултета када су запослени ангажовани на активностима за обезбеђење квалитета.	Секретар факултета и Шефови служби.	На почетку сваке школске године.	Утврђена организација послова и задатака у свим службама у посебним ситуацијама.
Организовање састанака, семинара и предавања о питањима обезбеђења и унапређења квалитета у високошколским установама.	Руководство факултета и Одбор за обезбеђење квалитета	Стална активност	

4. ПОКАЗАТЕЉИ И ПРИЛОЗИ ЗА СТАНДАРД 1:

[Прилог 1.1.1. Стратегија обезбеђења квалитета Педагошког факултета у Врању и Одлука о усвајању – 2011.](#)

[Прилог 1.1.2. Стратегија обезбеђења квалитета Педагошког факултета у Врању и Одлука о усвајању – 2016.](#)

[Прилог 1.2. Мере и субјекти за обезбеђење квалитета и Одлука о усвајању](#)

[Прилог 1.3. Акциони план за спровођење стратегије и Одлука о усвајању](#)

[Прилог 1.4. Правилник о поступку за самовредновање и оцењивање квалитета Педагошког факултета у Врању](#)

СТАНДАРД 2: СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Високошколска установа утврђује начин (стандарде) и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

1. ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА СТАНДАРДА

Да би Стратегија обезбеђења квалитета Педагошког факултета у Врању била успешно спроведена, Наставно-научно веће факултета је 22. 06. 2015. године усвојило документ *Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Педагошког факултета у Врању*. Овим документом су дефинисани стандарди и поступци за обезбеђење квалитета у свим областима рада и њиме се прецизно утврђују надлежности и правила рада појединих субјеката у систему мера за обезбеђење квалитета.

Стандарди и поступци су дефинисани за све области обезбеђења квалитета, доследно поштујући захтеве Стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа. Поступцима су обухваћене следеће области обезбеђења квалитета:

- студијски програми,
- наставни процес,
- научно-истраживачки и стручни рад,
- наставници и сарадници,
- студенти,
- уџбеници, литература, библиотечки и информатички ресурси,
- управљање високошколском установом и ненаставне подршке,
- простор и опрема,
- финансирање,
- улога студената у самовредновању и провери квалитета,
- систематско праћење и периодична провера квалитета.

Одбор за обезбеђење квалитета је израдио, а Наставно-научно веће усвојило и документ *План рада и процедуре за праћење и унапређење квалитета*, у коме су дефинисани задаци, процедуре и субјекти за њихову реализацију у оквиру свих Стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и њихових појединачних захтева.

Планирање свих поступака и процедура и њихова реализација су засновани на систематичном и сталном прикупљању података, њиховој стручној анализи и доношењу одговарајућих закључака и мера у циљу унапређења квалитета у свим областима обезбеђења квалитета, које су обухваћене овим документима.

Педагошки факултет у Врању је обезбедио да *Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Педагошког факултета у Врању* буде доступан наставном и ненаставном особљу, студентима, као и јавности на сајту факултета.

Одбор за обезбеђење квалитета, периодично преиспитује стандарде и поступке за обезбеђење квалитета и уколико процени, предлаже Наставно-научном већу измене или допуне у циљу њиховог унапређивања и постизања веће ефикасности у њиховом спровођењу.

Одбор за обезбеђење квалитета доноси на почетку године Извештај о раду за претходну годину и доставља га Наставно-научном већу на разматрање и усвајање. Извештај садржи све активности Одбора и његових Комисија, анализу стања квалитета у одређеним областима и уколико на основу закључака одређених тела, резултата анкета или на други

начин дође до сазнања о већим недостацима или одступањима од утврђеног нивоа квалитета, утврђује предлог мера за унапређење.

Педагошки факултет у Врању је доследно спроводећи Стратегију обезбеђења квалитета и реализујући циљеве и задатке који су утврђени донео *Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Педагошког факултета у Врању*. Правилником су дефинисани стандарди квалитета који прописују начин и поступање појединих субјеката у систему мера за обезбеђење квалитета у свим областима. Упоредо са стандардима у правилнику су утврђени и поступци за обезбеђење квалитета за сваку област, којима се прописује начин рада одговарајућих субјеката по одређеним питањима обезбеђивања квалитета у дефинисаној области. На тај начин Факултет је у потпуности испунио овај део захтева Стандарда 2.

План рада и процедуре за праћење и унапређење квалитета, факултет је донео у циљу дефинисања прецизних планова и процедура, којима се обезбеђује доследно спровођење Стратегије и стандарда за обезбеђење квалитета, од стране субјеката, који су такође у документу наведени. Факултет је обезбедио да процес обезбеђења и унапређења квалитета у свим областима рада буде јасно дефинисан и да се спроводи на основу утврђених докумената и од стране одговорних лица.

Факултет је испунио захтеве стандарда на тај начин што је обезбедио да документа која се овим стандардом захтевају буду доступна наставном и ненаставном особљу, студентима, али и јавности путем сајта факултета.

Стандарде и поступке за обезбеђење квалитета, једном годишње преиспитују Одбор за обезбеђење квалитета и Наставно-научно веће, а по потреби допуњавају или унапређују у зависности од тога како се оцени њихова структура или спровођење.

2. SWOT АНАЛИЗА

Оцењивање елемената **SWOT** анализом, процена предности, слабости, могућности и опасности у односу на анализирани елементи, дефинисана је на следећи начин:

- високо значајно: +++
- средње значајно: ++
- мало значајно: +
- без значајности: 0

Анализа елемената Стандарда 2 SWOT методом:			
S-Предности		W-Слабости	
Факултет остварује делатност високог образовања реализацијом усвојених и акредитованих студијских програма.	+++	Недовољна одговорност једног броја наставног особља по питањима обавеза везаних за предмете за које имају задужења у настави.	++
Факултет је усвојио неопходна акта која представљају организациони и нормативни оквир за праћење и унапређење квалитета установе у свим областима .	+++	Недовољно прецизни исходи за поједине предмете на свим студијским програмима.	+
Студијски програми за образовање учитеља и васпитача свих нивоа, као и мастер професора технике и информатике су целине међусобно повезаних и усклађених елемената.	++	Недовољна усклађеност исхода одређеног броја предмета са исходима студијског програма.	++

Квалитет студијских програма који се реализују на Факултету се обезбеђује кроз поштовање свих елемената који се одговарајућим стандардима захтевају.	+++		
Председници тела за обезбеђење квалитета обављају своја задужења систематски, одговорно и независно.	++		
О-Могућности		Т-Опасности	
Унапређивање садржаја теоријске и практичне наставе.	++	Недовољна координисаност промена у систему обавезног образовања и иновирања студијских програма	+++
Унапређивање квалитета наставне литературе.	++	Недовољно уважавање потреба и могућности педагошких факултета у Стратегији развоја образовања у Србији до 2020. године.	+++
Дефинисање прецизнијих предиспитних обавеза и начина њиховог оцењивања.	++	Недовољна ажурност у иновирању наставних садржаја појединих предмета у односу на промене у обавезном образовању у Р. Србији.	++
Осавремењавање метода наставе и веће коришћење нових техничко-технолошких средстава.	++	Низак степен хоризонталне и вертикалне интеграције садржаја.	++

У оквиру испуњености овог дела Стандарда 2, Педагошки факултет у Врању је анализирао и дефинише квантитативне оцене за остале елементе који се захтевају овим стандардом:

2.1 Стандарди за унапређење квалитета установе, +++

Факултет је у *Правилнику о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Педагошког факултета у Врању* дефинисао стандарде квалитета у свим областима рада и њима се прецизно утврђују надлежности и правила рада појединих субјеката у систему мера за обезбеђење квалитета.

2.2 Стандарди за унапређење квалитета студијских програма, +++

У оквиру *Правилника о квалитету Педагошког факултета у Врању* и *Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Педагошког факултета у Врању* утврђени су јасни стандарди и квалитативни и квантитативни показатељи за вредновање квалитета студијских програма.

2.3 Поступци обезбеђења квалитета, +++

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Педагошког факултета у Врању су утврђени поступци за све области рада на Факултету, а у њима су утврђена правила рада, процедуре и надлежности субјеката за све појединачне поступке чији је циљ обезбеђење и унапређење квалитета у свим областима.

На основу SWOT анализе наводе се предлози мера (активности) са дефинисањем носилаца, рокова и резултата тих активности.

3. ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Активност	Носилац активности	Рок за реализацију активности	Резултат активности
Активно праћење измена Законских прописа и доношења нових.	Руководство и Секретаријат факултета	Стална активност	Периодично постављање питања везана за измене Законских прописа на Колегијумима и седницама Наставно-научног већа.
Обезбеђивање израде и ажурирања Спецификација предмета и Планова извођења наставе пре почетка нове школске године.	Продекан за наставу и Председник Одбора за обезбеђење квалитета	Периодична активност, на почетку школске године	Спецификације предмета и Планови извођења наставе припремљени и доступни студентима и јавности пре почетка нове школске године.
Спровођење увида у дневник наставе у циљу праћења њеног доследног спровођења.	Продекан за наставу и Председник Одбора за обезбеђење квалитета	Периодична активност, више пута у току семестра	Доследна реализација наставних садржаја, као и распореда извођења наставе.
Прецизно дефинисање исхода за одређени број предмета на свим студијским програмима.	Руководство, Председник Одбора за обезбеђење квалитета и Председник Комисије за праћење и унапређење студија.	Периодична активност, на почетку школске године	Израђени и ажурирани исходи учења за све предмете свих студијских програма.
Јасно дефинисање предиспитних обавеза и начина оцењивања студената по питању тих обавеза.	Руководство, Председник Одбора за обезбеђење квалитета и Председник Комисије за праћење и унапређење студија.	Периодична активност, на почетку школске године	У спецификацијама (силабусима) свих предмета за све студијске програме, ажуриран део који се односи на оцењивање, предиспитне обавезе и завршни испит.

4. ПОКАЗАТЕЉИ И ПРИЛОЗИ ЗА СТАНДАРД 2

[Прилог 2.1. Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета Педагошког факултета у Врању](#)

[Прилог 2.2. План рада и процедуре за праћење и унапређење квалитета Педагошког факултета у Врању](#)

[Прилог 2.3.1. Годишњи извештаји о раду Одбора за квалитет](#)

[Прилог 2.3.2. Годишњи извештаји о раду Комисије за праћење и унапређење студија](#)

[Прилог 2.3.3. Годишњи извештаји о раду Комисије за односе са студентима](#)

СТАНДАРД 3: СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

1. ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА СТАНДАРДА

Статутом Факултета, Правилником о квалитету и одговарајућим Правилницима тела успостављених за питања обезбеђења квалитета дефинисан је делокруг рада, састав, надлежности и одговорности, послови и задаци наставног особља, стручних органа и студената у раду ових тела и доношењу и спровођењу докумената, процеса и активности за обезбеђење квалитета. У циљу систематског спровођења стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета Педагошки факултет у Врању има успостављену организациону структуру и стручна тела за обезбеђење квалитета, Одбор за обезбеђење квалитета и у саставу одбора, Комисију за праћење и унапређење студирања и Комисију за односе са студентима. Поред сталних тела, Декан факултета, Наставно-научно веће и Одбор за обезбеђење квалитета могу оснивати и друге сталне и повремене комисије и друга радна тела ради проучавања одређених питања из области обезбеђења квалитета, прикупљања и анализе података, спровођења конкретних активности и др. У поступку је формирање Центра за унапређење квалитета, који постаје организациона јединица Факултета без својства правног лица. Надлежности и одговорности Центра постају, дефинисање стратегије и политике праћења, обезбеђења, унапређења и развоја квалитета и обављање административних и организационих послова везаних за самовредновање и подизање квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Факултету.

Одбор за обезбеђење квалитета је стручно и саветодавно тело Декана и Наставно-научног већа Факултета и представља највиши орган у процесу обезбеђења квалитета који је одговоран за праћење, обезбеђење и унапређење квалитета у свим областима рада на Факултету. Одбор у свом саставу има 5 чланова: 2 члана из реда наставника, 1 члана из реда сарадника, 1 члана из реда студената и 1 члана из реда ненаставног особља.

Надлежности и одговорности одбора су, доношење и ревизија стратегије, политике, стандарда, поступака, стратешких и акционих планова, спроводи поступак самовредновања, утврђује методе и координира спровођење свих облика анкетања, анализира и вреднује прикупљене податке и припрема извештаје и др.

Одбор за обезбеђење квалитета, најмање једном годишње, подноси извештај Наставно-научном већу о свом раду и стању на пољу обезбеђења и унапређења квалитета на Факултету.

Комисија за праћење и унапређивање студирања у свом саставу има 5 чланова: Продекан за наставу као председник, 2 члана из реда наставника, 1 члана из реда сарадника и 1 члана из реда студената. Надлежности и одговорности комисије су пре свега, праћење, реализација и остваривање студијских програма и планова рада, анализа и унапређење структуре, циљева, исхода, садржаја, оцењивања, радног оптерећења студената, праћење и остваривање стандарда квалитета наставе, организација спровођења поступка анкетања студената, предлагање мера за унапређивање квалитета студијских програма, планова рада и наставног процеса, разматрање извештаја о одржаној настави и др.

Комисија подноси полугодишњи извештај о свом раду, после завршетка јесењег семестра и годишњи извештај, од 1. до 15. новембра текуће године, Одбору за обезбеђење квалитета.

Комисија за односе са студентима у свом саставу има 5 чланова: 1 члана из реда наставника, 1 члана из реда сарадника, студента-продекана, шефа службе за студентска питања и 1 студента мастер академских студија.

Надлежности и одговорности комисије су пре свега, припрема брошура, водича и других информативних материјала намењених студентима, стара се о доступности података од јавног интереса и о информисању јавности о студијама и Факултету, предлаже Декану ЕСПБ саветника, прати и оцењује његов рад, организује програм информисања студената о стандардима квалитета, поступцима за обезбеђење квалитета и анкетаирању студената, расправља о свим питањима од значаја за рад студента и студентских организација на Факултету, предлаже Одбору програме за превазилажење тешкоћа студената у учењу, предлаже Одбору мере за превазилажење уочених проблема и др.

Комисија подноси годишњи извештај о свом раду, Одбору за обезбеђење квалитета.

Одбор и Комисије по дефинисаним процедурама израђују одговарајућа документа система квалитета, извештаје, предлоге корективних мера и др. За стратешка документа (Стратегија за обезбеђење квалитета, Акциони план, Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета и др.), која се тичу квалитета, Одбор за обезбеђење квалитета сачињава предлоге тих докумената и доставља их вишим органима и телима на разматрање и усвајање.

Педагошки факултет у Врању, кроз различите облике и области анкетаирања студената, наставног и ненаставног особља, дипломираних студената, послодаваца и руководиоца у образовним и васпитним установама, добија веома важна сазнања о функционисању успостављеног система квалитета на Факултету. Редовно и систематски се спроводе анкетаирања студената након сваког семестра, као и анкетаирања наставног и ненаставног особља на крају сваке школске године. Прикупљају се и подаци од стране дипломираних студената о студијским програмима и наставном процесу, као и подаци од послодаваца и руководиоца школских и предшколских установа. Сви подаци који се кроз ове процесе добијају пажљиво се анализирају и израђују се извештаји, који се достављају одговарајућим органима и телима Факултета на разматрање и усвајање. Уколико се појаве значајнији недостаци или одступања од дефинисаних стандарда квалитета у било којој области, доносе се корективне мере за њихово отклањање, а сугестије и мишљења користе за унапређење и студијских програма, наставног процеса и целокупног рада на Факултету.

Педагошки факултет у Врању је Статутом, Правилником о квалитету и Правилницима успостављених тела за обезбеђење квалитета, јасно дефинисао обавезу учешћа студената у тим телима и њиховом раду. Факултет је тако обезбедио активно учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступака и унапређивању и ширењу културе квалитета и свим процесима и активностима везаним за обезбеђење квалитета. Свим осталим студентима је омогућено да учествују у неколико облика анкетаирања у којима они дају своје оцене и ставове, али и мишљења и сугестије у вези са свим областима рада на Факултету. Повратне информације и резултати анкета са студентима се систематски анализирају и омогућавају дефинисање одговарајућих мера и активности на унапређењу по питањима и у областима у којима се уочавају недостаци.

Уз све што је наведено и што се реализује у области обезбеђења и унапређења квалитета на Факултету, стање система обезбеђења квалитета, паралелно са тим и одговорности за извршавање одређених послова и задатака, који се директно и индиректно односе на питања квалитета, још увек није на нивоу којим би Факултет могао бити задовољан. Такође, и доношење и реализација корективних мера и мера за унапређење у областима у којима се уочавају недостаци, није на одговарајућем нивоу. Међутим, истовремено се констатује да се те слабости континуирано прате и превазилазе и Педагошки факултет у Врању је, без обзира на одређене недостатке у систему обезбеђења квалитета, у потпуности опредељен за систематски рад на унапређењу и подизању квалитета у свим областима рада.

Педагошки факултет у Врању је Статутом Факултета, Правилником о квалитету и одговарајућим Правилницима тела успостављених за систем обезбеђења квалитета дефинисао делокруг рада, састав, надлежности и одговорности, послове и задатке наставног особља, катедри, студената, стручних органа у раду тела за обезбеђење квалитета и доношењу и спровођењу стратешких и других докумената за обезбеђење квалитета. Овим је Факултет дефинисао послове и задатке наставног особља, студената, стручних тела и органа у систему обезбеђења квалитета.

Факултет је одредбама Статута и Правилника о квалитету јасно дефинисао обавезу учешћа студената у раду тела и органа задужених за питања обезбеђења квалитета. На тај начин Факултет је обезбедио активно учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступака и унапређивању и ширењу културе квалитета у свим областима, процесима и активностима везаним за обезбеђење квалитета.

У циљу систематског спровођења стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета Педагошки факултет у Врању има успостављену организациону структуру и стручна тела за обезбеђење квалитета, Одбор за обезбеђење квалитета и у његовом саставу Комисију за праћење и унапређење студирања и Комисију за односе са студентима.

Одбор за обезбеђење квалитета је стручно и саветодавно тело Декана и Наставно-научног већа Факултета и представља највише тело у процесу обезбеђења квалитета, који је одговоран за праћење, обезбеђење и унапређење квалитета у свим областима рада на Факултету. Одбор у свом саставу има 5 чланова: 2 члана из реда наставника, 1 члана из реда сарадника, 1 члана из реда студената и 1 члана из реда ненаставног особља.

Факултет, кроз различите облике и области анкетања, студената – након сваког семестра, наставног и ненаставног особља и дипломираних студената, а прикупљају се и подаци од послодаваца и руководиоца школских и предшколских установа. Сви подаци који се кроз ове процесе добијају пажљиво се анализирају и користе за израду извештаја и доношење одговарајућих мера за унапређење у областима у којима се утврде недостаци.

Педагошки факултет у Врању је одговарајућим документима јасно дефинисао обавезу учешћа студената и њиховом раду у свим телима која су успостављена за питања обезбеђења квалитета. Тако је Факултет обезбедио активно учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступака и унапређивању и ширењу културе квалитета и свим процесима и активностима везаним за квалитет.

2. SWOT АНАЛИЗА

Оцењивање елемената **SWOT** анализом, процена предности, слабости, могућности и опасности у односу на анализирани елементи, дефинисана је на следећи начин:

- високо значајно: +++
- средње значајно: ++
- мало значајно: +
- без значајности: 0

Анализа елемента Стандарда 3 SWOT методом:			
S-Предности		W-Слабости	
Педагошки факултет у Врању је формирао Одбор за обезбеђење квалитета у чијем саставу су друга тела одговорна за питања квалитета.	+++	Одговорности једног броја лица у телима за обезбеђење квалитета није на задовољавајућем нивоу.	+
Педагошки факултет у Врању је формирао Комисију за праћење и	+++	Доношење и спровођење дефинисаних мера за унапређење у областима за које	++

унапређење студирања са јасним надлежностима.		се оне донесу, још није на задовољавајућем нивоу.	
Педагошки факултет у Врању је формирао Комисију за односе са студентима са јасним надлежностима.	+++	Неблаговременост израде појединих докумената који се захтевају одређеним документима за обезбеђење квалитета.	+
Одговарајућим документима је дефинисан делокруг рада, састав, надлежности и одговорности наставног особља, стручних органа и студената у раду тела за обезбеђење квалитета.	+++		
Формирана тела и органи факултета прикупљају, анализирају и утврђују корективне мере у складу са квалитативним и квантитативним показатељима испуњености стандарда.	++		
О-Могућности		Т-Опасности	
Формирање Центра за унапређење квалитета у циљу побољшања организационе структуре у области квалитета.	+++	Одговорност за извршавање одређених послова и задатака, који се директно и индиректно односе на питања квалитета нису на задовољавајућем нивоу.	++
Факултет је у потпуности опредељен да систематски ради на унапређењу и подизању квалитета у свим областима рада.	++	Ефикасност спровођења дефинисаних мера за унапређење квалитета у неким областима није на потребном нивоу.	++
Даље иновирање и конкретизовање нормативних аката факултета у области унапређења квалитета.	+++	Недовољно прецизне ингеренције тела за обезбеђење квалитета у структури стручних тела и органа факултета.	++
Интензивнија сарадња са телима у области обезбеђења квалитета Универзитета у Нишу.	++		

У оквиру испуњености овог дела Стандарда 3, Педагошки факултет у Врању је анализирао и дефинише квантитативне оцене за остале елементе који се захтевају овим стандардом:

3.1 Надлежности органа управљања у систему обезбеђења квалитета, ++

Савет Факултета формално није део организационе структуре везане за обезбеђење квалитета, али има надлежности за праћење и утврђивање нивоа квалитета рада, ефикасности и ефективности спровођења задатака у области обезбеђења квалитета на Факултету.

3.2 Надлежности органа пословођења, +++

Декан и продекани Факултета су укључени у све послове и активности које су везане за питања обезбеђења и унапређења квалитета, а које се одвијају у процесима обезбеђења и унапређења квалитета, на начин да су информисани о активностима, да доносе одлуке о одређеним активностима и документима, да у сарадњи са одговарајућим телима утврђују

закључке, извештаје, мере и др., као и да предлажу Наставно-научном већу Факултета усвајање одговарајућих докумената.

3.3 Надлежности стручних органа, ++

Стручни органи Факултета делегирају своје представнике у тела за обезбеђење квалитета и обављају све послове и задатке који су им додељени по питањима израде одговарајућих извештаја, достављања података, ангажовања у разним врстама анкетирања и др.

3.4 Надлежности наставника и сарадника, +++

Наставници и сарадници су чланови свих тела за обезбеђење квалитета на Факултету и имају највећу одговорност и надлежности за све послове и задатке који се тичу обезбеђења квалитета у свим областима рада. Надлежности наставног особља у конкретним телима су дефинисане у Правилницима који дефинишу рад тих тела.

3.5 Надлежности студената, ++

Студенти Педагошког факултета у Врању су организовани преко Студентског парламента и кроз тај облик организовања делегирају своје представнике у органе и тела за обезбеђење квалитета, где пуноправно учествују у њиховом раду.

3.6 Организација и функционисање система обезбеђења квалитета, ++

Статутом Факултета и одговарајућим Правилницима утврђена је организација структура, као и одговорности и надлежности лица из оквира наставног и ненаставног особља и студената у телима за обезбеђење квалитета.

3.7 Дошеће корективних и превентивних мера на основу анализе процене испуњавања стандарда за обезбеђење квалитета, +

Комисије и Одбори по утврђеним процедурама на основу обраде и анализе података добијених кроз различите облике анкетирања, израђују одговарајуће извештаје, дефинишу предлоге корективних и превентивних мера, који се достављају на усвајање вишим органима и телима и спроводе на начин како се то одређеним поступцима захтева.

На основу SWOT анализе наводе се предлози мера (активности) са дефинисањем носилаца, рокова и резултата тих активности.

3. ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Активност	Носилац активности	Рок за реализацију активности	Резултат активности
Формирање организационе јединице која ће обједињавати рад свих тела успостављених за обезбеђење квалитета.	Декан, Секретар и Председник Одбора за квалитет	До краја школске 2016/2017. године	Формиран Центар за унапређење квалитета.
Усклађивање планова рада свих органа и тела која су задужена за питања квалитета са Правилником о стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета.	Одговорна лица свих органа и тела за обезбеђење квалитета.	Стална активност	Одлуке, планови, извештаји и сл.
Утврђивање подстицајних и других мера за унапређење рада свих лица задужених за рад у телима	Декан, Колегијум, Одбор за обезбеђење квалитета и	Стална активност	Утврђивање конкретних мера према запосленима који не извршавају послове и задатке.

успостављеним за обезбеђење квалитета.	Секретар Факултета		
Ефикасније спровођење мера за унапређење квалитета.	Декан, Колегијум, шефови Катедри и Секретар Факултета	Стална активност	Утврђивање конкретних мера према запосленима који не извршавају послове и задатке.
Прецизна систематизација активности тела и субјеката у систему квалитета.	Председник Одбора за квалитет	Крај шк. 2016/2017. год.	Шематски приказ надлежности и обавеза тела и субјеката у систему квалитета.

4. ПОКАЗАТЕЉИ И ПРИЛОЗИ ЗА СТАНДАРД 3

Прилог 3.1. Формално успостављено тело (комисија, одбор, центар) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи (извод из Статута) и опис рада (до 100 речи)

[Прилог 3.1.1. Извод из Статута](#)

[Прилог 3.1.2. Извод из Правилника о квалитету](#)

[Прилог 3.1.3. Опис рада Одбора за квалитет](#)

[Прилог 3.1.4. Одлука о избору Одбора за квалитет](#)

[Прилог 3.1.5. Одлука о именовању Комисије за праћење и унапређивање студирања](#)

[Прилог 3.1.6. Одлука о именовању Комисије за односе са студентима](#)

[Прилог 3.2. Спроведене анкете](#)

[Прилог 3.3.1. Извештај о анализи резултата анкета](#)

[Прилог 3.3.2. Документ о анализи резултата анкета](#)

СТАНДАРД 4: КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

1. ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА СТАНДАРДА

Педагошки факултет у Врању Универзитета у Нишу је добио решења о акредитацији шест студијских програма (основне и дипломске академске студије на смеровима за образовање учитеља и васпитача, интегрисане академске студије за образовање мастер професора технике и информатике и докторске академске студије на смеру за образовање учитеља).

ПОДАЦИ О АКРЕДИТОВАНИМ СТУДИЈСКИМ ПРОГРАМИМА НА ПЕДАГОШКОМ ФАКУЛТЕТУ У ВРАЊУ

Р. бр.	Студијски програм	Број и датум одлуке о акредитацији	Број и датум дозволе за рад
1.	Основне академске студије за образовање учитеља	612-00-654/2008-04 18. 01. 2009. год. 612-00-000821/2014-04 27.06.2014. год.	612-00-00881/2009-04 09. 09. 2009. год.
2.	Основне академске студије за образовање васпитача	612-00-654/2008-04 18. 01. 2009. год. 612-00-000821/2014-04 27.06.2014. год.	612-00-00881/2009-04 09. 09. 2009. год.
3.	Мастер академске студије за образовање учитеља	612-00-654/2008-04 18. 01. 2009. год. 612-00-000821/2014-04 27.06.2014. год.	612-00-00881/2009-04 09. 09. 2009. год.
4.	Мастер академске студије за образовање васпитача	612-00-654/2008-04 18. 01. 2009. год. 612-00-000821/2014-04 27.06.2014. год.	612-00-00881/2009-04 09. 09. 2009. год.
5.	Интегрисане академске студије за образовање мастер професора технике и информатике	612-00-00090/2015-04 20.03.2015.	612-00-00874/2016-06 15. 08. 2016. год.
6.	Докторске академске студије – Методика разредне наставе	612-00-654/2008-04 29. 09. 2010. год. 612-00-004171/2015-06 20.11.2015.	612-00-00181/2011-04 15. 08. 2011. год.
7.	Основне академске студије за образовање учитеља – Одељење у Неготину	612-00-00068/2014-04 20.02.2015.	612-00-00874/2016-06 15. 08. 2016. год.

Школске 2007/08. године, уписана је прва генерација студената по акредитованим студијским програмима на основним академским и дипломским академским студијама, а школске 2014/15. године нова генерација студената по новоакредитованим студијским програмима на основним и дипломским академским студијама за образовање учитеља и васпитача. Од 2015/16. школске године на Факултету се школује прва генерација студената на интегрисаним академским студијама за образовање мастер професора технике и информатике. Број студената који се уписује на акредитоване студијске програме одређен је

Дозволом за рад и усваја се на Наставно-научном већу Факултета. Уписне квоте за сваки студијски програм усваја Сенат универзитета у Нишу, а потом се објављују у Конкурсу.

Извештаје о броју уписаних студената у сваку годину студија у форми рекапитулације Факултет свеке школске године усваја на Наставно-научном већу и прослеђује Универзитету у Нишу. У [Табели 4.1.](#) је дата листа свих студијских програма који су акредитовани на Педагошком факултету са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

На сајту Факултета <http://www.pfvr.ni.ac.rs/>, а у оквиру ставке *Студијски програми*, дата су упутства о изради семинарског рада, дипломског мастер рада и докторске дисертације. Доказ о поступку егзактног мерења оптерећења студената за сваки ЕСПБ бод је дат у оквиру исте ставке на сајту Факултета.

Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма је дат у [Табели 4.2.](#) Степен пролазности студената у следећу годину студија је веома важан параметар оптерећења студената и редовно се прати и анализира.

Просечно трајање студирања је приказано у [Табели 4.3.](#) Време студирања се креће од 5,21 година до 5,91 година на основним студијама, док је на дипломским студијама од 2,51 година до 2,71 година.

На основу неформалних и формалних контаката са послодавцима имамо информације да су послодавци веома задовољни стеченим квалификацијама наших дипломаца. Подаци дати у [Прилогу 4.2.](#)

Анализом и проценом тренутне ситуације може се закључити да Факултет има акредитоване све студијске програме; да су методолошки поступци усмерени ка исходима учења; да је постигнута усаглашеност ЕСПБ оптерећења са учењем које је потребно за достизање очекиваног исхода учења и да Факултет спроводи поступке којима се прати квалитет студијског програма путем анкетаирања студената.

На основу анкете послодаваца о свршеним студентима и њиховим компетенцијама, добијена је врло висока просечна оцена, 4,91 (виша у односу на претходни извештај) ([Прилог 4.2](#)) што нам указује на то да је квалитет студијских програма на Факултету веома задовољавајући.

Резултати добијени спровођењем последње анкете међу свршеним студентима показују да: **Структура студијског програма** оцењена је просечном оценом 4,32; **Методје учења и проходност студената** оцењени су просечном оценом 4,38; **Исходи реализације студијског програма** су оцењени просечном оценом 4,37. Према овим резултатима, просечна оцена квалитета студијских програма је 4,36. Евидентно је да су сви сегменти оцењени вишим оценама неко у претходном трогодишњем периоду, што значи да је дошло до отклањања неких недостатака уочених раније. Наставак рада на редизајнирању студијских програма и повећању квалитета наставе је стална активност и континуиран процес. Резултати спроведене анкете су дати у [Прилогу 4.1.](#)

Резултати анкетаирања показују да важећи студијски програми обезбеђују остваривање образовних циљева, односно стицање задовољавајућег нивоа стручних компетенција студената, теоријског и практичног знања у струци, организационих вештина, способности за тимски рад и спремности за рад.

Квалитет студијских програма утврђује се на основу података прикупљених наведеним анкетаирањима и евалуацијом претходећих програма, као и поређењем програма предложеним за акредитацију са студијским програмима сличног садржаја у Републици и Европи.

Обезбеђење квалитета на Педагошком факултету у Врању, Универзитета у Нишу, је у својој првој фази реализовано кроз анализу постојећих студијских програма (од 1993. до 2008. године, односно од 2008. до данас), кроз сагледавања њихових квалитета и

недостатака, на основу чега су утврђени нови студијски планови и програми основних академских студија (образовање учитеља и образовање васпитача), дипломских академских студија (дипломирани учитељи – мастер, дипломирани васпитачи – мастер), докторских академских студија (методика разредне наставе), интегрисаних академских студија (образовање мастер професора технике и информатике) При томе се пошло од следећих чињеница и захтева:

- превазилажење уочених недостатака претходних студијских програма и њихових неефикасности утврђених у пракси;
- прихватање Болоњске декларације и имплементација њених ставова;
- циљева и исхода реформе високог образовања у Републици Србији;
- услашености и компатибилности студијских програма са одговарајућим програмима у окружењу и европском контексту;
- потребе сталног усавршавања, модернизовања и модификовања у односу на резултате постигнуте у пракси.

У процесу конципирања студијских програма Факултет се руководи својом мисијом, прецизно и јасно утврђеним циљевима и исходима учења (свеобухватне компетенције студената на свим студијским програмима и квалификације студената на свим студијским програмима), захтевима постојеће реформе основношколског образовања, новим научним достигнућима и светским искуствима у области основношколског васпитања и образовања, али и потребама нашег друштва у процесу транзиције.

Педагошки факултет у Врању Универзитета у Нишу је високошколска образовна институција која реализује наставу из шест акредитованих студијских програма, на три нивоа студија, и то:

1. *Основне академске студије – образовање учитеља,*
2. *Основне академске студије – образовање васпитача,*
3. *Дипломске академске студије – образовање дипломираних учитеља (мастер),*
4. *Дипломске академске студије – образовање дипломираних васпитача (мастер),*
5. *Докторске академске студије – Методика разредне наставе.*
6. *Интегрисане академске студије – образовање мастер професора технике и информатике*

Сви акредитовани студијски програми су из образовно-научног поља *друштвено-хуманистичких наука*, а у оквиру научне области *педагошких наука*.

Педагошки факултет у Врању је остварио циљеве и испунио захтеве постављене Стандардом 4 :

- 1) Има акредитоване све студијске програме;
- 2) Циљиви студијских програма су усклађени са исходима учења и доступни су јавности;
- 3) Методе наставе оријентисане су ка исходима учења;
- 4) Усаглашено је ЕПСБ оптрећење са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења;
- 5) Има поступке праћења квалитета студијског програма путем анкетирања редовних студената;
- 6) Има повратне информације од стране послодавца о свршеним студентима и њиховим компетицијама;
- 7) Има повратне информације о квалитету студијског програма од стране дипломираних студената.

Сви ови подаци подржани су потребним прилозима у оквиру овог стандарда као и следећим подацима и додатним прилозима за сваки студијски програм:

1. Основне академске студије – Образовање учитеља

Студијски програм за Образовање учитеља (прва акредитација 18.01.2009. године, новоакредитован 27.06.2014. и реализује се од школске 2014/15. године) јесу студије првог степена као основне академске студије на Педагошком факултету у Врању, Универзитета у Нишу. Оне омогућају студентима оспособљавање за развој и примену научних, стручних и уметничких достигнућа, а самим тим, стицање одређених професионалних компетенција усклађених са компетенцијама које се стичу на сродним високошколским установама у свету, посебно Европи, уз уважавање културних особености наше земље и традиција у образовању учитеља. Стручни назив који се стиче је Учитељ.

У конципирању студијског програма основу су чинила следећа питања:

- развити студијски програм у складу са Болоњском декларацијом тако да буде усклађен са студијским програмима европског образовног простора;
- одредити неопходне компетенције садашњег и будућег учитеља;
- утврдити потребе савремене основне школе и учитеља и
- утврдити образовно-васпитне потребе и специфичности које произилазе из потреба деце млађег школског узраста.

Студијски програм је сачињен од обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета који су структурисани у следеће области:

- Академско-општеобразовна област,
- Теоријско-методолошка област,
- Научно, односно уметничко-стручна област и
- Стручно-апликативна област.

Сврха студијског програма Образовање учитеља јесте припремање високо образованог стручног кадра, а у циљу испуњавања једне од најодговорнијих улога у образовном систему – рад у нижим разредима основне школе.

У одређењу и дефинисању циљева студијског програма основних академских студија Образовање учитеља основна полазишта су била:

- принципи и захтеви Болоњске декларације,
- Закон о високом образовању,
- европска димензија образовања,
- Опште и Посебне основе школског програма у Републици Србији,
- искуства високошколских установа за образовање учитеља из појединих европских земаља,
- резултати анализе постојеће праксе образовања учитеља и његове савремене сложене улоге у образовно-васпитном процесу.

Курикулум основних академских студија Образовање учитеља је конципиран тако да задовољи све постављене циљеве. Структуру студијског програма чини око 15% академско-општеобразовних, око 20% теоријско-методолошких, око 35% научно односно уметничко-стручних и око 30% стручно-апликативних предмета. Такође, испуњен је услов да изборни предмети буду заступљени са најмање 20% ЕСПБ бодова. Предмети у оквиру којих се изводи настава су једносеместрални или двосеместрални и носе одговарајући број ЕСПБ бодова. Једном ЕСПБ боду одговара приближно 30 сати активности студената. Редослед извођења предмета у студијском програму је такав да се знања потребна за наредне предмете стичу у претходно изведеним предметима.

Студијски програм је усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања.

Изборност и класификација предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова							
Ознака	Назив	Изборни (око 20%)	АО (око 15%)	ТМ (око 20%)	НС (око 35%)	СА (око 30%)	Укупно
УЧ	Образовање учитеља						
Број ЕСПБ бодова		48	36	49	84	71	240
% ЕСПБ бодова		20,00	15,00	20,42	35,00	29,58	100

АО-академско-општеобразовни предмети

ТМ-теоријско-методолошки предмети

НС-научно, односно уметничко-стручни предмети

СА-стручно-апликативни предмети

[Распоред предмета по семестрима и годинама студија за студијски програм Образовање учитеља](#)

Студијски програм за образовање учитеља конципиран на дати начин је целовит и свеобухватан и пружа студентима најновија научна и стручна знања из поља друштвено-хуманистичких наука, области педагошке науке.

Саставни део курикулума студијског програма Образовање учитеља је и педагошко-психолошка и дидактичко-методичка пракса која се реализује у одговарајућим васпитно-образовним установама као део стручног припремања учитеља за организовање и извођење васпитно-образовног рада у основној школи.

Студијски програм је усклађен са савременим светским токовима и стањем струке, науке и уметности у одговарајућем образовно-научном, односно уметничко-образовном пољу и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру европског образовног простора. Формално и структурно је усклађен са утврђеним предметно-специфичним стандардима за акредитацију и усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, стицања дипломе и начина студирања. Усклађен је и са више акредитованих програма иностраних високошколских установа, међу којима су и високошколске установе европског образовног простора, и то:

1. [Universidad de Oviedo](#)
2. [Matej Bel University Banská Bystrica](#)
3. [Univerza v Ljubljani](#)

Усклађеност програма са наведеним високошколским установама део је пројекта [НАМОС](#) (Harmonization and Modernization of the Curriculum for Primary Teacher Education) чији је циљ модернизација Наставног плана и програма за образовање учитеља на основним, мастер и докторским студијама.

Правилником о оцењивању и полагању испита студената Педагошког факултета у Врању Универзитета у Нишу, дефинисано је вредновање предиспитних обавеза, услова и начина полагања испита, начина утврђивања оцене на испиту, заштита права студената, као и друга питања од значаја за полагање испита и оцењивање на испиту.

Оцењивање студената се врши према следећим принципима:

Оцена	Опис оцене	Процент од укупног броја поена (%)
10	Усвајање, репродукција и креативна примена целог градива	91-100
9	Усвајање, репродукција и примена целог градива	81-90
8	Репродукција и примена целог градива	71-80
7	Репродукција целог градива	61-70
6	Репродукција дела градива	51-60

2. Основне академске студије – Образовање васпитача

При конципирању Студијског програма **Образовање васпитача**, руководили смо се:

1. неопходним компетенцијама савременог васпитача;
2. потребама савремене предшколске установе и потребама васпитача практичара;
3. потребама корисника услуга, деце и родитеља.

Студијски програм је сачињен тако да се састоји из обавезних и изборних предмета, који су сврстани у четири области:

1. академско-опште образовну (12,12%);
2. теоријско-методолошку (20,08%);
3. научно, односно уметничко стручну (32,58%);
4. стручно апликативну (35,23%).

Циљеви студијског програма конципирани су у складу са принципима и захтевима Болоњске декларације, Законом о високом образовању, основама програма предшколског васпитања и образовања деце узраста од три до седам година, искуствима школа за образовање васпитача које су већ трансформисане према принципима Болоњске декларације из окружења, европском димензијом образовања (четири стуба образовања), применом нових, савремених и међусобно повезаних програмских садржаја који чине језгро курикулума, савременим холистичким приступом презентовања програмских садржаја, потребом за укључивање у савремене токове академског образовања васпитача.

Циљ студијског програма је образовање и припрема васпитача који ће познавати: природу детета и његовог развоја; путеве подстицања развоја; инситуционалне и ванинституционалне облике рада са децом; начине препознавања дечјих потреба; облике сарадње са децом, родитељима, осталим васпитачима, стручним сарадницима и локалном заједницом; идентификацију и коришћење ресурса (у предшколској установи и ван ње); поступке индивидуализације и поштовања права на различитости и особености деце и њихових родитеља; принципе инклузивног образовања за децу са посебним потребама.

Изборност и класификација предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова							
Ознака	Назив	Изборни (око 20%)	АО (око 15%)	ТМ (око 20%)	НС (око 35%)	СА (око 30%)	Укупно
ВАО	Образовање васпитача						
Број ЕСПБ бодова		36	9	10	20	17	240
% ЕСПБ бодова		17,64	17,08	19,17	30,00	33,75	100

АО-академско-општеобразовни предмети

ТМ-теоријско-методолошки предмети

НС-научно, односно уметничко-стручни предмети

СА-стручно-апликативни предмети

[Распоред предмета по семестрима и годинама студија за студијски програм **Образовање васпитача**](#)

Студијски програм под називом **ОБРАЗОВАЊЕ ВАСПИТАЧА** конципиран је на основу досадашњег четворогодишњег искуства у реализацији овог програма, претходних сазнања, као и уз консултацију студијских програма из окружења. Усаглашавање је урађено са *Високом учитељском школом у Пули (Хрватска)*, *Педагошким факултетом у Марибору – Високошколски строковни програм предшколског взгоја, (Словенија)*, *Педагошким факултетом „Свети Климент Охридски“ у Битољу (Македонија)*, *Филозофским факултетом Свеучилишта у Сплиту*, који школује васпитаче на трогодишњим студијама (Хрватска).

Наведена су четири акредитована инострана програма са којима је програм за академске студије **ОБРАЗОВАЊЕ ВАСПИТАЧА** на Педагошком факултету у Врању усаглашен. Ти програми се могу пронаћи на следећим веб-адресама:

1. <http://www.pfbt.uklo.edu.mk/dodipl.html>
2. <http://www.pef.um.si/205/predsolska+vzgoja>
3. <http://www.unipu.hr/index.php?id=115#c537>
4. <http://www.ffst.hr/odsjeci/predskolski>

Правилником о оцењивању и полагању испита студената Педагошког факултета у Врању Универзитета у Нишу, дефинисано је вредновање предиспитних обавеза, услова и начина полагања испита, начина утврђивања оцене на испиту, заштита права студената, као и друга питања од значаја за полагање испита и оцењивање на испиту.

3. *Дипломске академске студије – Образовање дипломираних учитеља (мастер)*

На основу Закона о високом образовању Републике Србије (*Службени гласник Р.С. број 76/2005*), Учитељски факултет у Врању, организује **дипломске академске студије за образовање учитеља**, за стицање стручног академског звања Дипломирани учитељ – Мастер.

Сврха мастер студија за образовање учитеља у складу је са циљевима високог образовања у нашој земљи као и са циљевима и задацима које је дефинисао Учитељски факултет у Врању. Дипломске академске студије на Учитељском факултету у Врању студентима пружају могућност стицања даљег опште-академског, научно – стручног и стручно-апликативног знања из дисциплина релевантних за ефикасан рад учитеља у савременим друштвеним и образовним условима.

Курикулум дипломских академских студија **Образовање учитеља** конципиран је тако да углавном задовољи све постављене циљеве. Структура студијског програма је обезбедила око 10% академско-општеобразовних, око 40% научно, односно уметничко-стручних, 20% теоријско-методолошких и око 30% стручно-апликативних предмета. Наведени процентуални однос у складу је специфичностима мастер студија и препорукама Националног просветног савета. Студијски програм је усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања.

[Распоред предмета по семестрима и годинама студија за студијски програм **Образовање дипломираних учитеља**](#)

Овај студијски програм је у складу и са захтевима и принципима Болоњске декларације. У том смислу наведени су одређени тангентни елементи студијских програма за образовање учитеља Високе учитељске школе у Осигеку – Свеучилиште Ј.Ј. Штросмајер у

Осијеку, као и Одсјек за образовање учитеља у Госпићу при Универзитету у Ријеци. У оквиру поменутих институција образовање учитеља конципирано је као *Интегрирани петогодишњи, свеучилишни, прдипломски и дипломски студиј – магистар/магистра примарнога образовања*, са 300 ЕСПБ бодова. Поред наведених елемената, изборност предмета и садржаји на студијском програму представљају значајне упоредиве елементе са стдијским програмом дипломских академских студија за образовање учитеља у Врању. Као трећа институција у оквиру међународног усаглашавања, наведен је и Педагошки факултет у Марибору који након завршетка основних академских студија организује последипломске студије у виду магистарских студија *Magistrski študij Izobraževanje na razredni stopnji*.

Правилником о оцењивању и полагању испита студената Педагошког факултета у Врању Универзитета у Нишу, дефинисано је вредновање предиспитних обавеза, услова и начина полагања испита, начина утврђивања оцене на испиту, заштита права студената, као и друга питања од значаја за полагање испита и оцењивање на испиту.

4) Дипломске академске студије – Образовање дипломираних васпитача (мастер)

Студијски програм дипломских академских студија за васпитаче Универзитета у Нишу, Педагошког факултета у Врању, представља наставак студијског програма основних студија у четворогодишњем трајању на истом факултету. Иначе, програм се заснива на научном знању, уметничком стваралаштву и неопходном педагошком искуству. Пратећи савремене токове науке, сазнања компетентних научних дисциплина у вези са развојем и васпитањем деце предшколског узраста дипломирани васпитачи успешном реализацијом овог програма стичу знања и професионалне компетенције којима у потпуности задовољавају критеријуме предшколске установе будућности. У току студија посебан значај се придаје *самосталном истраживачком раду студената, њиховој креативности и стваралачком мишљењу*, подстиче се учешће у конкретним развојним пројектима и истиче значај способности решавања проблема.

Структуру дипломских академских студија – **Мастер** за васпитаче у трајању од годину дана чине:

- академско-општеобразовни,
- теоријско-методолошки,
- научно-стручни и
- стручно-апликативни предмети.

Курикулум дипломских академских студија *Образовање дипломираних васпитача* конципиран је тако да углавном задовољи све постављење критеријуме и стандарде које прописује Национални савет. Структура студијског програма је обезбедила 10% академско-општеобразовних, 20% теоријско-методолошких, 40% научно-стручних и око 30% стручно-апликативних предмета. С обзиром на то да се ради о другом нивоу студија оправдана је доминација научно-стручних и стручно-апликативних предмета у односу на остале.

Намера нам је била да попут учитеља (а посао васпитача нимало не заостаје за учитељским позивом како у погледу одговорности, тако и у погледу комплексности и стручности) и васпитачи буду у прилици да прошире своја сазнања из области научних дисциплина релевантних за успешно организовање, руковођење и непосредно извођење васпитно-образовне делатности у предшколској установи 21. века и добију звање васпитач - мастер. Тежња нам је била да будући васпитачи имају прилику да компаративно упореде искуства и сазнања у вези са васпитањем и образовањем предшколаца у оквиру европског контекста. Програм је усаглашен са:

1. Педагошким факултетом у Копру, чији је сајт: www.pef.upr.si/
2. Педагошки факултет у Битољу <http://www.pfbt.uklo.edu.mk/postdipl.html> и

3. Педагошким факултетом у Марибору: www.pfmb.uni-mb.si/

Распоред предмета по семестрима и годинама студија за студијски програм Образовање дипломираних васпитача

Студијски програм је усаглашен са прописаним стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, стицања дипломе и начина студирања. Саставни део курикулума студијског програма Образовање мастер васпитача је и дидактичко-методичка пракса која се реализује у одговарајућим предшколским установама као део стручног припремања васпитача за организовање и извођење непосредне активности у предшколској установи. Студент завршава студије израдом завршног мастер рада којим се врши теоријско-методолошка припрема, неопходна за дубље разумевање одабране области. Завршни мастер рад се брани пред Комисијом, у чији састав улазе минимум три наставника, од којих је један ментор.

Правилником о оцењивању и полагању испита студената Педагошког факултета у Врању Универзитета у Нишу, дефинисано је вредновање предиспитних обавеза, услова и начина полагања испита, начина утврђивања оцене на испиту, заштита права студената, као и друга питања од значаја за полагање испита и оцењивање на испиту.

5) Докторске академске студије – Методика разредне наставе

Докторске академске студије **Методике разредне наставе** организоване су са циљем да се формирају научни кадрови оспособљени за научно-истраживачки рад у оквиру разредне наставе у основној школи. Међу бројним задацима који произилазе из тако усмереног циља, издвајају се следећи: допринос научном развоју методичке теорије и праксе; интензивирање иновативнијих и продуктивнијих начина и путева васпитно-образовног рада у разредној настави; партиципирање у креацији курикулума у разредној настави; афирмисање наставе, школе и наставника у друштву; повећање критичне масе научних стваралаца у **Методници разредне наставе**; допринос подизању квалитета израде наставних планова и програма у основној школи, квалитета уџбеника, приручника и едукативног радног материјала за ученике и наставнике; допринос компетентном, етичном и научно утемељеном вредновању рада ученика, наставника и резултата њиховог рада; изграђивање критеријума за валоризовање креативних остварења даровите деце, као и деце са посебним потребама и талентованих наставника; подстицање оптимистичких напора и ставова школе, наставника, ученика и студената и, на крају, припремање кадрова за извођење наставе, вежбе и практичног рада на учитељским факултетима.

Листа предмета састоји се од: три заједничка обавезна предмета (први семестар – 30 ЕСПБ), два изборна блока за стручне и методичке предмете (други и трећи семестар – 60 ЕСПБ), израда и евалуација пројекта за самостални истраживачки рад (четврти семестар – 30 ЕСПБ) и израде докторске дисертације (пети и шести семестар – 60 ЕСПБ). Изборни блокови обухватају: стручни изборни курс (30 ЕСПБ) и методички изборни курс (30 ЕСПБ), а израда пројекта за самостални истраживачки рад је претпоставка за израду дисертације.

Начин извођења студија је следећи: од укупног фонда часова активне наставе на обавезним и изборним предметима 31% се реализује путем предавања, а 69% кроз студијски истраживачки рад, консултације и менторски рад, с тим да је број часова предавања у првом семестру већи (50%), а у следећим семестрима се смањује и повећава број часова предвиђених за консултације, менторски рад и студијски истраживачки рад. Број бодова који је предвиђен за сваки курс усклађен је са потребним временом за његово сагледавање.

Курикулум студијског програма докторских студија Педагошког факултета у Врању усклађен је са стандардима, препорукама и допунским упутствима за припрему документације за акредитацију.

Курикулум докторских студија **Методике разредне наставе** обухвата заједничку општу предметну основу и три изборна блока. Општа структура курикулума је заједничка, али се курикулуми за сваки изборни блок разликује у погледу изборних курсева у зависности од области наставе за коју су се студент определили.

Курикулум докторских студија **Методике разредне наставе** обухвата:

– **обавезне предмете** општег теоријско-методолошког карактера за сва три изборна блока који се слушају у првом семестру са укупно 30 ЕСПБ бодова (3 × 10 ЕСПБ),

– **I изборни блок** обухвата четири стручна изборна курса од којих студент бира по два. Сваки од предмета носи по 15 ЕСПБ бодова и слуша се у другом семестру,

– **II изборни блок** састоји се од четири методичка изборна курса од којих студент бира по два. Вредност другог изборног блока је укупно 30 ЕСПБ (2 × 15 ЕСПБ). Избор

методичког курса надовезује се на садржај стручног изборног курса који је студент претходно слушао. Предмети другог изборног блока слушају се у трећем семестру,

– **III изборни блок** се састоји од два изборна курса који се односе на израду и евалуацију пројекта дисертације из области **Методике разредне наставе**. Избор курса има квалификациони карактер за израду докторске дисертације, носи 30 ЕСПБ бодова и одвија се у четвртном семестру,

– **израда докторске дисертације** је обавезни курс који носи 60 ЕСПБ и одвија се у петом и шестом семестру.

Кандидати бирају један од два изборна модула.

Усклађивању програма са програмима других европских високошколских институци допринела је и укљученост Факултета у **Tempus пројекат НАМОС – Harmonization and Modernization of the Curriculum for Primary Teacher Education** (партнери на пројекту: Универзитет у Новом Саду, Универзитет у Нишу, Универзитет у Крагујевцу, Универзитет у Београду, University of Ljubljana, University of Oviedo, Matej Bel University Banská Bystrica, University Claude Bernard Lyon, Institute for the Improvement of Education, Основна школа *Доситеј Обрадовић*, Основна школа *Вук Караџић* у Врању, Основна школа *17. октобар* у Јагодини, Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије).

Студијски програм докторских студија Педагошког факултета у Врању компатибилан је и са студијским програмима докторских студија на *Учитељском факултету у Београду*, *Учитељском факултету у Ужицу* и *Педагошком факултету у Сомбору* као и предлозима студијских програма докторских студија на *Факултету педагошких наука у Јагодини* и *Учитељском факултету у Призрену/Лепосавићу* који су у току поступка акредитације, сходно ставу Заједнице учитељских и педагошких факултета у Србији.

На основу упоредне анализе наведених акредитованих студијских програма и студијског програма докторских студија Педагошког факултета у Врању може се уочити усклађеност у погледу броја предмета, односа броја бодова обавезних и изборних предмета, као и структури заступљености теоријско-методолошких, научно-стручних и дидактичко-методичких предмета.

Критеријуми оцењивања и напредовања студената:

- похађање наставе на обавезним и изборним предметима и активност у настави,
- квалитет израде семинарских радова,
- квалитет израде научних радова (научни есеји, рецензије, оцене и прикази, прегледни чланци и друго),
- ранг часописа у којима се радови публикују,
- квалитет стеченог знања који се показује на усменим испитима,
- способност профилисања и избора литературе за израду докторске дисертације,

- способност концепцијског креирања докторске дисертације,
- квалитет израде докторске дисертације,
- квалитет одбране докторске дисертације.

Докторска дисертација, као завршни део студијског програма докторских студија представља самостални научноистраживачки рад студента и оцењује се на основу показатеља њеног доприноса научној области којој припада: **Методици наставе српског језика и књижевности** или **Методици наставе природе и друштва**.

б) Интегрисане академске студије за образовање Мастер професора технике и информатике

Студијски програм интегрисаних (основних и мастер) академских студија за образовање стручног профила *Мастер професор технике и информатике* развијен је у области интер-мулти-дисциплинарних наука и представља аутономан студијски програм намењен образовању мастер професора компетентних за рад у настави према новим стандардима наставничке професије.

Основне смернице од којих се кренуло приликом конципирања студијског програма су:

- развити студијски програм у складу са Болоњском декларацијом тако да буде усклађен са студијским програмима европског образовног простора;
- одредити неопходне компетенције садашњег и будућег наставника;
- утврдити потребе савремене основне школе и наставника и
- утврдити образовно-васпитне потребе и специфичности које произилазе из потреба деце старијег школског узраста.

Програм је креиран у складу са потребама образовно-васпитног система у Србији и усклађен са студијским програмима европског образовног простора који развијају и примењују интегрисане академске студије за постизање одговарајућих наставничких знања и професионалних компетенција студената, уз уважавање културалних особености наше земље и традиција у образовању наставника. Одговара студијама које су у свету присутне под називом *Teacher of Technology/ Teacher of Technique education/Teacher of craft education*.

Прихватајући најновија техничка, инжењерска, информатичка и педагошка достигнућа, овај студијски програм омогућава стицање наставничког звања ***Мастер професор технике и информатике*** предвиђеног правилницима о врсти стручне спреме наставника основних школа за одговарајуће предмете, оспособљеног за реализацију, анализу и унапређивање наставне праксе као и решавање других професионалних задатака у систему образовања и васпитања.

С обзиром на то да основу студијског програма чине подручја техничких наука и информационалних технологија као и систем педагошких дисциплина важних за професионално деловање наставника, то је овај стручни профил заснован на нужној интеграцији великог броја дисциплина како по моделу интердисциплинарног повезивања, тако и по моделу мултидисциплинарног изграђивања нових подручја.

Студијски програм састоји се из обавезних и изборних студијских предмета, односно предмета који су груписани у следеће области: академско-општеобразовна, теоријско-методолошка, научно односно уметничко-стручна и стручно-апликативна. Садржи 42 обавезна предмета од којих се 4 односе искључиво на практичан рад студената и 11 изборних блокова. У обавезне предмете укључена су и 4 блока педагошке праксе. Из групе предмета који припадају психолошко-педагошко-методичкој области студент остварује 115 ЕСПБ бодова (потребно је минимално 32 ЕСПБ) и реализује школску праксу (14 ЕСПБ бодова), чиме обезбеђује све предуслове за наставничко образовање прописане Законом о основама

система образовања и васпитања Републике Србије (члан 8.). Поједини предмети су заједнички са другим студијским програмима на Факултету.

Студент који је започео академске студије из области техничких, информатичких и природних наука по акредитованом програму академских студија на неком другом факултету или на неком другом студијском програму Педагошког факултета у Врању, може да се упише на одговарајућу годину студија на студијском програму Техника и информатика на ПФ према посебној одлуци.

Интегрисане академске студије технике и информатике прате:

- потребе система образовања и васпитања у Републици Србији,
- стандарде образовања,
- друштвене потребе и значај образовно-васпитног рада за развој једног друштва и постављање темеља нових области технолошког развоја,
- дефицитарност наставничких профила на нивоу Републике посебно изражену у појединим регионима.

Студијски програм треба да пружи будућим наставницима стицање професионалног знања и вештина неопходних за одговарајући, савремени приступ васпитно-образовном раду високог квалитета. У ту сврху, стручна, научна и практична припрема неопходна за извођење свих аспеката активности подучавања, подразумева између осталог и овладавање страним језицима, методологијама, културом и информационам технологијама

У одређењу и дефинисању циљева студијског програма интегрисаних академских студија за образовање стручног профила мастер професор технике и информатике основна полазишта су била:

- принципи и захтеви Болоњске декларације,
- Закон о високом образовању,
- европска димензија образовања,
- Опште и Посебне основе школског програма у Републици Србији,
- Правилник о степену и врсти образовања наставника и стручних сарадника у основној школи („Сл. Гласник РС – Просветни гласник“ бр. 11/2012: члан 3, став 13/31 и 33) и Правилник о степену и врсти образовања наставника који изводе васпитно образовни рад из изборних предмета у основној школи („Сл. Гласник РС – Просветни гласник“ бр. 11/2012: члан 2, став 11/73 и 80)
- искуства високошколских установа за образовање наставника из појединих европских земаља,
- резултати анализе постојеће праксе образовања наставника и њихове савремене сложене улоге у образовно-васпитном процесу.

Студије су организоване по семестрима при чему се у сваком семестру реализује најмање 20 часова активне наставе недељно. Предмети у оквиру којих се изводи настава су једносеместрални, носе одговарајући број ЕСПБ бодова и распоређени (структурирани) су тако да се знања која студенти стичу изучавањем садржаја наредних предмета надограђују и надовезују на знања стечена у претходним предметима. Једном ЕСПБ боду одговара приближно 30 сати активности студената.

Студијски програм садржи укупно 53 предмета: 42 обавезна од којих су 4 предвиђена за практичан рад студената, 11 изборних блокова и 4 блока педагошке праксе студената. Обавезни предмети носе укупно 240 ЕСПБ а изборни 60 ЕСПБ. Саставни део курикулума је и педагошко-психолошка и дидактичко-методичка пракса која се реализује у одговарајућим васпитно-образовним установама као део стручног припремања студената за организовање и извођење васпитно-образовног рада у основној школи.

Изборност и класификација предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова						
Група предмета	Изборни (око 20%)	АО (око 15%)	ТМ (око 20%)	НС (око 35%)	СА (око 30%)	Укупно
Број ЕСПБ бодова	60	42	62	105	91	300
% ЕСПБ бодова	20,00	14,00	20,67	35,00	30,33	100

АО-академско-општеобразовни предмети

ТМ-теоријско-методолошки предмети

НС-научно, односно уметничко-стручни предмети

СА-стручно-апликативни предмети

У образовним системима Европе и Америке студије из ове области постоје под различитим називима: Technologie und Didaktik der Technik у Немачкој, Technology Education у САД, Industrial Technology Education у Турској, Rozšiřující studium vřpočetní techniky a informatiky у Чешкој и др. Само у САД постоји преко 50 универзитета на којима се може стећи Technology Education Degree (<http://www.iteaconnect.org/Resources/institutionalmembers.htm>), док се у Немачкој изучава на 28 институција (<http://www.studieren-studium.com/studium/Berufsp%25C3%25A4dagogik>).

Приликом развијања студијског програма, вођено је рачуна и о томе да буде усаглашен са:

– Политиком образовања наставника у Европи, односно одговарајућим документима Европске комисије (Teacher Education Policy in Europe Network, Association of Teacher Education in Europe, EACEA P9 Euridyce),

– Захтевима и принципима припреме наставника за предметну наставу техничко-технолошког образовања који се, између осталог, огледају и у унапређењу квалитета образовања у предметном подручју. Овим проблемом баве се бројне институције у Европи и САД, као што су: The World Council of Associations for Technology Education's (<http://www.wocate.org/index.html>), International Technology Education Association (<http://www.iteaconnect.org/>), International Technology and Technical Educators (<http://www.acteonline.org/>), Unesco-Unevoc International centre for Technical and vocational education and training (<http://www.unevoc.unesco.org/snippet.php>) и др.

По сврси, циљевима и исходима, компетенцијама свршених студената, као и по структури и садржају, програм је усклађен и са више акредитованих програма иностраних високошколских установа, међу којима су и високошколске установе европског образовног простора и то:

1. [Universa v Mariboru](#)
2. [Universidad Politćcnica de Madrid](#)
3. [Sveučilište u Splitu](#)

Формално и структурно програм је усклађен са утврђеним предметно-специфичним стандардима за акредитацију и усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, стицања дипломе и начина студирања.

Оцењивање студената на сваком од предмета овог програма врши се континуираним праћењем рада студената, њихових активности, квалитета обављених предиспитних обавеза, као и на основу резултата постигнутих на завршном испиту. Оцена студента је заснована на

укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина. Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Студент је са успехом реализовао предиспитну обавезу која је услов за приступање испиту када пређе праг знања који чини 50% од максималног броја поена предвиђеног за одређену предиспитну обавезу, изражен у целим бројевима поена. Додатни услови за полагање испита су дефинисани посебно за сваки предмет.

Правилником о оцењивању и полагању испита студената Педагошког факултета у Врању, Универзитета у Нишу, дефинисано је вредновање предиспитних обавеза, услова и начина полагања испита, начина утврђивања оцене на испиту, као и заштита права студената, начини корективног деловања и друга питања од значаја за полагање испита и оцењивање на испиту.

Распоред предмета по семестрима и годинама студија за студијски програм Образовање мастер професора технике и информатике

На основу прописаних стандарда за акредитацију студијских програма, као и на основу усвојене *Стратегије обезбеђења квалитета*, а увидом у постојећу документацију за сва три нивоа студија смерова за образовање учитеља и образовање васпитача, као и на смеру за образовање мастер професора технике и информатике, могу се извести следећи закључци:

1. Студијски програми основних академских студија, дипломских академских студија, интегрисаних академских студија и докторских академских студија су целовити, интегрисани и интердисциплинарни;
2. Сви студијски програми се у свим својим елементима заснивају на научним постулатима;
3. Сви студијски програми су усклађени са основним и посебним принципима Болоњске декларације;
4. Сви студијски програми су конципирани тако да су усклађени са студијским програмима сродних факултета у земљи и иностранству, чиме је омогућена мобилност наставника и студената;
5. Наставни планови и програми свих студијских програма дефинишу све елементе који су утврђени Законом о стандардима за акредитацију;
6. Прецизно, јасно и недвосмислено су дефинисани циљеви свих студијских програма, као и исходи учења, знања, вештине и ставови;
7. Курикулуми свих студијских програма поштују и испуњавају стандарде који подразумевају обавезне и изборне предмете;
8. Наставни план сваког акредитованог студијског програма је приказан табеларно, по годинама, а предмети носе одговарајући број ЕСПБ;
9. За сваку годину студија сваког студијског програма је дата структура и трајање педагошке и методичко-дидактичке праксе током школске године;
10. У Курикулуму свих студијских програма се поред Књиге предмета налази и Књига наставника;
11. Завршни, дипломски и докторски рад на одговарајућем нивоу студија, има вредност изражену у бодовима.

2. SWOT АНАЛИЗА

Оцењивање елемената **SWOT** анализом, процена предности, слабости, могућности и опасности у односу на анализиране елементе, дефинисана је на следећи начин:

- високо значајно: +++
- средње значајно: ++
- мало значајно: +
- без значајности: 0

Анализа елемената Стандарда 4 SWOT методом:			
S-Предности		W-Слабости	
Свих шест студијских програма на сва три нивоа образовања су усаглашени са бројчаним и суштинским критеријумима који су дефинисани Стандардима за акредитацију	+++	Велики број и комплексност критеријума за акредитацију условљава да је највећи број активности у великој мери усмерен на испуњење тих критеријума	++
Циљеви су јасно дефинисани на свих шест студијских програма сва три нивоа образовања	+++	Реализација дефинисаних циљева	++
Структура свих студијских програма је јано дефинисана у складу са стандардима	+++	Неадекватна реализација наставних програма и садржаја	++
Садржај свих студијских програма је јасно дефинисан у Књигама предмета студијских програма	+++	Недовољна повезаност садржаја појединих предмета у курикулуму	++
Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења за сваки предмет у оквиру свих студијских програма	++	Суштински није усаглашена и повезана са стварним радом и напором који студент треба да уложи	+
Евалуација квалитета студијских програма на основу вредновања студената	+++	Недовољна заинтересованост наставника и студената	++
У периоду од 2012-2016. године садржаји предмета на свим студијским програмима су унапређивани	+++	Недовољна кооперација између студијских програма на различитим нивоима образовања	+
Сајт факултета садржи све информације о студијским програмима и исходима учења	+++	Незаинтересованост студената за добијање потпуних информација	++
О-Могућности		Т-Опасности	
Континуирано и квалитативно преиспитивање и стално унапређивање свих студијских програма на свим нивоима у складу са Стратегијом развоја образовања у Србији до 2020. године, када се стратегија усвоји и почне примењивати	+++	Нејасна стратегија друштва о будућности високог образовања у Србији и нејасна стратегија друштва о финансирању високог образовања	+++
Могућности унапређења праксе	++	Инертност наставника после акредитације студијских програма	+

Усаглашавање са другим сродним факултетима током реализације студијских програма	+++	Неспремност наставника на промене	++
Могућност унапређења кроз периодично преиспитивање	+	Недостатак спремности и посвећености наставника за унапређење и иновирање садржаја предмета	+++
На основу евалуације наставе могуће је извршити корекције	++	Недостатак утицаја остварених резултата на предиспитним обавезама на дефинисање обима ангажовања	++
Анализа постигнутих резултата и предузимање адекватних мера на катедрама и Наставно-научном већу	+++	Отпор наставника према контроли њиховог рада	++
Повећање броја група са мањим бројем студената на појединим студијским програмима	++	Непоштовање нормативних аката	+
Рад руководиоца студијских програма на пласирању потпуних информација	+++	Неблаговремено ажурирање промена	+

Елементи SWOT анализе чија је квантификација приказана у претходној табели су:

4.1 Циљеви студијских програма и њихова усклађеност са исходима учења, ++

На свим студијским програмима су јасно дефинисани циљеви и евидентна је њихова усклађеност са исходима учења, уз постојање могућности унапређења праксе.

4.2 Структура студијских програма, +++

Структура свих студијских програма је дефинисана јасно у складу са стандардима, уз даљу могућност усаглашавања са другим сродним факултетима током реализације.

4.3 Садржај студијских програма, +++

Постоје Књиге предмета у свим студијским програмима у којима су садржаји студијских програма јасно дефинисани, али је приметна недовољна повезаност садржаја у курикулуму.

4.4 Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења, ++

За сваки предмет у оквиру свих студијских програма су у највећој мери дефинисани и усаглашени ЕСПБ оптерећења са свим активностима везаним за достизање очекиваних исхода учења.

4.5 Поступци праћења квалитета студијских програма, +++

На крају сваког семестра се врши евалуација квалитета наставе од стране студената, а добијени резултати се анализирају на катедрама и седницама Наставно-научног већа Факултета.

4.6 Континуирано осавремењивање студијских програма, ++

Иако су у периоду од 2012-2015. године садржаји појединих предмета на свим студијским програмима унапређивани, ипак је приметна недовољна кооперација између студијских програмима на различитим нивоима образовања.

4.7 Доступност информација о студијским програмима и исходима учења, +++

На сајту Факултета су доступне потпуне информације о свим студијским програмима и исходима учења преко Књига предмета у оквиру студијских програма.

3. ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

- Континуирано развијати студијске програме, прихватати позитивна достигнућа на сродним студијским програмима.
- Оснаживати флексибилност наставника при креирању и реализацији активности у оквиру студијског програма.
- Побољшати механизме евидентирања реализоване наставе и присуства студената.
- Успоставити алумни сервис и почети са систематским праћењем свршених студената, као и задовољства њихових послодаваца.
- Модификовати упитник о мишљењу дипломираних студената и редовно га обрађивати.
- Ускладити ЕСПБ оптерећење са могућностима просечног студента.
- Установити начине и процедуре проверавања исхода и стручности које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања.
- Континуирано ажурирати веб странице Факултета са репрезентативним и потребним информацијама о студијским програмима.
- Подржати модернизацију наставе и учења набавком и имплементацијом најсавременијих софтера и хардвера на свим предметима.
- Сачинити план унапређивања капацитета студентске службе, библиотеке и опште финансијске службе високошколске установе, у делу који је од битног утицаја на задовољавање других потреба студената у остваривању квалитета студијског програма.

На основу анализираних елемената из захтева Стандарда 4 утврђене су следеће мере/активности за унапређење квалитета:

Мера/Активност	Носилац	Рок за реализацију	Резултат
Континуирано развијати студијске програме, прихватати позитивна достигнућа на сродним студијским програмима	Декан факултета, продекан за наставу, продекан за научноистраживачки рад, шефови катедри	Стална активност	Повећање квалитета и атрактивности студијских програма
Оснаживати флексибилност наставника при креирању и реализацији активности у оквиру студијског програма	Продекан за наставу	Стална активност	Примена иновираних метода и средстава у настави
Побољшати механизме евидентирања реализоване наставе и присуства студената	Продекан за наставу	Стална активност	Извештаји о реализацији наставе и присуству студената
Успоставити алумни сервис и почети са систематским праћењем свршених студената, као и задовољства њихових	Продекан за наставу, шеф студентске службе, систем администратор	Стална активност	Веза Факултета са свршеним студентима и Националном службом запошљавања

послодаваца			
Модификовати упитник о мишљењу дипломираних студената и редовно га обрађивати	Продекан за наставу, студентска служба, систем администратор	До 2016. године и стална активност	Смернице за даљим унапређивањем квалитета студијских програма
Ускладити ЕСПБ оптерећење са могућностима просечног студента	Наставно-научно веће, продекан за наставу	До краја 2016. године	Побољшање успеха студената
Установити начине и процедуре проверавања исхода и стручности које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања	Продекан за наставу, Национална служба запошљавања	Стална активност	Континуирано иновирање студијских програма и метода наставе
Континуирано ажурирати веб странице Факултета са репрезентативним и потребним информацијама о студијским програмима	Продекан за наставу, уредник веб сајта, систем администратор	Стална активност	Потпуна и правовремена информисаност заинтересованих посетилаца веб странице Факултета
Подржати модернизацију наставе и учења набавком и имплементацијом најсавременијих софтера и хардвера на свим предметима	Управа Факултета	До 2020. године	Примена савремене ИКТ у настави
Сачинити план унапређивања капацитета студентске службе, библиотеке и опште финансијске службе високошколске установе, у делу који је од битног утицаја на задовољавање других потреба студената у остваривању квалитета студијског програма	Декан, продекан за наставу, секретар, шеф рачуноводства, шеф библиотеке	До краја 2016. године	Повећање остваривања квалитета студијских програма

4. ПОКАЗАТЕЉИ И ПРИЛОЗИ ЗА СТАНДАРД 4

[Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)

[Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма](#)

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца

Прилог 4.3. Доказ да су примери исхода учења за програме различитих структура представљени на интернет страни високошколске установе

4.3.1. Силабуси предмета студијског програма основних академских студија за образовање учитеља

http://www.pfvr.ni.ac.rs/dokumenti/tekstovi/7_5_KNJIGA_PREDMETA.pdf

4.3.2. Силабуси предмета студијског програма основних академских студија за образовање васпитача

http://www.pfvr.ni.ac.rs/dokumenti/tekstovi/8_5_KNJIGA_PREDMETA.pdf

4.3.3. Силабуси предмета студијског програма мастер академских студија за образовање учитеља

http://www.pfvr.ni.ac.rs/dokumenti/tekstovi/9_5_KNJIGA_PREDMETA.pdf

4.3.4. Силабуси предмета студијског програма мастер академских студија за образовање васпитача

http://www.pfvr.ni.ac.rs/dokumenti/tekstovi/10_5_KNJIGA_PREDMETA.pdf

4.3.5. Силабуси предмета студијског програма докторских академских студија Методика разредне наставе

http://www.pfvr.ni.ac.rs/dokumenti/tekstovi/56_1_Doctoral_studies.pdf

4.3.6. Силабуси предмета интегрисаних академских студија за образовање мастер професора технике и информатике

http://www.pfvr.ni.ac.rs/dokumenti/tekstovi/54_2_KNJIGA_PREDMETA_-_Tehnika_i_informatika.pdf

Прилог 4.4. Подаци из Националне службе за запошљавање, филијала Врање

СТАНДАРД 5: КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

1. ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА СТАНДАРДА

Од 2005. године сви студијски планови и програми на Факултету су усклађени са принципима и захтевима Болоњског процеса. Процес континуираног унапређивања студијских програма је настављен путем осавремењивања садржаја предмета и додавањем појединих изборних предмета у складу са развојем и потребама струке.

У оквиру Темпус пројекта *Хармонизација и модернизација планова и програма учитељских факултета у Србији* (TEMPUS Project “Harmonization and Modernization of the Curriculum for Primary Teacher Education – НАМОС, no. 51 6762- TEMPUS-1-2011-1-RS-TEMPUS-JPCR), на коме је Педагошки факултет у Врању био један од партнера, а носилац пројекта Педагошки факултет у Сомбору, учињене су измене и допуне планова и програма, посебно на студијском смеру за учитеље.

Факултет је 2015. године добио акредитацију за нови студијски програм интегрисаних (основних и мастер) академских студија за образовање стручног профила Мастер професор технике и информатике. Програм је креиран у складу са потребама образовно-васпитног система у Србији, и овладавање овим програмом треба да омогући студентима развијање и примену одговарајућих научних и стручних достигнућа потребних за професионално ангажовање у настави техничких и информатичких предмета у основној школи, професионално деловање у пружању техничко- информатичке подршке, као и за обављање сложених организационих и истраживачких послова.

Планови рада (доступно на сајту Факултета: <http://www.pfvr.ni.ac.rs/program.php>) су усклађени са потребама и могућностима студената, доследно се спроводе и познати су пре почетка наставе. Планови наставе у оквиру наставних предмета су у периоду од претходне акредитације донекле кориговани. Корекције се односе на јасније дефинисање исхода предмета, увођење савременијих садржаја и актуелизацију литературе. Наиме, промене су чињене са намером да се, побошањем квалитета планова рада, у оквиру сваког предмета, створе предуслови за достизање дефинисаних компетенција образовних профила који се професионално оспособљавају у оквиру Факултета. План наставе садржи основне податке о предмету (назив предмета и одговарајућу шифру, годину студија и семестар, фонд часова, статус предмета, циљеве и исходе, број ЕСПБ, садржај и структуру предмета, условљеност другим предметима, план и распоред извођења наставе, начин оцењивања, литературу). План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са законским нормама, потребама и могућностима студената, као и потребама студијског програма. Студенти се на почетку семестра обавештавају о распореду предавања на сајту Факултета (<http://www.pfvr.ni.ac.rs/studenti.php?oblast=1&centar=1>), док се распоред испита благовремено објављује пре почетка одржавања одређеног испитног рока. Термини одржавања консултација наставника и сарадника објављени су на вратима кабинета и на сајту Факултета (<http://www.pfvr.ni.ac.rs/professori.php>).

Настава је организована тако да подразумева укључивање примера из праксе и подстицање студената на самосталан рад, креативност и примену стечених знања и вештина. Већи део наставе (предавања и вежбе) на свим нивоима и студијским програмима на

Факултету одвија се уз примену савремене техничке опреме која повећава квалитет реализације наставе. У наставном процесу примењују се различите наставне методе – предавања, интерактивни облици наставе, индивидуални и групни рад, презентације, семинарски радови, итд. Студентска стручна пракса се континуирано организује и представља саставни део спровођења студијског програма.

Наставник и сарадник су обавезани да студенте упознају са изабраним начинима рада на предавањима и вежбама, као и са предиспитним обавезама. Током предавања и вежби, на основу активности и обављања предиспитних обавеза, континуирано се прате постигнућа студената, тј. њихова успешност у реализацији предвиђених активности. Све информације које се тичу предиспитних обавеза, начина и критеријума оцењивања на испиту, као и других релевантних података којима се обезбеђује остваривање права студената и успешно извршавање обавеза, доступне су сајту Факултета у оквиру плана наставе наставних предмета (*силабуси*).

Спровођење плана и распореда наставе, као и планова рада на појединачним предметима, редовно се прати и анализира и свако одступање подлеже корективним мерама. Квалитет наставе на појединачним предметима се такође редовно прати, оцењује и предузимају се корективне мере за његово унапређење. У периоду од 2013. до 2016. године, процес достизања квалитета наставног процеса реализован је у складу са *Правилником о квалитету* којим се уређује институционални систем управљања квалитетом у свим областима рада Факултета. У оквиру овог Правилника дефинисани су и *Стандарди квалитета наставног процеса*, ([прилог 5.2а](#)) као и поступци за њихово обезбеђење који имају за циљ да се наставни процес на Факултету унапреди, објективизира и усагласи са европским стандардима. Провера квалитета наставног процеса подразумева проверу: доношења и поштовања планова рада за сваки наставни предмет, интерактивности наставе, професионалног рада наставника и сарадника, постојања коректног и отвореног односа према студентима, као и разумевања и уважавања њихових потреба, поштовања различитих стилова учења и редовног праћења и вредновања рада студената током наставе. Квалитет наставног процеса мери се преко бројних објективних индикатора. Циљ евалуације одређених стандарда квалитета наставе и унапређивања квалитета процеса наставе јесте обезбеђење базичног нивоа квалитета наставног процеса.

Мере и поступци спровођења контроле наставног процеса подразумевају:

- редовни преглед и контрола документације (евиденција о извођењу наставе у Административном дневнику)
- редован преглед месечних извештаја руководиоца студијских година са студентима са тематских састанака о квалитету реализације наставе и испита
- редован преглед статистичких показатеља постигнућа студената
- анкетирање студената.

Спровођење плана наставе, као и планова рада на појединачним предметима на Факултету, систематски се прати. Између осталог, наставници и сарадници на предмету дужни су да током извођења наставе воде *Наставни дневник рада* ([прилог 5.2.б](#)) и *Административни дневник рада* ([прилог 5.2.в](#)). У Наставном дневнику рада води се евиденција о свим студентима (име, презиме и број индекса), њиховим предиспитним активностима, поенима које су на основу сваке предиспитне активности остварили, поенима које су остварили на завршном испиту, као и о коначној оцени. Наставни дневник рада води се јединствено за сваки предмет. Саставни део Наставног дневника рада је пратећа документација која потврђује присуство, рад и резултате рада студената током трајања наставе (листа присутних студената на предавањима и вежбама, списак студената који су остварили групни пројекат или презентацију, извештај о одбраћеном или прихваћеном семинарском раду и др.). У Административни дневник рада, који се јединствено води за студијски програм, наставници и сарадници уписују податке о датумима одржавања часова,

броју одржаних часова, тематским јединицама обрађеним на часовима и примењеним наставним методама. Служба за наставу и студентска питања, пре почетка наставе, сваком наставнику одговорном за предмет доставља Наставни дневник рада, у који су уписани подаци о студентима који су уписали предмет.

Студентима се континуирано током школске године пружа могућност да на састанцима са руководиоцем студијске године искажу своје примедбе, запажања и сугестије о квалитету свих сегмената наставног процеса. Руководилац студијске године је у обавези да редовно, једном месечно, одржава састанке са свим студентима студијске године којом руководи и, коришћењем различитих метода, подстакне студенте да укажу на позитивне стране реализације наставног процеса, али и да укажу на пропусте које они уочавају. Руководилац студијске године, на крају месеца подноси извештај о реализованом састанку продекану за наставу.

Реализација и квалитет наставног процеса и рад наставника и сарадника континуирано се прате кроз студентску евалуацију. Последње недеље у семестру спроводи се анкетирање студената о педагошком раду наставника у информатичкој учионици (електронско попуњавање анкете). Анкета је анонимна, а резултати анкете презентују се кроз статистичке извештаје. Резултати евалуације саопштавају се на седници Наставно-научног већа Факултета, а шефови катедри су у обавези да анализирају недостатке у извођењу наставног процеса и са члановима катедре утврде мере за побољшање квалитета наставе. Комисија за праћење и унапређење студирања, у чијем је саставу и продекан за наставу, обавља појединачне разговоре са наставницима и сарадницима чија је просечна оцена испод 3 (на скали од 1 до 5) и доноси предлог мера за укупно унапређивање квалитета студирања. Декан даје сагласност за примену предложених мера.

Закључци и запажања која проистичу из резултата овог праћења служе за формирање опште оцене о квалитету студирања и евентуално за предузимање одговарајућих мера за побољшање квалитета наставног процеса које су дефинисане у поменутом Правилнику о квалитету.

Контролу квалитета наставе спроводи Комисија за праћење и унапређивање студирања. Представници студената, предложени од стране Студентског парламента, су чланови комисије и активно учествују у њеном раду.

Квалитет наставника и сарадника на Педагошком факултету се обезбеђује стварањем услова за перманентну едукацију, спровођењем политике квалитетне селекције младих кадрова и провером квалитета њиховог рада. Стицање професионалних компетенција наставника и сарадника подстиче се на разне начине. Између осталог, Факултет активно подржава учешће својих запослених, али и сам организује научне и стручне скупове. Поред присуства и учешћа на научно-стручним скуповима, наставници раде на побољшању квалитета наставног процеса истраживањем њихових сегмената и објављивањем резултата у стручним часописима, као и радом на магистарским и стручним студијама. Факултет има и Центар за научно-истраживачки рад, који на пословима из своје делатности, окупља све наставнике и сараднике Факултета. Органи Центра за научно истраживачки рад, у складу са годишњим планом научно-истраживачког рада, пружају стручну и техничку подршку индивидуалном и колективном научно-истраживачком раду, у виду праћења и обавештавања наставника и сарадника о конкурсима за стипендирање и реализацију научно-истраживачких пројеката домаћих и међународних институција, припреме националних и међународних пројеката и пројектне документације, проналажења стратешких партнера за међународне пројекте, помоћи у формирању пројектних тимова, утврђивања научних компетенција истраживача и др. Резултате индивидуалног и колективног рада својих наставника и сарадника Факултет публикује у редовним и тематским издањима *Зборника радова Учитељског факултета у Врању (прилог 5.3.г)*, у виду посебних публикација (монографије, преводи научних дела, зборници радова са научних и стручних скупова и др.)

2. SWOT АНАЛИЗА

Оцењивање елемената **SWOT** анализом, процена предности, слабости, могућности и опасности у односу на анализирани елементе, дефинисана је на следећи начин:

- високо значајно: +++
- средње значајно: ++
- мало значајно: +
- без значајности: 0

Анализа елемената Стандарда 5 SWOT методом:			
S – Предности		W - Слабости	
План и распоред наставе на свим студијским програмима познат је пре почетка наставе и мора се доследно спроводити .	+++	Недовољна мотивација појединих наставника и сарадника за континуиран професионални развој.	+
Термини консултација су одређени за сваког наставника и објављени на огласној табли и сајту Факултета.	+++	Недовољна селекција студената при упису на Факултет.	++
Јасно дефинисане компетенције (исходи учења) студената на свим студијским програмима .	+++	Недовољна мотивисаност студената за активно учешће у реализацији наставних активности.	+
Методе наставе су усаглашене са исходима учења, а резултати студената се континуирано прате током наставног процеса .	++	Необјективност студената у анкетирању, склоност да боље оцењују наставнике и сараднике са мање захтева у реализацији процеса наставе и нижим критеријумима оцењивања.	++
Начин оцењивања и формирања оцене прецизно је дефинисан Правилником и јасно операционализован у оквиру силабуса појединачних наставних предмета.	+++		
У циљу обезбеђивања квалитета наставног процеса јасно су дефинисани стандарди у оквиру Правилника о квалитету, као и поступци самовредновања и обезбеђивања квалитета наставног процеса и доследно се примењују.	++		
О – Могућности		T – Опасности	
Перманентни рад на побољшању педагошких компетенција наставника .	+++	Недостатак финансија за подршку процеса реформе и модернизацију наставног процеса.	++
Осавремењивање наставе применом нових наставних метода и савремених технологија.	+++		
Сарадња факултета са сродним установама и факултетима.	+++		
Учешће на пројектима.	+++		

У оквиру стандарда 5 установа је анализирана и квантитативно оценила следеће елементе:

5.1. Компетентност наставника и сарадника, ++

Компетентност наставника и сарадника Факултет обезбеђује на следећи начин: 1) применом законом прописаних стандарда о испуњавању услова за избор у наставничка и сарадничка звања; 2) подстиче усавршавање наставника и сарадника кроз индивидуални научно-истраживачки рад, истраживачки рад у оквиру пројеката Министарства науке Републике Србије оних наставника који у њима учествују, међународних пројеката, учешћа на научним скуповима и конференцијама у земљи и иностранству.

5.2. Доступност информација о терминима и плановима реализације наставе, +++

Информације о наставним предметима, распореду наставе и консултацијама су јавно доступне на сајту Факултета и на огласним таблама. Евентуалне измене се унапред пријављују продекану за наставу и студентима.

5.3. Интерактивно учење студената у наставном процесу, ++

Већина наставника у оквиру силабуса наставних предмета предвиђа интерактивне методе реализације наставе и доследно их примењује. Интенција Факултета је да сви наставници примењују интерактивне методе у реализацији наставе и подстичу студенте да у оквиру наставе буду усмерени на релевантне активности у стицању професионалних компетенција.

5.4. Доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе, +++

План и програм и распоред наставе унапред су познати студентима и могу се наћи на сајту Факултета и огласним таблама. Студенти имају могућност да сами конципирају план уписа предмета у текућој години, а за изборне предмете се опредељују након представљања предмета на почетку семестра. Анкетирањем студената утврђено је њихово задовољство доступношћу података о студијским програмима, плану и распореду наставе.

5.5. Избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења, ++

Наставници и сарадници примењују методе наставе којима се могу достићи предвиђени исходи наставе и на когнитивном и на афективном плану. Избор метода наставе и учења, усмерен је ка постизању виших нивоа когнитивног ангажовања студената и формирању високих стандарда и вредности. Општа оријентација Факултета ка методама наставе и учења које обезбеђују висок ниво образовних постигнућа, и то не само на репродуктивном нивоу, већ и на вишим нивоима когнитивног ангажовања, је испоштована у довољној мери од стране свих наставника и сарадника укључивањем интерактивних и проблемских метода наставе и учења.

5.6. Систематско праћење квалитета наставе и корективне мере, ++

Контрола квалитета наставног процеса обухвата: контролу реализације усвојених планова, контролу регуларности извођења наставе, контролу садржаја и метода наставе, контролу регуларности испита. Контролу врши Комисија за праћење и унапређивање квалитета студирања, декан, продекан за наставу, шефови катедри и руководиоци студијских програма. Представљени поступак се на Факултету спроводи, али се он може изводити ефикасније и уз бољу координацију органа и појединаца који су задужени за његову реализацију.

3. ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

На основу анализираних елемената из захтева Стандарда 5, утврђене су следеће мере/активности за унапређење квалитета.

Мера/Активност	Носилац	Рок за реализацију	Резултат
Стручно педагошко оспособљавање наставника којима тај сегмент компетенција недостаје	Декан, продекан за наставу, стручна лица	Перманентно	Побољшање педагошке ефикасности наставника и постигнућа студената
Предвиђање обавезне примене интерактивних метода наставе	Декан, продекан за наставу	Перманентно	Планови наставних предмета (силабуси) предвиђају примену интерактивних метода наставе
Редовно праћење квалитета оцењивања студената у оквиру предиспитних обавеза	Шефови катедри, Комисија за праћење и унапређивање студирања	Стална активност	Наставни дневници
Континуирано, доследно и непристрасно праћење и вредновање целокупног наставног процеса	Декан, продекани, шефови катедри, Комисија за праћење и унапређивање студирања	Стална активност	Извештаји о обављеној контроли

4. ПОКАЗАТЕЉИ И ПРИЛОЗИ ЗА СТАНДАРД 5

Прилог 5.1. Анкете студената о квалитету наставног процеса

[Прилог 5.1.а Резултати вредновања квалитета наставе од стране студената за 2012/13. годину у зимском семестру](#)

[Прилог 5.1.б Резултати вредновања квалитета наставе од стране студената за 2012/13. годину у летњем семестру](#)

[Прилог 5.1.в Резултати вредновања квалитета наставе од стране студената за 2013/14. годину у зимском семестру](#)

[Прилог 5.1.г Резултати вредновања квалитета наставе од стране студената за 2013/14. годину у летњем семестру](#)

[Прилог 5.1.д Резултати вредновања квалитета наставе од стране студената за 2014/15. годину у зимском семестру](#)

[Прилог 5.1.ђ Резултати вредновања квалитета наставе од стране студената за 2014/15. годину у летњем семестру](#)

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

[Прилог 5.2.а Стандарди квалитета наставног процеса](#)

[Прилог 5.2.б Наставни дневник рада](#)

[Прилог 5.2.в Административни дневник рада](#)

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

[Прилог 5.3.а Годишњи извештај о раду Факултета за школску 2012/2013](#)

[Прилог 5.3.б Годишњи извештај о раду Факултета за школску 2013/2014](#)

[Прилог 5.3.в Годишњи извештај о раду Факултета за школску 2014/2015](#)

[Прилог 5.3.г Доказ о публикацијама <http://www.ucfak.ni.ac.rs/publikacije.php>](#)

СТАНДАРД 6: КВАЛИТЕТ НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ, УМЕТНИЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђивању услова, праћењу и провери резултата научно-истраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

1. ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА СТАНДАРДА

Од свог оснивања, Педагошки факултет организује, прати и подстиче научно-истраживачки рад и стратешки је опредељен да перманентно повезује и остварује јединство образовне, научно-истраживачке и стручне делатности. Факултет је високошколска установа која осмишљава, припрема и реализује научно-истраживачке, стручне и друге врсте програма, као и националне и међународне научне и апликативне пројекте.

Научноистраживачки и уметнички рад наставника, истраживача и сарадника остварује се ([Прилог 6.4. Извод из Статута Педагошког факултета](#)):

1. преузимањем уговорних обавеза и ангажманом на научноистраживачким пројектима, експертизама, уметничким пројектима и сл.;

2. индивидуалним истраживањима и стваралаштвом.

У току 23 године континуираног рада, Педагошки факултет у Врању реализовао је преко 20 научно-истраживачких пројеката, самостално или у сарадњи са другим установама у земљи и иностранству.

Педагошки факултет у Врању остварује јединство образовног, научноистраживачког, уметничког и професионалног (стручног) рада. Истраживачи са Педагошког факултета остварују интензивну сарадњу са образовним институцијама (првенствено школама и предшколским установама), како овог дела Србије, тако и ширег подручја, а у оквиру различитих истраживања.

На Педагошком факултету Врању, октобра 2016. године ради 46 истраживача у пуном радном односу (7 редовних професора, 10 ванредних професора, 9 доцената, 2 наставника страног језика, 13 асистената, 5 сарадника у настави). Значајан број наставника и сарадника укључен је у међународним пројектима и пројектима које финансира Министарство просвете и науке. Такође, велики број активно учествује на научним и стручним скуповима, као што је изванредан број ангажованих у редакцијским одборима публикација у земљи и иностранству.

Добра материјално-техничка база за научно-истраживачки рад (функционална зграда, богат библиотечки фонд (око 29733 наслова), локална рачунарска мрежа, приступ Интернету, итд) обезбеђује солидне услове за научноистраживачки рад. У том циљу велику улогу има Центар за научноистраживачки рад. ([Прилог 6.5. Правилник о раду Центра за научно-истраживачки рад и издавачку делатност](#); [Прилог 6.4. Извод из Статута](#); [Прилог 6.6. Програм научноистраживачког рада 2016-2018](#);))

Квалитет научно-истраживачког рада наставника и сарадника Факултета остварује се: обезбеђивањем услова за научно-истраживачки рад, утврђивањем и доследним остваривањем стандарда у погледу квантитета и квалитета научно-истраживачког рада наставника и сарадника, и утврђивањем и остваривањем етичких стандарда у научно-истраживачком раду.

Педагошки факултет у Врању води развојну политику научно-истраживачког и стручног рада и систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада наставника и сарадника.

Факултет редовно усваја краткорочне и дугорочне програме научно-истраживачког рада. Такође Наставно-научно веће усваја Годишњи план издавачке делатности.

Научно-истраживачки рад на Педагошком факултету у Врању обавља се у складу са универзалним принципима добре научне праксе (спровођење научних истраживања у складу

са најновијим научним достигнућима, коректно цитирање радова других аутора, презентовање резултата истраживања на начин који обезбеђује њихову проверу, критички и егзактни приступ у свим фазама научно-истраживачког рада).

Факултет организовано усмерава развој младих научника, упућује у правила добре научно-истраживачке праксе, брине о развоју, као што усмерава студенте, нудећи им богате ваннаставне активности (нарочито се истиче музичко-хорска, сценска и књижевно-уметничка страна креативности).

Континуирано се прате и вреднују резултати научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника разматрањем извештаја и утврђивањем њихових научних и стручних компетенција.

Редовно се прате и прикупљају подаци о структури објављених радова наставника и сарадника и презентују резултати научно-истраживачког рада (*Библиографија наставника и сарадника Учитељског факултета у Врању 1993-2013* – даје преглед резултата у првих 20 година рада и доступна је у библиотеци Факултета).

Мултидисциплинарност образовне делатности утицала је да се на Педагошком факултету научно-истраживачки рад развија у више области. Основна подручја научно-истраживачког рада у којима Факултет институционално, и запослени појединачно, дају значајан допринос су:

1. област педагошких наука, посебно методичка подручја, што је проистекло из првобитног концепта оснивања и развоја Факултета, те подручје психолошких и комуниколошких наука,

2. област друштвених наука,

3. област психологије, првенствено педагошке,

4. област филолошких наука, посебно српског језика и књижевности,

5. област музичке и ликовне уметности и

6. област информационих технологија.

Педагошки факултет у Врању у **великој мери испуњава** захтеве стандарда 6, што је резултат рада на следећим задацима:

– рад на научно-истраживачком пољу,

– рад на научним публикацијама,

– рад на организовању издавачке делатности Факултета,

– рад на многим активностима које имају за циљ унапређење научно-истраживачке делатности.

Педагошки факултет у Врању анализира структуру и ресурсе за остваривање и организовање базичних, развојних и примењених истраживања, уметничког и стручног рада и показује да постојеће структуре за реализацију и организовање научноистраживачког, уметничког и стручног рада одговарају нормативима.

Факултет одређује истраживачке стратегије и циљеве у складу са општом стратешком оријентацијом Педагошког факултета у Врању и националном стратегијом.

У циљу пружања подршке научно-истраживачком раду наставника и сарадника формиран је Центар за научно-истраживачки рад Педагошког факултета у Врању.

Научноистраживачки пројекти

Факултет је партнер на реализацији **Tempus пројекта НАМОС (Harmonization and Modernization of the Curriculum for Primary Teacher Education) 516762 - TEMPUS - 1-2011-1-RS-TEMPUS-JPCR (2011-2516/001-001)**, у сарадњи са Педагошким факултетом у Сомбору. Руководилац тима Педагошког факултета у Врању на овом пројекту је проф. др Стана Смиљковић.

С обзиром на то да је конкурсни период 2010 - 2014. године продужен до 2016 - 2017. године, део наставника и сарадника и даље је ангажован на неколико пројеката Министарства за науку. Наставници и сарадници Педагошког факултета учествовали су и учествују на шест пројеката Министарства за науку. ([Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима](#)). Од 46 истраживача у пуном радном односу, њих 7 је било ангажовано на пројектима Министарства за науку, што је приближно 15%. ([Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи](#))

Међутим, ниједан истраживач са Факултета није био руководиоца пројекта. ([Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи](#)) Такође, на Факултету се тренутно не реализују интерни пројекти. ([Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи](#))

Пројекти на којима су ангажовани наставници и сарадници Педагошког факултета:

- **Традиција, модернизација и национални идентитет у Србији и на Балкану у процесу европских интеграција (179074)**, који се реализује у Центру за социолошка истраживања Филозофског факултета у Нишу, а финансира га Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије:

Проф. др Данијела Здравковић

Проф. др Драгана Станојевић

- **Материјална и духовна култура Косова и Метохије**, (руководилац др Драгана Јањић) бр. 178028 (2010-2014), који реализује Институт за српску културу у Лепосавићу, а финансира Министарство науке:

Проф. др Сунчица Денић-Михаиловић

Проф. др Јаворка Маринковић

- **Одрживост идентитета Срба и националних мањина у пограничним општинама источне и југоисточне Србије**, (руководилац др Драгољуб Б. Ђорђевић) бр. 179013 (2010-2014), који реализује Машински факултет Универзитета у Нишу, а финансира Министарство просвете и науке:

Проф. др Данијела Здравковић

- **Идентификација, мерење и развој когнитивних и емоционалних компетенција важних друштву оријентисаном на европске интеграције**, (руководилац др Горан Кнежевић) бр. 179018 (2010-2014), који реализује Филозофски факултет Универзитета у Београду, а финансира Министарство просвете и науке:

Проф. др Благица Златковић

- **Индикатори и модели усклађивања породичних и пословних улога** (руководилац пројекта др Владимир Хедрих), бр. 179002 (2010-2014), који се реализује на Филозофском факултету у Нишу, а финансира га Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије:

др Милица Милојевић Ристић

- **Развој нових информационо-комуникационих технологија, коришћењем напредних математичких метода, са применама у медицини, телекомуникацијама, енергетици, заштити националне баштине и образовању** (руководилац пројекта др Зоран Огњановић), бр. **III44006** (2010-2015), који се реализује на 34 различите институције широм Србије а финансира га Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије:

мс Марко Станковић

Научни скупови и конференције

У протеклом периоду Факултет је био домаћин и организатор бројних научних скупова и конференција. Највећи део скупова био је подржан од стране ресорног Министарства. Такође, највећи део скупова има међународни карактер, с обзиром на састав учесника и излагача. Програмски одбори за велики број скупова били су састављени како од наставника и сарадника са Факултета, тако и од сарадника из иностранства (Скопље, Пловдив, Велико Трново, Љубљана, Луганска – Украјина...). Факултет издваја знатна средства за организацију научних скупова и подржава иницијативе наставника и сарадника са свих катедара (катедре за језике и књижевност, катедре за методике наставе, катедре за педагогију и психологију, катедре за друштвене науке, катедре за природно-математичке науке). Као резултат тога, са највећег броја научних скупова објављени су зборници радова излагача.

Списак научних скупова одржаних на Педагошком факултету у Врању у претходном периоду:

– Село на југу Србије – 21-22. 1. 2016. г. (организатори: Град Врање, Педагошки факултет Универзитета у Нишу и Друштво за народно просвећивање „Светионик“ у сарадњи са Високом школом примењених струковних студија у Врању и Заводом за проучавање села из Београда)

– Болоња – од идеје до реализације - 7. 4. 2015. г.

– Могућности модификовања методике васпитно-образовног рада и методике разредне наставе - 17. 10. 2014. г.

– Велики рат 1914-1918: узроци, последице, тумачења – 3. 10. 2014. г. (организатори: Филозофски факултет у Нишу и Педагошки факултет у Врању)

– Савремене тенденције у наставним и ваннаставним активностима на учитељским (педагошким) факултетима - 6. 12. 2013. г.

– Књижевност за децу и њена улога у васпитању и образовању деце школског узраста, 23. 11. 2012. г.

– Књижевност за децу и њена улога у васпитању и образовању деце предшколског узраста - 18. 11. 2011. г.

Сваке године поводом Дана Факултета као и поводом почетка школске године Педагошки факултет у Врању организује и реализује културно-уметничке програме. У оквиру таквих пројеката организују се концерти, музичко-поетски реситали, изложбе слика, скулптура и других пригодних реликвија, изложбе дечјих цртежа, изложбе издања ПФ-а, као што организује стручне и креативне радионице студената, деце и ученика од првог до четвртог разреда.

Међународна сарадња

Педагошки факултет у Врању у протеклом периоду активно је ширио све видове сарадње са образовним и научним институцијама земаља ширег европског простора. Тиме се, најпре, унапредио наставни процес, као и истраживачки рад на Факултету. Међународна сарадња фокусира се на факултете и институте (институције) са истом или сличном делатношћу, првенствено са наставничком.

Педагошки факултет у Врању оснивач је и члан Балканске асоцијације учитељских, педагошких и сродних факултета чији су чланови:

– Педагошки факултет у Врању,

- Учитељски факултет у Ужицу,
- Учитељски факултет у Београду,
- Педагошки факултет у Јагодини,
- Филозофски факултет у Источном Сарајеву, Република Српска,
- Педагошки факултет у Скопљу, Република Македонија,
- Педагошки факултет у Старој Загори, Република Бугарска,
- Педагошки факултет у Једрену, Република Турска,
- Универзитет у Ђирокастри, Република Албанија,
- Аристотелов универзитет у Солуну, Република Грчка,
- Филолошки факултет у Београду,
- Учитељски факултет у Призрену-Лепосавићу,
- Педагошки факултет у Сомбору,
- Педагошки факултет у Битољу, Република Македонија,
- Педагошки факултет у Штипу, Република Македонија.

Педагошки факултет у Врању у претходном трогодишњем периоду остварио је сарадњу и са следећим институцијама ([Прилог 6.8. Уговори о сарадњи](#)):

Лугански национални универзитет *Тарас Шевченко*,

Државни Педагошки Универзитет *Павло Тичина* у Уману у Украјини.

На основу потписаних уговора о академској сарадњи, реализују се успешни програми у виду учествовања на научним скуповима и конференцијама, на пројектима, објављивању радова у часописима и зборницима, посете наставника и студената.

У циљу организовања и реализовања научноистраживачких, развојних и стручних пројеката, Факултет планира и остварује сарадњу са основним школама, са предшколским установама, са локалним центрима за едукацију деце, као и са другим организацијама и заједницама са којима на основу заједничког интереса закључује одговарајуће уговоре. Саставни део ових активности је укључивање сарадника у научноистраживачке пројекте.

Научна продукција и компетенције

Научна продукција наставника и сарадника Педагошког факултета у Врању битан је аспект квалитета научноистраживачке делатности. Подаци о научној продукцији прилажу се у оквиру једногодишњих извештаја. Као илустрација може послужити податак да је у току претходне године објављено 144 научних и стручних радова у часописима међународног и националног значаја; 102 рада у зборницима са међународних и националних научних скупова. Научни радови најчешће су у категоријама од М23 до М53. Свакако, у овај се корпус убрајају и значајне публикације наставника и сарадника, од којих се издвајају монографије, уџбеници, помоћни уџбеници. Такође, објављена су и два рада на SCI листи. ([Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства](#); [Табела 6.4. Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период](#); [Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи](#))

Када је у питању научна компетенција наставника и сарадника, јасно се препознаје да се из године у годину (месеца у месец) унапређује квалитет научне продукције. То је, уједно, блиско повезано са квантитетом и квалитетом научне продукције, што представља поштовање одређених стандарда, а што је један од услова за избор или ангажовање наставника. Педагошки факултет у Врању примењује стандарде Националног савета за високо образовање и стандарде за акредитацију студијских програма у свим областима и на свим нивоима. ([Прилог 6.4. Извод из Статута](#); [Прилог 6.9. Ближи критеријуми за избор у звање наставника Универзитета у Нишу](#); [Прилог 6.10. Правилник о поступку стицања звања](#)

[и заснивања радног односа наставника ПФ у Врању; Прилог 6.14. Одлука о акредитацији научно-истраживачке организације\)](#)

За своја научноистраживачка и уметничка остварења, наставници, сарадници и студенти Педагошког факултета добитници су многих награда. ([Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и раду\)](#))

На акредитованом студијском програму докторских академских студија три наставника испуњава услове за менторство у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља. Укупан број наставника на Педагошком факултету у Врању је 23 (укључујући и наставнике страног језика), те је однос ментора у пуном радном односу на Факултету, у складу са акредитованим студијским програмом докторских академских студија, 3 : 23, тј. 13%. ([Табела 6.7 Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи\)](#))

Издавачка делатност

Факултет је издавач часописа *Годишњак Педагошког факултета у Врању* (COBISS.SR – ID 174488844, ISSN 1820-3396, UDK-37) и суиздавач часописа *Методичка пракса* (ISSN 0354-9801, UDK-37). Први часопис вреднован је категоријом М52, док је други вреднован категоријом М53 на листи Министарства просвете и науке. Важно је напоменути да је *Годишњак Педагошког факултета у Врању* добио DOI број.

До краја 2016. године, биће објављен и први број научног часописа на енглеском језику *Facta Universitatis Teaching, Learning and Teacher Education*, 15. серије, а уређивање је одобрено Педагошком факултету одлуком Универзитета у Нишу од 1.7.2016. године.

У протеклом периоду Педагошки факултет у Врању објавио је знатан број монографија, уџбеника, помоћних уџбеника, практикума... Издавачка делатност Педагошког факултета промовише се сваке године на Међународном сајму књига у Београду, на којем ПФ има штанд дуги низ година. Такође, издавачка делатност промовише се на многим конференцијама и скуповима и медијски је пропраћена.

Научни подмладак

Према Програму развоја научноистраживачког подмлатка Педагошког факултета у Врању, у претходном и садашњем периоду сарадници стичу наставничка и научна (академска) звања. На тај начин крунисан је напор млађих сарадника, уложен у усавршавање на мастер и докторским студијама, као и на изради докторских дисертација. Тиме се на нивоу саме институције долази до финалних резултата у настојањима да се у стручном и научном смислу унапреде кадровски потенцијали Факултета и обезбеде наставни и научни ресурси за даљи развој. ([Прилог 6.7. Програм развоја научноистраживачког подмлатка 2015-2018](#))

У претходном периоду на Факултету је одбрањено 12 докторских дисертација, 7 магистарских теза и чак 222 мастер рада. ([Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација \(име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати\) у високошколској установи; Прилог 6.11. Списак одбрањених дисертација и магистарских радова; Прилог 6.12. Списак одбрањених мастер радова\)](#))

По стицању звања доктора наука, четири сарадника изабрано је у звање доцента.

У складу са тенденцијама савремене европске универзитетске праксе, на Факултету се посебна пажња посвећује развоју научноистраживачког подмлатка у оквиру студијских програма *мастер академских студија на смеру за учитеље и васпитаче*, на акредитованим

докторским студијама за *Методику разредне наставе*, као и на завршници постдипломских студија за бављење научноистраживачким радом. Тиме се негује и остварује партнерски однос између наставника и студената, повећава се квалитет њихових професионалних компетенција и обезбеђује мобилност студената по европским универзитетима, у оквиру заједничког образовног простора, у контексту Болоњског процеса.

Материјална подршка за научноистраживачки рад

Поред институционалне и академске подршке наставницима и сарадницима, која се огледа у стварању погодних услова за научноистраживачки рад (одобравање одсуства из наставе ради учешћа на пројектима, завршетка докторских теза или научних публикација), Педагошки факултет подстиче научноистраживачке активности конкретном материјалном подршком, издвајајући значајна финансијска средства из сопствених прихода за набавку квалитетне и савремене опреме. У Извештају о завршном рачуну за 2015. годину ([Прилог 6.13. Извештај о завршном рачуну за 2015. годину](#)) може се видети да Факултет издваја значајна средства за набавку и одржавање компјутерске и друге потребне опреме. Због отварања новог студијског програма *Мастер професор технике и информатике*, Факултет ће у будућности издвојити средства за опремање додатних рачунарских кабинета и техничких радионица. Такође, Факултет је у протеклом периоду посебну пажњу поклањао развоју библиотечких ресурса важних за научни рад (електронска обрада библиотечког фонда), као што ту улази набавка савремене литературе и сарадња са другим институцијама у овој области.

Други вид материјалне подршке представља финансијска помоћ Факултета наставницима и сарадницима за одлазак на научне скупове у земљи и иностранству ради презентације научноистраживачких резултата. Ту улазе и наступи Хора Педагошког факултета у Врању, као и сусрети студената учитељских факултета, тзв. Учитељијада.

Правилником о издавачкој делатности предвиђено је финансирање и суфинансирање публиковања научних резултата наставника, сарадника и студената. Факултет редовно сноси трошкове око објављивања *Годишњака* и других периодичних издања, око објављивања уџбеника и монографија наставника и сарадника, и једним делом око објављивања зборника радова са научних скупова. Факултет пружа одређену финансијску подршку за школарине студената и сарадника, што представља значајан подстицај у њиховом научноистраживачком раду и доприноси унапређењу квалитета научноистраживачких резултата. ([Прилог 6.15. Правилник о издавачкој делатности](#))

2. SWOT АНАЛИЗА

Оцењивање елемената **SWOT** анализом, процена предности, слабости, могућности и опасности у односу на анализирани елементи, дефинисана је на следећи начин:

- високо значајно: +++
- средње значајно: ++
- мало значајно: +
- без значајности: 0

Анализа елемената Стандарда 6 SWOT методом:			
S - ПРЕДНОСТИ		W - СЛАБОСТИ	
Наставници и сарадници Факултета у овом извештајном периоду показали су знатно виши ниво мотивисаности	++	Нема довољно прецизних и јасних индикатора који би се могли користити као мерљиви показатељи за праћење и	++

за укључивање у научноистраживачке пројекте.		унапређивање квалитета у домену повезаности научног и наставног рада. Наиме, осим праћења литературе предвиђене силабусима одређених предмета, и праћења референтности научних публикација наставника приликом избора у звања и именовања ментора на мастер и докторским студијама, неопходни су и други показатељи. Потребно је дефинисати још јасних и мерљивих индикатора.	
На Факултету су се развили позитивни ставови према поштовању високих стандарда у публикавању резултата научног рада, и мотивисаност наставника и сарадника да објављују у престижнијим публикацијама (SCI листа, листе Министарства просвете и науке).	++	Недостатак позитивног става према анонимним рецензијама за све научне публикације, нарочито за радове у периодичним публикацијама.	+++
Факултет има добре ресурсе за научноистраживачки рад, укључујући материјалне услове и компетенције наставника и сарадника.	++	Не постоји довољно добро регулисана подршка наставницима и сарадницима када је у питању Закон о раду и Посебни колективни уговор, јер њима није предвиђено плаћено, већ само неплаћено, одсуство за завршетак докторске тезе наставника и сарадника. Потребно је покренути иницијативу за промену ових прописа у циљу усклађивања са реалним потребама и специфичностима радног односа на високошколским установама.	++
Факултет поседује изузетан потенцијал за ширење међународне сарадње.	+++	Недостатак је непознавање светских језика у довољној мери, као и недовољна едукација у коришћењу информатичких ресурса.	++
Факултет има потенцијал за развијање докторских академских студија у области Методике разредне наставе са потребом да у наредном периоду развије и унапреди научне компетенције својих наставника.	+++	Недовољна компетентност наставника у претходном периоду, што условљава промену става према развијању и вредновању научноистраживачког рада.	+++
О - МОГУЋНОСТИ		Т - ОПАСНОСТИ	
Подстицање већег броја наставника и сарадника да се укључи у пројекте Министарства просвете, науке и технолошког развоја.	++	Недостатак подршке од стране Министарства и других институција за укључивање у националне пројекте.	+++
Могуће је мотивисати наставнике и сараднике да конципирају нове пројекте чији би носилац био Педагошки факултет.	+++	Могуће је да један број наставника и сарадника не може да прати захтевану динамику у погледу квантитета публикација коју намећу стандарди за	+++

		научне компетенције наставника при избору у одређена звања, код менторства на докторским студијама, и у студијским програмима самих докторских студија. Такође, потребно је донети одговарајући Правилник којим би се уредило ангажовање на интерним пројектима Факултета.	
Константно мотивисање наставника и сарадника да конкуришу код међународних институција и фондација за финансирање научноистраживачких пројеката.	++	Недостатак јавне академске расправе о квалитету и квантитету научноистраживачке делатности, као и о вредновању научних радова студената докторских студија.	+++
Унапређење квалитета постојећих публикација и часописа чији је издавач Факултет, како би били боље рангирани на листи Министарства.	++	Недовољно ситуирање и нејасан став према одређеним областима (најпре уметничким) које чине специфичну мултидисциплинарност на учитељским факултетима.	+++
Развијање издавачке делатности на Факултету и побољшање статуса Факултета као издавача.	++		
Укључивање студената у научноистраживачки рад у оквиру интерних, националних и међународних истраживања и пројеката.	++		
Могућности боље сарадње са предшколским, школским, културним, здравственим и другим институцијама ради боље корелације и креативности у оквиру научноистраживачке оријентације наставника, сарадника и студената.	+++		

У оквиру стандарда б извршена је анализа и оцењивање и следећих елемената:

6.1. Високошколска установа у своме раду остварује јединство образовног, научноистраживачког, уметничког и професионалног (стручног) рада, +++

Педагошки факултет у Врању остварује јединство образовног, научноистраживачког, уметничког и професионалног (стручног) рада. Истраживачи са Педагошког факултета остварују интензивну сарадњу са образовним институцијама (првенствено школама и предшколским установама), како овог дела Србије, тако и ширег подручја, а у оквиру различитих истраживања.

6.2. Високошколска установа перманентно осмишљава, припрема и реализује научноистраживачке, уметничке, стручне и друге врсте програма и пројеката, ++

Значајан број наставника и сарадника укључен је у међународне пројекте и пројекте које финансира Министарство просвете и науке. Такође, велики број активно учествује на научним и стручним скуповима, као што је изванредан број ангажованих у редакцијским одборима публикација у земљи и иностранству. Међутим, ниједан истраживач са Факултета није био руководиоца пројекта. Такође, на Факултету се тренутно не реализују интерни пројекти.

6.3. Високошколска установа систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада наставника и сарадника, +++

Подаци о научној продукцији наставника и сарадника прилажу се у оквиру једногодишњих извештаја. Када је у питању научна компетенција наставника и сарадника, јасно се препознаје да се из године у годину (месеца у месец) унапређује квалитет научне продукције. То је, уједно, блиско повезано са квантитетом и квалитетом научне продукције, што представља поштовање одређених стандарда, а што је један од услова за избор или ангажовање наставника.

6.4. Садржај и резултати научних, истраживачких, уметничких и стручних активности високошколске установе усклађени су са циљем установе, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања, ++

Факултет анализира структуру и ресурсе за остваривање и организовање базичних, развојних и примењених истраживања, уметничког и стручног рада и показује да постојеће структуре за реализацију и организовање научноистраживачког, уметничког и стручног рада одговарају нормативима. Факултет одређује истраживачке стратегије и циљеве у складу са општом стратешком оријентацијом Факултета и националном стратегијом.

6.5. Спровођење научних, истраживачких, уметничких и професионалних активности укључује се у постојећи наставни процес, ++

Резултати добијени у оквиру НАМОС (Harmonization and Modernization of the Curriculum for Primary Teacher Education) пројекта имплементирани су у студијски програм Основне Академске студије за образовање учитеља.

6.6. Високошколска установа подстиче своје запослене да се активно баве научним, истраживачким, уметничким и професионалним радом, ++

Поред институционалне и академске подршке наставницима и сарадницима, која се огледа у стварању погодних услова за научноистраживачки рад (одобравање одсуства из наставе ради учешћа на пројектима, завршетка докторских теза или научних публикација), Педагошки факултет подстиче научноистраживачке активности конкретном материјалном подршком, издвајајући значајна финансијска средства из сопствених прихода за набавку квалитетне и савремене опреме. Други вид материјалне подршке представља финансијска помоћ Факултета наставницима и сарадницима за одлазак на научне скупове у земљи и иностранству ради презентације научноистраживачких резултата.

Факултет редовно сноси трошкове око објављивања *Годишњака* и других периодичних издања, око објављивања уџбеника и монографија наставника и сарадника, и једним делом око објављивања зборника радова са научних скупова.

6.7. Високошколска установа обавља издавачку делатност у складу са својим могућностима, +++

Факултет је издавач часописа *Годишњак Педагошког факултета у Врању* и суиздавач часописа *Методичка пракса*. До краја 2016. године, биће објављен и први број научног часописа на енглеском језику *Facta Universitatis Teaching, Learning and Teacher Education*, 15. серије. У протеклом периоду Педагошки факултет у Врању објавио је знатан број монографија, уџбеника, помоћних уџбеника, практикума... Издавачка делатност Педагошког факултета промовише се сваке године на Међународном сајму књига у Београду, на којем ПФ има штанд дуги низ година. Такође, издавачка делатност промовише се на многим конференцијама и скуповима и медијски је пропраћена.

На основу претходно изнетих чињеница о организацији и резултатима научноистраживачког рада, закључује се да Педагошки факултет у Врању испуњава Стандард 6.

3. ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Сагласно опредељењу да се континуирано унапређује научно-истраживачки рад на Факултету, потребно је спровести следеће корективне и развојне поступке и мере:

Мера/Активност	Носилац	Рок за реализацију	Резултат
Повећати број наставника и сарадника који учествују у пројектима које финансира Министарство науке Републике Србије;	Центар за научноистраживачки рад, продекан за науку, Наставно-научно веће	2017. година	Већи број наставника и сарадника ангажованих на пројектима које финансира ресорно Министарство
Континуирано унапређивати сарадњу са новим домаћим и страним партнерима ради реализације заједничких пројеката.	Центар за научноистраживачки рад, декан, продекан за међународну сарадњу, продекан за науку	Стална активност	Повећање броја пројеката на којима је Факултет партнер
Подстицати наставнике и сараднике да чешће учествују у међународним пројектима и конкурсима.	Центар за научноистраживачки рад, катедре, продекан за науку, Наставно-научно веће	Стална активност	Повећање обима и квалитета научне продукције наставника и сарадника
Редовно примењивати критеријуме научно-истраживачког рада и доследно их интегрисати у процедуре наставног напредовања и избора у наставна звања.	Катедре, Изборно веће, Наставно-научно веће, сви наставници и сарадници	Стална активност	Једноставније и практичније могућности избора/реизбора, уштеда времена и боља презентација научно-истраживачког рада, праћена повећањем етичности при научно-истраживачком раду.
Подстицати систематско публикавање резултата научно-истраживачког рада у ускоспецијализованим публикацијама. Промовисати посебно успешне резултате и континуирани научно-истраживачки, уметнички и стручни рад.	Центар за научноистраживачки рад, продекан за међународну сарадњу, продекан за науку	Стална активност	Повећање обима научне продукције наставника и сарадника, повећање броја радова у часописима на SCI листи
Оснажити издавачку делатност у области публикавања монографија и релевантих научних публикација, те развити	Издавачки савет, Центар за научноистраживачки рад, катедре, Наставно-научно	Стална активност	Повећање обима и квалитета научне продукције наставника и сарадника

адекватну комуникациону мрежу ради њиховог промовисања и дистрибуирања.	веће		
Усвојити конкретне мере за подстицање учешћа запослених на релевантним и врхунским научним скуповима, стручним и уметничким манифестацијама.	Одбор за квалитет, Наставно-научно веће, Савет факултета	Током 2017. године.	Усвајање Правилника о подстицању научно-истраживачког рада и награђивању резултата
Донети предлоге мера и критеријуме финансирања набавке материјалних средстава за научна истраживања и библиотечких ресурса за научно-истраживачки рад.	Одбор за квалитет, Служба за материјално и фин. пословање, Наставно-научно веће, Савет факултета	Током 2017. године.	Усвајање Правилника о подстицању научно-истраживачког рада и награђивању резултата
Подржати чланство наставника и сарадника у међународним стручним и научним телима и организацијама.	Центар за научноистраживачки рад, продекан за међународну сарадњу, продекан за науку, Наставно-научно веће	Стална активност	Повећање обима и квалитета научне продукције наставника и сарадника
Континуирано пратити (и водити евиденцију) чланство наставника и сарадника у стручним, научним и другим сродним организацијама и уређивачким одборима.	Центар за научноистраживачки рад, сви наставници и сарадници	Стална активност	Детаљна евиденција о ангажовању наставника и сарадника у стручним, научним и другим сродним организацијама и уређивачким одборима
Пратити и водити евиденцију о наградама и признањима истраживача Факултета за научно-истраживачки и стручни рад.	Центар за научноистраживачки рад, сви наставници и сарадници	Стална активност	Детаљна евиденција о наградама и признањима истраживача Факултета за научно-истраживачки и стручни рад
Водити евиденцију на нивоу Факултета о цитираности радова истраживача.	Центар за научноистраживачки рад, сви наставници и сарадници	Стална активност	Детаљна евиденција о цитираности радова истраживача
Повећати укљученост доктораната / студената докторских студија у научно-истраживачким пројектима и активностима Факултета.	Центар за научноистраживачки рад, катедре, Наставно-научно веће	Стална активност	Повећање обима и квалитета научне продукције доктораната / студената докторских студија
Континуирано приказивати	Рачунски центар	Стална	Редовно ажурирана

резултате научно-истраживачког рада на сајту Факултета – на страницама за представљање научно-истраживачког рада и индивидуалним страницама наставника и сарадника (нагласити индивидуалну одговорност за страницу)	Факултета, сви наставници и сарадници	активност	интернет презентација Факултета, повећање њене посећености
---	---------------------------------------	-----------	--

4. ПОКАЗАТЕЉИ И ПРИЛОЗИ ЗА СТАНДАРД 6

[Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи](#)

[Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима](#)

[Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства](#)

[Табела 6.4. Списак SCI/ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период](#)

[Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација у високошколској установи у претходне три школске године](#)

[Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи](#)

[Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи](#)

[Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и раду](#)

[Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи](#)

[Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи](#)

[Прилог 6.4. Извод из Статута Педагошког факултета](#)

[Прилог 6.5. Правилник о раду Центра за научно-истраживачки рад и издавачку делатност](#)

[Прилог 6.6. Програм научноистраживачког рада 2016-2018](#)

[Прилог 6.7. Програм развоја научноистраживачког подмлатка 2015-2018](#)

[Прилог 6.8. Уговори о сарадњи](#)

[Прилог 6.9. Ближи критеријуми за избор у звање наставника Универзитета у Нишу](#)

[Прилог 6.10. Правилник о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника ПФ у Врању](#)

[Прилог 6.11. Списак одбрањених дисертација и магистарских радова](#)

[Прилог 6.12. Списак одбрањених мастер радова](#)

[Прилог 6.13. Извештај о завршном рачуну за 2015. годину](#)

[Прилог 6.14. Одлука о акредитацији научно-истраживачке организације](#)

[Прилог 6.15. Правилник о издавачкој делатности](#)

СТАНДАРД 7: КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

1. ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА СТАНДАРДА

Мисија Педагошког факултета у Врању Универзитета у Нишу је да шири, унапређује и промовише знање и учење, мотивише креативност и подржи жељу за усавршавањем и стицањем знања. Компетентан и квалитетан наставни кадар је од пресудне важности за реализацију основних циљева Факултета, а нарочито за реализацију циља који инсистира на поучавању кроз позитиван пример рада и деловања. С обзиром на то да Факултет и сам образује будуће наставнике, позитиван пример у виду компетентности и квалитета наставног особља још више добија на значају. Како би овакав наставни кадар учинио константним, Факултет је донео Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета. Отуда се квалитет наставника и сарадника на Педагошком факултету у Врању Универзитета у Нишу обезбеђује:

- критеријумима за избор и заснивање радног односа наставника и сарадника,
- вођењем адекватне кадровске политике,
- унапређењем педагошких и дидактичко-методичких компетенција наставника и сарадника,
- перманентним научним и стручним усавршавањем наставника и сарадника и
- провером квалитета њиховог рада (педагошког, научно-истраживачког и стручног).

Избор наставника и сарадника

Поступак избора наставника и сарадника обавља се у складу са Законом о високом образовању и Статутом Педагошког факултета Универзитета у Нишу (чл. 110-121 и чл. 130-137). Услови за избор наставника и сарадника утврђују се унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Избор у звање се врши на основу исказаних потреба катедре, јавног конкурса, предлога стручне комисије (најмање 1 наставник је у радном односу на другој високошколској установи) и на основу резултата гласања на Изборном већу Факултета. На предлог Факултета, Универзитет врши избор у сва звања наставника. У поступку избора наставника и сарадника комплетан изборни материјал кандидата се објављује на интернет страници Факултета и Универзитета.

Откада је током претходног циклуса самовредновања поступак стицања звања и заснивања радног односа наставника регулисан Правилником о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Педагошког факултета у Врању ([Прилог 7.1](#)), избор наставног кадра врши се у складу са законитостима предвиђеним поменутиим Правилником. Квалитет и квантитет наставног кадра одговара потребама студијских група, наставног садржаја и студената. Квалитет је присутан на више различитих нивоа: научном, педагошком и дидактичко-методичком.

Сходно томе, на Педагошком факултету у Врању Универзитета у Нишу у сталном радном односу је 42 наставника и сарадника (27 наставника и 15 сарадника). Звање редовног професора имају 7 наставника, ванредних професора је 10, а доцентата 9. Једна наставница је упошљена у звању наставник страног језика. Асистената је 13, сарадника у настави 1, а 1 сарадник је у звању сарадник без сарадничког звања. Квалитету наставе и наставног процеса доприносе и тзв. гостујући наставници, односно наставници ангажовани по уговору о допунском раду. Овакву врсту уговора са Факултетом има 15 наставника. ([Табела 7.1.](#)

[Списак свих наставника и сарадника ангажованих на Факултету по уговору о раду, уговору о ангажовању или другим уговорима](http://www.ucfak.ni.ac.rs/profesori.php)). Списак стално запослених наставника и сарадника доступан је на интернет страници Факултета, преко линка <http://www.ucfak.ni.ac.rs/profesori.php>.

Кадровска политика

Успешна реализација студијских програма, мисије и визије Факултета зависи од перманентне активности на развоју наставних кадрова, која је утврђена Програмом развоја кадра. Од претходног циклуса акредитације обављеног 2013. године на Факултету је упошљено неколико младих, талентованих и квалификованих сарадника (3 асистента и 1 сарадник у настави), што је неопходан предуслов за дугорочно планирање унапређења квалитета наставног кадра на Факултету. Њихово присуство допринело је развоју научног подмлатка на Факултету. Такође, значајан број наставника стекао је виша звања и тиме допринео повећању квалитета наставног кадра. Факултет подржава и професионални развој кадра планирањем и организовањем семинара по типу „едукација едукатора“. Факултет организује и предавања гостујућих професора из земље и иностранства, чиме се развија критички, непристрасан став према педагошкој професији и научној теорији о образовању. Кључну улогу у развоју кадра има мотивација наставника да се усавршавају и унапређују своје професионалне капацитете. Програм развоја кадробухватаинабавку савремене, квалитетне, стране и домаће, научне и стручне периодике и литературе.

Едукација и професионално усавршавање наставника и сарадника

Обезбеђење и унапређење квалитета наставника и сарадника представља сталну активност Факултета која се остварује: вођењем адекватне кадровске политике, дефинисањем критеријума за избор и заснивање радног односа наставника и сарадника, систематским праћењем и подстицањем наставног, научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника, подизањем нивоа педагошких и дидактичко-методичких компетентности наставника и сарадника, перманентним научним и стручним усавршавањем наставника и сарадника.

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђивање квалитетапрецизира се да наставници и сарадници Факултетатребају битиоспособљени за примену савремених наставних метода и мотивисани за: организовање наставног процеса на начин који најбоље одговара исходима образовања и потребама студената, разумевање и уважавање индивидуалних разлика међу студентима и различитих стилова учења, примену савремених интерактивних и иновативних метода у настави, у праћењу и оцењивању студената, и коришћење савремених информационо-комуникационих технологија у настави. Такође се прецизира да су наставници и сарадници дужни да развијају партнерски однос са студентима подстицањем на самосталан и континуирани рад.

У складу са оваквим захтевима, Факултет обезбеђује могућност наставницима и сарадницима за перманентно научно и стручно усавршавање и напредовање путем: информисања наставника и сарадника о научним скуповима у организацији образовних и других институција у земљи и иностранству, обезбеђивања литературе, приступа базама података, библиотечким ресурсима на Интернету и другој научној инфраструктури, успостављањем сарадње са домаћим и међународним образовним институцијама у циљу стручног усавршавања наставника и сарадника, припреме и реализације заједничких пројеката, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и у иностранству.

Наставници овог Факултета редовно учествују на научним скуповима у земљи и иностранству, као и на пројектима Министарства просвете и науке.

Унапређивању квалитета наставника и сарадника у домену педагошког рада такође доприносе предавања гостујућих професора, семинари, конференције и конгреси, јер представљају извор свежих, актуелних и савремених информација науке и струке.

Провера квалитета рада наставника и сарадника

Праћење и евалуација квалитета наставног кадра на Факултету изводесе на три начина: кроз процедуру избора у звање наставника и сарадника, које се обављају у законом предвиђеним роковима (сваких 5, односно 3 године), кроз периодичне извештаје о раду и путем редовне студентске евалуације два пута годишње, током зимског и летњег семестра.

Кроз процедуру избора у звање, годишњих извештаја и путем анализе студентских евалуација прати се и оцењује научна, истраживачка и педагошка активност наставника и сарадника.

Студентске евалуације спроводе се на нивоу Факултета током зимског и летњег семестра. Комплетни резултати евалуације доступни су декану и продеканима Факултета, као и самим наставницима и сарадницима. Уколико се, након анализе резултата анкетирања, уоче проблеми у неким аспектима педагошког рада појединих наставника и сарадника, са њима се обавља разговор и утврђују се одговарајуће корективне мере. У протеклом периоду ово је установљено као стандардни поступак редовне евалуације педагошког рада наставника и сарадника.

Анализа резултата из студентских анкета спроведених 2013, 2014. и 2015. године показала је релативно висок ниво задовољства студената педагошким радом наставника. Стога се просечни резултати студентских евалуација у протеклом периоду могу сматрати задовољавајућим.

2. SWOT АНАЛИЗА

Оцењивање елемената **SWOT** анализом, процена предности, слабости, могућности и опасности у односу на анализиране елементе, дефинисана је на следећи начин:

- високо значајно: +++
- средње значајно: ++
- мало значајно: +
- без значајности: 0

Анализа елемената Стандарда 7 SWOT методом:			
S - Предности		W - Слабости	
Поступак избора наставника и сарадника обавља се у складу са Правилником о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника, транспарентан је и доступан јавности	+++	Непостојање конкретних мера за усавршавање и обезбеђење квалитета наставника и сарадника	++
Код наставника и сарадника присутна је тежња ка сталном побољшању научне и стручне компетентности	+++	Непостојање конкретних мера за обезбеђење квалитетног научног подмлатка	++
Висока мотивисаност већине наставника и сарадника за унапређење квалитета студијских програма, наставних процеса и услова рада	++		

О - Могућности		Т - Опасности	
Усавршавање младих сарадника у иностранству	+++	Изоштајање финансирања нових радних места од стране Министарства просвете и науке	+++
Повећање међуакадемске сарадње	+++	Недостатак финансијских средстава за подршку процеса, реформе и модернизацију наставног процеса	++
Обезбеђивање добро образованог, динамичног и комуникативног научног подмлатка	++		

У оквиру стандарда 7 извршена је анализа и оцењивање и следећих елемената:

7.1 Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника, +++

Стање је задовољавајуће.

7.2 Усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање, ++

Поступак и услови избора у наставничка звања засновани су на одредбама Закона о високом образовању, статуту Универзитета и критеријумима Националног савета за високо образовање.

7.3 Систематско праћење и подстицање педагошких, истраживачких и стручних активности наставника и сарадника, ++

Подстицање је прихватљиво, али праћење није адекватно регулисано.

7.4 Дугорочна кадровска политика, ++

У документима који се односе на стратегију развоја високошколске институције није у одговарајућој мери разрађена.

7.5 Вредновање педагошких способности, +++

Праћење је, кроз одговарајуће анкете које се спроводе међу студентима, добро организовано.

3. ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

На основу анализираних елемената из захтева Стандарда 7 утврђене су следеће мере/активности за унапређење квалитета.

Мера/Активност	Носилац	Рок за реализацију	Резултат
Реформисати изборе наставног кадра примењивањем јединствених (на националном нивоу), јавно публикованих критеријума Националног савета за високо образовање.	Национални савет за високо образовање Управа Факултета	2018. г.	Уједначеност компетенција наставника у оквиру истог звања на националном нивоу
Кадровску политику унапредити квалитетнијом селекцијом научног подмлатка и њиховим даљим усавршавањем	Управа Факултета Наставно-научно веће Комисија за обезбеђење	Стална активност	Дугорочно унапређење квалитета наставног кадра

	квалитета		
Унапредити и поспешити развој референтних научних и стручних компетенција наставника и сарадника за области које предају	Предекан за наставу Предекан за науку	Стална активност	Обезбеђивање квалитетног научног и стручног кадра
Путем процедура: самовредновање наставника и вредновање од стране колега; унапредити поступак евалуације наставника и сарадника	Предекан за наставу Комисија за обезбеђење квалитета	Стална активност	Боља и потпунија евиденција усавршавања наставника и сарадника на свим нивоима

4. ПОКАЗАТЕЉИ И ПРИЛОЗИ ЗА СТАНДАРД 7

[Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника на високошколској установи](#)

[Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи](#)

[Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника](#)

[Прилог 7.2. Број запослених наставника у односу на укупан број студената](#)

СТАНДАРД 8: КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

1. ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА СТАНДАРДА

Педагошки факултет у Врању на почетку сваке календарске године израђује и издаје Информатор у коме се налазе сви битни подаци везани за Факултет. У Информатору се налазе све потребне информације и подаци у вези са студијским програмима који се реализују на Факултету: структура студијских програма основних и мастер академских студија за образовање учитеља и за образовање васпитача, интегрисаних академских студија за образовање мастер професора технике и информатике и докторских академских студија; сви предмети у оквиру тих студијских програма по семестрима и годинама студија; број часова наставе и број ЕСПБ бодова који се осваја успешним савладавањем предмета; оквирни садржаји свих облика наставе; обавезна и допунска литература; начин оцењивања; наставници и сарадници и њихова звања и др. У информатору се налазе и сви подаци и информације везани за пријемни испит. Све ово и још већи број података и информација се налазе и на сајту Факултета који се систематски ажурирају.

У складу са Законом о високом образовању, Статутом Факултета и Правилником о упису студената, у процесу уписа студената на Педагошки факултет у Врању, вреднују се резултати постигнути у претходном школовању у средњим школама и резултати постигнути на пријемном испиту, који је обавезан за све потенцијалне студенте. На студијском програму за образовање учитеља и васпитача, пријављени кандидати подлежу провери говорних, музичких и физичких способности. Провера склоности и способности је елиминаторног карактера. Резултати из претходног школовања се вреднују са 40 поена, а што се тиче резултата са пријемног испита, тест српског језика и књижевности вреднује се са 40, а тест општих знања и информисаности са 20 поена. Ови резултати се сабирају и чине укупан број поена на основу којих се сачињава ранг листа за упис на основне студије. На студијском програму интегрисаних академских студија за образовање мастер професора технике и информатике пријављени кандидати на пријемном испиту полажу тест из математике или информатике (по избору) који се вреднује са 40 поена, као и тест општих знања и информисаности који се вреднује са 20 поена. Резултати из претходног школовања се, такође, вреднују са 40 поена. На студијском програму основних академских студија за образовање учитеља (укључујући и Одељење Факултета у Неготину) уписује се 75 студената који се финансирају из буџета и 85 самофинансирајућих студената. На студијском програму основних академских студија за образовање васпитача уписује се 15 студената који се финансирају из буџета и 35 самофинансирајућих студената.

На студијске програме мастер академских студија за образовање учитеља и за образовање васпитача према акредитацији студијских програма, могу се уписати лица која су завршила одговарајуће основне академске студије и остварила најмање 240 ЕСПБ бодова. Ранг листа кандидата се формира на основу опште просечне оцене остварене на основним студијама. На мастер академске студије за образовање учитеља уписује се 30 студената на терет буџета и 70 самофинансирајућих студената, док се на мастер академске студије за образовање васпитача уписује 5 студената на терет буџета и 23 самофинансирајућих студената.

На студијски програм интегрисаних академских студија за образовање мастер професора технике и информатике уписује се 20 студената на терет буџета и 30 самофинансирајућих студената.

На докторске академске студије, методика разредне наставе могу се уписати лица:

1. која имају завршене студије за стицање VIII степена стручне спреме са просечном оценом најмање 8,00;
2. завршене дипломске академске студије са најмање 300 ЕСПБ бодова укупно и општу просечну оцену од најмање 8,00 на основним академским и дипломским академским студијама-мастер и
3. која имају стечен академски степен магистра наука.

На студијски програм докторских академских студија може се уписати 6 студената.

Приликом процеса уписа студената на све студијске програме, као и у току студија, поштује се и гарантује свим кандидатима и студентима једнакост по свим основама, а то је дефинисано и у Статуту факултета у члану 84.

Педагошки факултет у Врању је усвојио [Правилник о упису студената](#), [Правилник о ЕСПБ бодовима](#) и [Правилник о оцењивању и полагању испита](#), у којима се дефинише да је похађање наставе на свим предметима из студијског програма на који је студент уписа обавезно. Ови правилници се налазе на сајту Факултета. Сви наставници пре почетка школске године, на огласним таблама и одговарајућим страницама на сајту Факултета постављају Планове извођења наставе у којима је такође назначено обавезно похађање наставе, а усменим путем их наставници и сарадници на почетку наставе упознају са том обавезом. Правилник о ЕСПБ бодовима и Правилник о оцењивању и полагању испита јасно утврђују критеријуме, правила и процедуре оцењивања студената. Такође је у Спецификацијама појединачних предмета, односно у Књизи предмета за сваки студијски програм, као и у Плановима извођења наставе, дефинисан начин и критеријуми оцењивања студената и у делу предиспитних обавеза које су утврђене за појединачне предмете и у делу завршног испита. И правилници и спецификације и Књиге предмета и Планови извођења наставе су доступни студентима на предметним огласним таблама и на сајту Факултета пре почетка наставе за сваку школску годину.

Педагошки Факултет у Врању има утврђене Књиге предмета за све студијске програме у коме се налазе Спецификације (Силабуси) свих предмета одговарајућег студијског програма. За сваки предмет појединачно у овим документима је дефинисани су и утврђени критеријуми оцењивања и у оквиру предиспитних обавеза које су прецизно утврђене и у завршног испита. За сваку појединачну предиспитну обавезу јасно је утврђен број поена који се мође освојити успешним савладавњем те обавезе. Такође је унапред утврђен начин оцењивања у оквиру завршног испита као и број поена за одређене обавезе. Максималан број поена које студент може освојити у оквиру предиспитних обавеза је 60, а на завршном испиту 40. Предметни наставници су дужни да на почетку наставе упознају студенте са облицима рада, предиспитним обавезама и обавезама у оквиру завршног испита, терминима провере знања, структуром укупног броја поена, као и начином формирања оцене. Успешност и рад студента у савладавању појединих предмета се континуирано прати и оцењује током реализације наставе и изражава се поенима. Предиспитне и испитне обавезе и методе оцењивања прилагођене су и усклађене са циљевима, садржајима и обимом студијског програма и према сваком предмету појединачно. Наставници и сарадници су дужни да јавно саопште студентима резултате, односно број освојених поена након сваке провере и спроведене обавезе, као и укупан број поена које је студент освојио од почетка наставе. Факултет систематски анализира и оцењује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима за све студијске програме и на основу уочених недостатака на почетку сваке школске године реализује њихово унапређивање и побољшање.

Педагошки факултет у Врању је донео Правилник о оцењивању и полагању испита, Правилник о упису студената и Правилник о ЕСПБ бодовима у чијим деловима се дефинише обавеза објективног, коректног и професионалног понашања наставника према студентима у процесима оцењивања. Овај сегмент се систематски прати и оцењује кроз редовно анкетирање студената на крају сваког семестра о питањима која се односе на објективност, коректан и професионалан однос наставника и сарадника према студентима.

Студентска служба Факултета у оквиру свог информационог система води евиденцију оцена студената на свим предметима и свим студијским програмима. Студентска служба периодично, а најмање једном годишње сачињава извештај о пролазности студената на свим студијским програмима, годинама студија и појединачним предметима. Овај извештај је део обезбеђивања и унапређења квалитета и анализира и разматра га ОДБОР и на основу резултата и утврђених закључака када се појаве неправилности у дистрибуцији оцена дефинише предлог мера за њихово превазилажење и заједно са извештајем доставља Наставно-научном већу на усвајање.

Учешће студената у раду и одлучивању на Педагошком факултету у Врању се остварује преко Студенског парламента и изабраних студентских представника у органима и телима у складу са Законом о високом образовању и Статутом факултета. Студенски парламент сачињавају по три представника сваког студијског програма на студијама првог степена и по пет представника сваког студијског програма на студијама другог степена. У студентском парламенту потребно је обезбедити заступљеност студената са посебним потребама.

Студенски парламент у циљу остваривања права и интереса студената бира и разрешава своје представнике у органима управљања, стручним органима и телима. Правилником о студентском парламенту ближе се уређује начин избора чланова парламента, надлежност, начин деловања и друга питања у складу са Законом о студентском организовању.

Педагошки факултет у Врању на почетку сваке календарске године израђује и издаје Информатор у коме се налазе сви битни подаци везани за Факултет. У Информатору се налазе све потребне информације и подаци у вези са студијским програмима и сви подаци и информације везани за пријемни испит. Све ове и друге информације се налазе и на сајту Факултета који се систематски ажурирају.

У складу са Законом о високом образовању, [Статутом Факултета](#) и Правилником о упису студената, у процесу уписа студената на Педагошки факултет у Врању, вреднују се резултати постигнути у претходном школовању у средњим школама и резултати постигнути на пријемном испиту, који је обавезан за све потенцијалне студенте.

У складу са Законом о високом образовању и Статутом Факултета гарантује и обезбеђује се једнакост кандидата и уписаних студената по свим основама.

Одговарајућим документима је дефинисано да је похађање наставе на Факултету обавезно. Ова документа су објављена на сајту Факултета, а осим тога, сви наставници на почетку школске године усменим путем упознају студенте са том обавезом.

2. SWOT АНАЛИЗА

Оцењивање елемената **SWOT** анализом, процена предности, слабости, могућности и опасности у односу на анализиране елементе, дефинисана је на следећи начин:

- високо значајно: +++
- средње значајно: ++
- мало значајно: +
- без значајности: 0

Анализа елемената Стандарда 8 SWOT методом:			
S - Предности		W - Слабости	
Све релевантне информације и подаци везани за студије, јавно су доступни.	+++	Недовољна припремљеност студената за практичну наставу.	++
Информације и подаци везани за пријемни испит, јавно су доступни.	+++	Смањена мотивисаност студената за процесе анкетања.	++
Планови извођења наставе усвојени су и јавно доступни, пре почетка наставе.	+++	Неуједначен приступ оцењивању од стране наставника.	++
Пре почетка наставе студенти су упознати са обавезом похађања наставе.	+++	Неадекватан распоред наставе у неким годинама студија.	++
Редовно се прате и проверававају оцене и пролазност студената.	++	Недовољна активност студената за рад у органима и телима Факултета.	++
Оцењивање се врши по Правилнику о оцењивању у коме су прецизно разрађени начини стицања поена.	++	Немогућност завршавања мастер студија у предвиђеном року од годину дана због извођења професионалне праксе.	++
O - Могућности		T - Опасности	
Унапређивање метода и критеријума оцењивања студената.	++	Неприхватање промена, када је у питању оцењивање, од једног броја наставника.	++
Константно унапређивање коректног, објективног и професионалног односа наставника према студентима.	++	Снижавање критеријума оцењивања једног броја наставника, ради повећања пролазности студената.	++
Активније укључивање студената у рад органа и тела Факултета.	++		

У оквиру стандарда 8 извршена је анализа и оцењивање и следећих елемената:

8.1 Процедура пријема студената, +++

Процедура пријема студената је јасно дефинисана: услови уписа, потребна документација, полагање пријемног испита, начин рангирања и избор кандидата, начин и рокови за подношење жалби.

8.2 Једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама, +++

Једнакост и равноправност студената по свим основама поштује се и гарантује, а истакнута је Правилником о упису студената и Статутом Факултета.

8.3 Рад на планирању и развоју каријере студената, ++

Рад на планирању каријере студената се, углавном спроводи уз помоћ Универзитета у Нишу. За предстојећи период Факултет ће предузети кораке да буде активнији у планирању и развоју каријере студената. Планирана је активнија сарадња са Националном службом за запошљавање, установама и организацијама које су потенцијална места за запошљавање дипломираних учитеља и васпитача.

8.4 Доступност информација о студијама, +++

Све информације о студијама јавно су доступне преко сајта Факултета, као и преко Информатора, који се штампа сваке године. Студентска служба и сектор за наставу Факултета, као и Општа служба су такође доступне за пружање информације студентима у посебно одређеним терминима.

8.5 Доступност процедура и критеријума оцењивања, +++

Процедуре и критеријуми оцењивања јавно су доступни, а дефинисани су у следећим

документима: Правилнику о оцењивању студената, Правилнику о студијама, Спецификацијама предмета за све предмете на студијским програмима и у Плановима извођења наставе.

8.6 Анализа метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима, годинама, уз корективне мере, ++

Катедре Факултета, на основу извештаја о студентском вредновању квалитета и на основу извештаја Службе за студентска питања, врше анализу метода и критеријума оцењивања по предметима и програмима, уз предлагање мера за побољшање квалитета. Комисија за обезбеђење квалитета обједињава предлоге и шаље Наставно-научном већу на усвајање. Ако се процени да је потребно, веће ће дефинисати одговарајуће мере за унапређивање метода и критеријума оцењивања.

8.7 Усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма, ++

Методе оцењивања су усклађене са исходима предмета и студијских програма, који се реализују на Факултету.

8.8 Објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања, +++

На основу извештаја о студентском вредновању објективности оцењивања наставника и сарадника, који се усвајају сваке године, објективност и принципијелност оцењивања наставника је позитивно оцењена, и када су у питању предиспитне обавезе и оцењивање на завршном (усменом и писменом) испиту.

8.9 Праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама, уз корективне мере, ++

Катедре Факултета продекан за наставу, на основу извештаја Службе за студентска питања, врше анализу и праћење пролазности студената по предметима, и предлажу мере за побољшање пролазности студената. Одбор за квалитет обједињава предлоге и шаље Наставно-научном већу на усвајање.

8.10 Студентско организовање и учествовање у одлучивању, ++

Студенти преко својих представника, учествују у одлучивању у складу са Законом о високом образовању и Статутом Факултета у органима и телима, Наставно-научном већу, Савету, Одбор за квалитет.

3. ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

На основу анализираних елемената из захтева Стандарда 8 утврђене су следеће мере/активности за унапређење квалитета:

Мера/Активност	Носилац	Рок за реализацију	Резултат
Преиспитивање политике уписа студената на Факултет.	Катедре, продекан за наставу, Наставно-научно веће	Перманентно	Правилник о пријемном испиту
Сачињавање критеријума за награђивање студената и студентских научних радова	Продекан за наставу, продекан за науку, Наставно-научно веће	2013. година 2014. година	Усвојени Правилник о награђивању студената и студентских научних радова
Редовно праћење квалитета оцењивања студената у оквиру предиспитних обавеза	Одбор за квалитет	Стална активност	Годишњи извештаји о квалитету оцењивања студената
Праћење успешности	Продекан за науку,	Стална	Извештај о пролазности

завршетка докторских студија.	Руководилац и Веће докторских студија	активност	студената докторских студија. Укључивање студената докторских студија у научне пројекте. Покретање часописа за објављивање научних радова студената докторских студија .
Праћење успешности студената на свим годинама студија	Продекан за наставу, Наставно-научно веће, Одбор за квалитет	Стална активност	Извештај о пролазности студената основних и мастер студија
Сарадња са Студентским парламентом и организацијама студената	Декан, Продекан за наставу, Одбор за квалитет	Стална активност	Веће укључивање студената у рад свих тела Факултета и њихова активнија улога у њихобом раду
Сарадња са установама и организацијама које запошљавају дипломиране студенте Учитељског факултета.	Одбор за квалитет	Стална активност	Извештај о броју запослених дипломираних студената, оцени компетенција дипломираних студената и др.
Сарадња са Националном службом за запошљавање	Одбор за квалитет	Стална активност	Извештај о броју дипломираних студената који се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање

4. ПОКАЗАТЕЉИ И ПРИЛОЗИ ЗА СТАНДАРД 8

[Табела 8.1. Преглед броја студената по студијским програмима и годинама студија](#)

[Табела 8.2. Стопа успешности студената](#)

[Табела 8.3. Број студената у односу на остварене ЕСПБ бодове](#)

[Прилог 8.1. Правилник о упису студената](#)

[Прилог 8.2. Правилник о оцењивању](#)

[Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

СТАНДАРД 9: КВАЛИТЕТ УЏБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућег подзаконског акта.

1. ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА СТАНДАРДА

Педагошки факултет у Врању је према постојећим стандардима, обезбедио квалитет уџбеника, доношењем и спровођењем *Правилника о уџбеницима и другим наставним публикацијама* ([Прилог 9.1.](#)) Факултет такође поседује *Правилник о издавачкој делатности*, који се иновира у складу са актуелним стандардима ([Прилог 9.2.](#)). У складу са *Правилником о уџбеницима и другим наставним публикацијама*, Факултет процењује квалитет уџбеника и других учила имајући у виду њихов садржај, тачност, савременост, структуру, стил и обим, као и усклађеност са ЕСПБ бодовима.

Факултет обезбеђује студентима уџбенике и другу неопходну литературу, благовремено и у потребној мери. Уџбеници и монографије професора Факултета, прилагођени су програму појединих предмета и део су обавезне литературе ([Прилог 9.3.](#)).

Квалитет библиотечких и информатичких ресурса

Библиотека факултета је организациона јединица општенаучног типа у саставу научно-истраживачке јединице факултета, представља и важан информативно-референтни центар. Уписана је у регистар библиотека. Библиотеку користе студенти, наставници, асистенти и сарадници. Библиотечки фонд сачињен је од 29732 књиге, који је у слободном приступу, смештен по УДК систему. У периоду 2013-2016. године библиотека је увећала свој фонд за 1617 књига. Библиотека поседује ауторски и предметни каталог.

Пратећи промене у програмима наставних предмета, сваке године се фонд библиотеке проширује квалитетном и савременом литературом. Настава сваког предмета покривена је одговарајућим наставним материјалом, који је унапред познат и благовремено објављен. Студенти факултета, наставници и сарадници, чланови су Библиотеке и на тај начин им је омогућен приступ потребној литератури за савлађивање наставних садржаја, што је регулисано *Правилником о раду библиотеке*, (Одлука бр. 24-1600/16, од 9. јула 2008. године).

Библиотека је смештена у приземљу зграде факултета и у потпуности одговара стандардима библиотеке. У њеном саставу налазе се три просторије: депо са књигама 52 m², читаоница 69 m² и канцеларија 36 m². Број места у читаоници је 60. Студентима је обезбеђена читаоница, која им је на располагању читавог дана од 8⁰⁰ до 20⁰⁰ часова. Радно време библиотеке је од 7³⁰ до 20 часова.

Факултет годишњим финансијским планом утврђује висину финансијских средстава, која су намењена увећању библиотечког фонда. Публикације се набављају: куповином, разменом са другим високошколским установама или путем поклона. Поред ових видова набавке, постоји и редовно достављање обавезних примерака издања, у случају када је Педагошки факултет издавач. За потребе студијских програма редовно се набављају књиге домаћих и страних издавача, као и потребни домаћи часописи.

Сви облици библиотечког фонда могу се користити у просторијама библиотеке. Приручна литература (енциклопедије, речници, лексикони), књиге које су библиотечки примерак, као и часописи и књиге од посебног интереса користе се само у читаоници библиотеке. Део фонда за потребе наставног процеса (уџбеници, монографије, публикације у више примерака, итд.) могу се користити и ван библиотеке према одговарајућим прописима.

За обраду библиотечких јединица запослени у библиотеци користе NIBIS програм, почевши од 2008. године (обука спроведена од стране Машинског факултета у Нишу).

Контрола квалитета рада библиотеке остварује се анкетањем корисника о опремљености, условима и професионалном деловању запослених у библиотеци, и формативном анализом тих резултата. Студенти су у оквиру спровођења анкете намењене евалуацији организационих димензија и материјално-техничких предуслова факултета процењивали и рад библиотеке. Укупан број студената који су учествовали у вредновању ненаставног особља у текућој и претходној школској години је 426. Извод из анкете за студенте који се односи на рад библиотеке дат је у [Прилогу 9.4.](#), а анкетање је спроведено у летњем семестру 2015. и 2016. године у просторијама факултета, уз потпуно обезбеђивање принципа анонимности приликом оцењивања.

Добијени подаци су указали на висок степен задовољства опремљеношћу и радом библиотеке. Како је циљ анкетања био увид у реално стање и изналажење могућности за унапређење постојеће ситуације, студентима је пружена могућност да путем одговора на отворени тип питања додају коментар. Као сугестија студената кроз овај вид питања издваја се побољшање квалитета комуникације библиотекара и студента корисника библиотеке.

Општи закључак је да су студенти релативно задовољни литературом. Издваја се потреба да литература у оквиру поједних предмета буде савременија, односно да се студентима препоруче публикације које су објављене последњих седам до десет година. Питање доступности литературе студенти углавном везују за библиотеку Факултета, а мање за друге изворе, као што је градска библиотека, научни и стручни чланци, бесплатни доступни зборници радова и часописи на Интернету. У том смислу, пожељно је студентима пружити препоруке за могућности коришћења различитих доступних извора литературе. То истовремено подразумева да и наставници и сарадници више трагају за таквим изворима и препоручују их студентима. Као препорука такође се издваја обука студената, наставника и сарадника за коришћењем услуга основног и напредног претраживања, коришћењем NIBIS програма.

Квалитет информатичких ресурса и рада Рачуноског центра

Рачунарски центар је организациона јединица која има статус помоћне јединице за реализацију научно-наставног процеса на Факултету. Рачунарски центар обезбеђује квалитетно функционисање локалне рачунарске мреже Факултета као дела Академске мреже Србије. Рачунарски центар обезбеђује подршку рачунарској мрежи у библиотеци, наставничким кабинетима, и службама Факултета.

Факултет има једну рачунарску учионицу са 22 рачунара са неограниченим приступом Интернету, за реализацију часова из информатике и рачунарства. Рачунарске учионице су доступне студентима од 8 до 14 часова.

Рачунарска мрежа у Библиотеци има 4 рачунара који имају неограничени приступ Интернету. Рачунарски центар обезбеђује коришћење локалне мреже, приступ Интернету и e-mail сервис свим регистрованим корисницима из редова студената, наставника, сарадника и ненаставног особља. Рачунарски центар обезбеђује техничку основу система комуникација на Учитељском факултету. Информационо-комуникационе активности Рачунарског центра (ажурирање сајта Факултета и слични послови) у надлежности су уредника сајта.

Факултет годишњим финансијским планом утврђује висину финансијских средстава намењених развоју рачунарског центра и унапређењу локалне мреже. Особе запослене у Рачунарском центру су компетентне за пружање услуга корисницима локалне рачунарске мреже. Њихов број, врста и степен стручне спреме испуњавају важеће стандарде, прописане Правилником о систематизацији радних места.

Обезбеђење и унапређење квалитета рада Рачунарског центра остварује се редовном контролом квалитета рада, побољшавањем квалитета хардверских и софтверских ресурса,

редовним праћењем развоја информационих и комуникационих технологија, иновирањем пословања и имплементацијом нових информационих и комуникационих технологија. Контрола рада рачунарског центра остварује се анкетирањем корисника и анализом резултата анкете.

Досадашњи информатички ресурси на задовољавајућем су нивоу за извођење савремене наставе. Они покривају, не искључиво потребе предмета информатика са рачунарством, већ и потребе секретаријата библиотеке и студентске службе (16 рачунара). За потребе одржавања наставе, научних скупова и других активности на Факултету у сва четири амфитеатра налазе се 4 лаптопа, који су доступни током читавог дана. У овим просторијама такође постоји неограничен приступ Интернету. Амфитетар намењен студентима друге године, поседује мултимедијалну (смарт) таблу. У табели 9.2. дат је попис информатичких ресурса.

2. SWOT АНАЛИЗА

Оцењивање елемената **SWOT** анализом, процена предности, слабости, могућности и опасности у односу на анализиране елементе, дефинисана је на следећи начин:

- високо значајно: +++
- средње значајно: ++
- мало значајно: +
- без значајности: 0

Анализа елемента Стандарда 9 SWOT методом:			
S - Предности		W - Слабости	
Издавачка делатност Учитељског факултета регулисана је правилником о издавачкој делатности.	+++	Недовољна покривеност наставе уџбеницима из појединих наставних предмета.	++
Концизност и доступност постојеће литературе, као и редовост у актуелизацији новим насловима.	+++	Потреба за постојањем уџбеника из појединих предмета, посебно на нивоу мастер и докторских студија.	+++
Адекватна обезбеђеност и доступност студената и свих запослених на Факултету свим информатичким ресурсима: довољан број рачунара и просторија опремљених за извођење наставе која одговара савременим и актуелним захтевима.	++	Недовољна упућеност студената и запослених наставника и сарадника за коришћење постојећег NIBIS програма.	++
Адекватна стручна спрема запослених у Библиотеци, рачунарском центру и другим службама.	+++	Недостатак валидне интерне анкете за праћење рада у овим службама.	++
Радно време Библиотеке и рачунарског центра адекватно је постављеним стандардима.	+++	Ограничавајући простор у Библиотеци за квалитетнију комуникацију између запослених и студената (постојање шалтера за резмену књига).	+++
О - Могућности		Т - Опасности	
Постојање могућности праћења квалитета литературе са аспекта садржаја, стила и структуре.	++	Недовољно постојање научне литературе из појединих области (предмета), која је неопходна као	+

		полазна основа за настанак квалитетних уџбеника.	
Рецензирање уџбеника, доследним поштовањем правила о садржају, структури, стилу и обиму литературе. Повећати број образовних и других установа и организација са којима врши размену публикација, како би библиотечки фонд био што богатији.	++	Недостатак прецизније анкете, према више критеријума: савременост литературе, разумљивост, обим и доступност.	++
Могућност организовања обуке за коришћење NIBIS програма.	+++	Неадекватан простор за складиштење постојеће и нове литературе.	++
Израда анкете која одговара мерењу унутрашњих квалитета рада библиотеке и других стручних служби. У циљу побољшања компетентности и мотивисаности запослених у Библиотеци и читаоници отворити књигу примедби и похвала.	++		
Факултет ће, у складу са финансијским могућностима, улагати у библиотечки фонд и осавремењавати рачунарску и комуникациону опрему.	+++		

У оквиру стандарда 9, извршена је анализа и квантитативно су исказани резултати следећих елемената:

9.1. Високошколска установа обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива, +++

Факултет обезбеђује студентима уџбенике и другу неопходну литературу, благовремено и у потребној мери. Уџбеници и монографије професора Факултета, прилагођени су програму појединих предмета и део су обавезне литературе.

9.2. Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени, ++

Пратећи промене у програмима наставних предмета, сваке године се фонд библиотеке проширује квалитетном и савременом литературом. Настава сваког предмета покривена је одговарајућим наставним материјалом, који је унапред познат и благовремено објављен.

9.3. Установа систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја, структуре, стила и обима, +++

Педагошки факултет у Врању је према постојећим стандардима, обезбедио квалитет уџбеника, доношењем и спровођењем *Правилника о уџбеницима и другим наставним публикацијама*. Факултет такође поседује *Правилник о издавачкој делатности*, који се иновира у складу са актуелним стандардима. У складу са *Правилником о уџбеницима и другим наставним публикацијама*, Факултет процењује квалитет уџбеника и других учила имајући у виду њихов садржај, тачност, савременост, структуру, стил и обим, као и усклађеност са ЕСПБ бодовима.

9.4. Високошколска установа обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад, +++

Библиотечки фонд сачињен је од 29732 књиге. У периоду 2013-2016. године библиотека је увећала свој фонд за 1617 књига. Библиотека поседује ауторски и предметни каталог.

9.5. Високошколска установа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда, ++

Факултет годишњим финансијским планом утврђује висину финансијских средстава, која су намењена увећању библиотечког фонда. Публикације се набављају: куповином, разменом са другим високошколским установама или путем поклона. Поред ових видова набавке, постоји и редовно достављање обавезних примерака издања, у случају када је Педагошки факултет издавач. За потребе студијских програма редовно се набављају књиге домаћих и страних издавача, као и потребни домаћи часописи.

9.6. Високошколска установа обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива, ++

Рачунарски центар обезбеђује квалитетно функционисање локалне рачунарске мреже Факултета као дела Академске мреже Србије и обезбеђује подршку рачунарској мрежи у библиотеци, наставничким кабинетима, и службама Факултета. Обезбеђење и унапређење квалитета рада Рачунарског центра остварује се редовном контролом квалитета рада, побољшавањем квалитета хардверских и софтверских ресурса, редовним праћењем развоја информационалних и комуникационих технологија, иновирањем пословања и имплементацијом нових информационалних и комуникационих технологија.

9.7. Број запослених у библиотеци и пратећим службама, као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени су са националним и европским стандардима, +++

Особе запослене у Рачунарском центру и библиотеци су компетентне за пружање услуга корисницима локалне рачунарске мреже. Њихов број, врста и степен стручне спреме испуњавају важеће стандарде, прописане Правилником о систематизацији радних места.

9.8. Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру се континуирано прати, оцењује и унапређује, ++

Контрола квалитета рада библиотеке и рачунарског центра остварује се анкетирањем корисника о опремљености, условима и професионалном деловању запослених у библиотеци, и формативном анализом тих резултата.

9.9. Студенти се систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунарском центру, ++

Запослени у библиотеци упознају студенте са начином рада у библиотеци и коришћењем NIBIS програма за напредно претраживање. Наставници и сарадници који реализују часове из области информатике и рачунарства задужени су за рад и обуку студената у рачунарским учионицама са неограниченим приступом Интернету. Рачунарске учионице су доступне студентима од 8 до 14 часова.

9.10. Коришћење библиотеке и приступ њеном комплетном фонду обезбеђен је најмање 12 часова дневно, +++

Библиотека је смештена у приземљу зграде факултета и у потпуности одговара стандардима библиотеке. Студентима је обезбеђена читаоница, која им је на располагању читавог дана од 8⁰⁰ до 20⁰⁰ часова. Радно време библиотеке је од 7³⁰ до 20 часова.

3. ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

На основу анализираних елемената из захтева Стандарда 9 утврђене су следеће мере/активности за унапређење квалитета:

Мера/Активност	Носилац	Рок за реализацију	Резултат
Сачињавање стандардизованог	Продекан за наставу,	Перманентно	Стандардизовани упитник

упитника за процену и праћење рада у информатичком центру и Библиотеци.	Наставно-научно веће		
Редовно праћење и усклађивање критеријума за рецензирање уџбеника према већем броју критеријума: савременост литературе, разумљивост, обим и доступност исте.	Наставно-научно веће, продекан за наставу, центар за издавачку делатност	Стална активност	Годишњи извештаји о квалитету објављених уџбеника
Могућа обука наставника и сарадника за коришћење постојећег NIBIS програма.	Наставници и сарадници	Стална активност	Већи број обучених наставника и сарадника за поменути програм
Већа покривеност наставе уџбеницима из појединих наставних предмета.	Продекан за наставу, Наставно-научно веће, Комисија за обезбеђење квалитета	Стална активност	Извештај о броју уџбеника за наставне предмете и све нивое студија
Повећање броја образовних и других установа и организација са којима врши размену публикација, како би библиотечки фонд био што богатији.	Комисија за обезбеђење квалитета	Стална активност	Повећање организација са којима се сарађује, као и годишњи извештај о оствареној сарадњи и размени.

4. ПОКАЗАТЕЉИ И ПРИЛОЗИ ЗА СТАНДАРД 9

[Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

[Табела 9.2. Попис информатичких ресурса](#)

[Прилог 9.1. Правилник о уџбеницима](#)

[Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи](#)

[Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

[Прилог 9.4. Анализа анкете студената о раду библиотеке](#)

СТАНДАРД 10: КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

1. ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА СТАНДАРДА

Педагошки факултет у Врању је високошколска установа која јединствено остварује образовни и научноистраживачки рад у складу са Законом о високом образовању, актима Универзитета у Нишу и актима самог Факултета.

Организациона структура Факултета – орган управљања, орган пословођења, стручни органи, организационе јединице, делокруг њиховог рада, координација и контрола су утврђени *Статутом Педагошког факултета у Врању и Правилником о систематизацији радних места на факултету.*

Организационе јединице образовно-научне делатности су: Катедра, Веће студија и НН веће.

Организационе јединице за обављање управно-правних, административно-техничких, финансијско-материјалних, помоћно-техничких и других послова из делокруга рада факултета налазе се у склопу Секретаријата Факултета. Секретаријат Факултета обухвата следеће стручне службе: Службу за опште, административне и техничке послове, Службу за студентска питања, Служба за материјално-финансијско пословање, Информатички центар и Библиотека. Делатност и послови Педагошког факултета у Врању организују се и реализују у оквиру унутрашњих организационих целина, а заснивају се на професионалном компетенцијама и потребној квалификационој структури запослених. ([Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених на Педагошком факултету у Врању у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)).

Рад органа управљања, пословођења и служби факултета оцењују студенти факултета путем анонимног анкетирања.

Стандарди квалитета управљања

Надлежности и одговорности органа управљања и орган пословођења, као и Студентског парламента у организацији и управљању факултетом утврђене су Статутом факултета у складу са Законом.

Факултетом управља Савет факултета који је конституисан у складу са Законом, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Педагошког факултета у Врању, а који одлучује у складу са својом надлежношћу. Пословником о раду Савета факултета уређен је начин сазивања седница, начин рада Савета факултета, доношење одлука и других питања из надлежности рада Савета факултета.

Орган пословођења Факултета је декан. Декан представља, заступа, организује и непосредно руководи радом Факултета у складу са Законом и Статутом. Декан факултета је одговоран за функционисање система управљања квалитетом и спровођење утврђених стандарда квалитета рада у свим областима обезбеђења и унапређења квалитета. Декан, сагласно својим овлашћењима, именује два продекана који обављају послове које им повери из своје надлежности и то за следеће области: наставу и научноистраживачки рад. Пословођење је у функцији остваривања Стратегије развоја факултета, Стратегије управљања квалитетом и у складу је са Програмом рада факултета.

Декан и продекани, као и остала лица са извршном одговорношћу, своју опредељеност за успостављање, примену и унапређивање система управљања квалитетом испољавају кроз: јасно утврђену политику развоја Факултета усклађену са визијом и мисијом Факултета, дефинисање мерљивих циљева и утврђивање индикатора њиховог остваривања, јасну опредељеност ка потпуном задовољењу захтева корисника услуга, кроз периодично испитивање система за обезбеђење квалитета ради повећања његове ефикасности и ефективности.

Декан, продекани и секретар Факултета, у складу са Стратегијом развоја Факултета и Стратегијом управљања квалитетом, израђују нацрт Програма рада Факултета. Програм рада и финансијски план усваја Савет факултета.

Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке обезбеђује се: редовним праћењем и оцењивањем квалитета рада органа управљања и органа пословођења, систематским праћењем и контролом рада запослених у службама факултета, као и предузимањем подстицајних и корективних мера према запосленима. Факултет обезбеђује редовно и систематско праћење, контролу и оцењивање рада органа управљања и органа пословођења и предузима мере за унапређивање њиховог рада.

Стандарди квалитета ненаставне подршке

Педагошки факултет у Врању испуњава све прописане стандарде за ненаставно особље у складу са Правилником о систематизацији радних места.

Услови за поступак заснивања радног односа и напредовање ненаставног особља утврђени су Правилником о раду у складу са Законом о раду и Колективним уговором и доступни су јавности. Ради заснивања радног односа са ненаставним радницима Факултет је утврдио прецизне критеријуме за избор. Ради пријема најквалитетнијих кадрова Факултет може да се објави оглас или јавни позив. По пријему и закључењу уговора о раду запослени се уводи у посао. Сваки запослени на факултету има свој персонални досије у који се уписују подаци о квалификацијама и компетенцијама запосленог, о напредовању, евентуалним дисциплинским мерама и др.

Шефови служби су одговорни секретару факултета за свој рад и рад службе коме подносе извештаје о свом раду и раду Секретаријата. У извештају се даје оцена квалитета рада, сумирају остварени резултати, тешкоће и слабости у раду Секретаријата и предлажу мере за њихово превазилажење. Факултет обезбеђује редовно и систематско праћење, контролу и оцењивање рада ненаставне подршке. Студентска евалуација дата је као прилог 10.3. Студенти такође могу континуирано кроз Студентски парламент, да прате и спроводе анкетирања, оцењују и предлажу мере за побољшање рада појединих служби факултета које са свог становишта сматрају актуелним.

Статутом Педагошког факултета у Врању, у складу са Законом, утврђене су надлежности и одговорности у организацији и управљању Савета факултета, као органа управљања и декана факултета, као органа пословођења. Статут Педагошког факултета у Врању је доступан јавности и налази се на сајту Факултета.

Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола, утврђени су Статутом Педагошког факултета у Врању, у складу са Законом.

Педагошки факултет у Врању систематски прати и оцењује квалитет управљања установом и, у складу са тим, предузима мере за њихово унапређење.

Педагошки факултет у Врању систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада; посебно прати и оцењује њихов однос према студентима и мотивацију у раду са студентима.

Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђени су Статутом Педагошког факултета у Врању и јавно су доступни на сајту Факултета.

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља Педагошког факултета у Врању су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења.

Педагошки факултет у Врању обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију.

Педагошки факултет у Врању обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање у струци.

2. SWOT АНАЛИЗА

Оцењивање елемената **SWOT** анализом, процена предности, слабости, могућности и опасности у односу на анализиране елементе, дефинисана је на следећи начин:

- високо значајно: +++
- средње значајно: ++
- мало значајно: +
- без значајности: 0

Анализа елемената Стандарда 10 методом SWOT анализе:			
S - Предности		W - Слабости	
Надлежности Органа управљања, пословођења, Стручних органа и Студентског парламента јасно су дефинисане Статутом Факултета и доступне су јавности.	+++	Недовољна заинтересованост наставног и ненаставног особља за учешће у унапређивање квалитета управљања и ненаставне подршке.	++
Организациона структура Факултета јасно је дефинисана Статутом Факултета.	+++	Недовољна заинтересованост студената за учешће у унапређивање квалитета управљања и ненаставне подршке и недостатак анкете за процену рада Студентског парламента.	++
Педагошки факултет систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља.	+++	Недостатак материјалних и осталих ресурса за успешније организовање ненаставне подршке од стране Студентске службе.	++
О - Могућности		Т - Опасности	
Повећање ангажовања одговарајућих органа и тела у циљу веће заинтересованости наставног и ненаставног особља на Педагошком факултету у Врању за унапређивање квалитета управљања и ненаставне подршке.	++	Недовољна транспарентност у раду Органа управљања и Органа пословођења, као и необавештеност запослених о свим значајним питањима.	+++

Учесталије укључивање студената у процесе и активности на унапређењу квалитета управљања и наставне подршке на Педагошком факултету у Врању.	++	Непримењивање подстицајних и корективних мера може смањити мотивацију запослених.	++
--	----	---	----

У оквиру испуњености елемената Стандарда 10, Педагошки факултет у Врању је анализирао и дефинише квантитативне оцене за остале елементе који се захтевају овим стандардом:

10.1 Дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа, +++

Надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа јасно су дефинисане Статутом Педагошког факултета у Врању.

10.2 Дефинисаност организационе структуре, +++

Организациона структура Педагошког факултета у Врању јасно је дефинисана Статутом Факултета.

10.3 Праћење и оцењивање квалитета управљања установом, уз мере за унапређење, +++

Педагошки факултет у Врању систематски прати квалитет управљања установом анкетирањем наставног и ненаставног особља, као и студената Факултета и, у складу са добијеним резултатима, доноси мере за његово унапређење.

10.4 Праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, уз мере за унапређење, +++

Педагошки факултет у Врању систематски прати квалитет рада стручних служби и ненаставног особља анкетирањем наставног особља, као и студената Факултета и, у складу са добијеним резултатима, доноси мере за његово унапређење.

10.5 Дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља, +++

Процедуре, критеријуми и правила напредовања ненаставног особља делимично су и недовољно дефинисани општим актима Факултета, те би их требало јасније дефинисати и разрадити.

10.6 Доступност релевантних информација о раду стручних служби и органа управљања, +++

Релевантне информације о раду стручних служби и органа управљања делимично су доступни свим заинтересованима преко сајта Факултета и огласних табли, те је потребно радити на већој доступности и транспарентности ових информација.

10.7 Перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља, +++

Педагошки факултет у Врању обезбеђује услове за перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља у циљу повећања квалитета и компетенција ненаставног особља на Факултету.

На основу SWOT анализе наводе се предлози мера (активности) за унапређење квалитета Стандарда 10 са дефинисањем носилаца, рокова и резултата тих активности.

3. ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Активност	Носилац активности	Рок за реализацију активности	Резултат активности
Организовати перманентно образовање управљачког, наставног и ненаставног особља и усавршавати менаџерске и лидерске вештине запослених.	Орган управљања и пословођења Одбор за квалитет	Стална активност	Компетентније и оспособљеније наставно и ненаставно особље за унапређење квалитета управљања и ненаставне подршке
Даље унапређење и развој организационе шеме Факултета.	Одбор за квалитет, Секретар Факултета	Стална активност	Успешнија организација Факултета.
Развити и унапредити комуникацију Факултета између управљачких и других организационих јединица.	Савет Факултета, Декан Факултета, Продекан за наставу, Секретар Факултета	Стална активност	Успешнији и учесталији начини сарадње.
Даље усавршавање и унапређење поступака провере квалитета управљања Факултетом и јединицама (службама) за ненаставну подршку.	Орган управљања и пословођења, Продекан за наставу, Одбор за квалитет, Студентска служба	Стална активност	Израда већег броја инструмената за проверу квалитета управљања и ненаставне подршке
Побољшати набавку савремених средстава, која су од утицаја на оствареност стандарда 10.	Орган управљања и пословођења, Одбор за квалитет	Стална активност	Успешнија сарадња ненаставне подршке са осталим запосленима.
Обезбедити услове за унапређење професионалних компетенција ненаставног особља	Орган управљања и пословођења, Одбор за квалитет	Стална активност	Мотивисаност и боља организованост ненаставног особља

4. ПОКАЗАТЕЉИ И ПРИЛОЗИ ЗА СТАНДАРД 10

[Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених на Педагошком факултету у Врању у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

[Прилог 10.1. Шематска организациона структура Педагошког факултета у Врању](#)

[Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

СТАНДАРД 11: КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

1. ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА СТАНДАРДА

Квалитет простора и опреме Педагошког факултета у Врању одређен је величином простора и обимом опреме, адекватном структуром простора и опреме, као и степеном њихове техничке функционалности и расположивости.

Педагошки факултет у Врању поседује одговарајући простор који задовољава прописане урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове. Укупна површина и структура расположивог простора обезбеђује извођење наставе у складу са потребама студијских програма на студијама првог и другог степена, као и на докторским академским студијама, а што је у складу са потребама наставног процеса и бројем студената.

Наставни простор Педагошког факултета у Врању је структурисан у 4 амфитеатра и 11 учионица и располаже са 1251 m² нето површине у простору у коме се организује и изводи настава. Укупан капацитет наставног простора је 1020 места.

Наставници и сарадници располажу са укупно 19 кабинета укупне површине 422,2 m². Факултет има обезбеђен простор и за обављање административних послова који се састоји од: 2 канцеларије за рад Студентске службе, 6 канцеларија за рад Секретаријата и 3 канцеларије за остало административно особље.

За рад Студентског парламента и студентске организације факултет је обезбедио 1 просторију површине 30 m².

Структура простора са припадајућом површином приказана је у [Табели 11.1](#). У оквиру сарадње са васпитно-образовним установама, Педагошки факултет у Врању је, ради квалитетнијег организовања и извођења наставе на свим студијским програмима, обезбедио извођење педагошке праксе и дела наставног процеса у одговарајућим васпитно-образовним установама ([Табела 11.3](#)).

Педагошки факултет у Врању поседује одговарајућу опрему која задовољава захтеве модерно организоване наставе и захтеве истраживачке процедуре.

Педагошки факултет у Врању континуирано набавља опрему и усклађује је са потребама наставног процеса и бројем студената. Расположена опрема обезбеђује квалитетно извођење наставе у складу са потребама студијских програма на студијама првог и другог степена, као и докторским академским студијама.

На факултету је инсталирана локална рачунарска мрежа (LAM) реализована савременом технологијом. Локална мрежа факултета чини део јединственог информационог система преко кога је повезан на Академску мрежу Србије. Рачунарска мрежа обезбеђује свим корисницима стални приступ Интернету. Сваки наставник и сарадник на свом радном месту има обезбеђен приступ академској мрежи. Преко академске мреже кроз систем KOBSON доступни су најновији електронски часописи неопходни за научноистраживачки рад.

Сви амфитеатри и преко 50% учионица опремљени су видео пројекторима и прикључком за Интернет. Већина простора је опремљена опремом функционалном за реализацију наставног процеса и научноистраживачке делатности.

У оквиру самовредновања анкетирањем запослених и студената извршена је процена квалитета информатичких ресурса на факултету.

Факултет редовно одржава простор и опрему неопходну за несметано обављање своје делатности. Осавремењивање опреме факултет обезбеђује према плановима набавке опреме, у складу са финансијским планом. Целокупна опрема коју поседује факултет је безбедна за

рад и извођење наставе у складу са здравственим и сигурносним стандардима, о чему су студенти посебно обавештени преко упутства за коришћење.

Педагошки факултет у Врању поседује простор и опрему који одговарају захтевима студијских програма и наставнонаучног рада. Целокупна настава се одвија у простору који је власништво Педагошког факултета у Врању, који има употребну дозволу за обављање наставно-научне делатности и, у складу са тим, задовољава урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове. Факултет располаже и одговарајућом техничком опремом за савремено извођење наставе у складу са потребама струдијских програма те на тај начин испуњава услове предвиђене Стандардом 11.

Педагошки факултет у Врању поседује примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, библиотеку, читаоницу и остало за квалитетно обављање своје делатности. +++

Педагошки факултет у Врању поседује адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија. +++

Педагошки факултет у Врању континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената. +++

Педагошки факултет у Врању свим запосленим и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе. +++

Педагошки факултет у Врању у свом саставу поседује најмање једну просторију опремљену савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга рачунског центра (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање ЦД и ДВД материјала). +++

2. SWOT АНАЛИЗА

Оцењивање елемената **SWOT** анализом, процена предности, слабости, могућности и опасности у односу на анализиране елементе, дефинисана је на следећи начин:

- високо значајно: +++
- средње значајно: ++
- мало значајно: +
- без значајности: 0

Анализа елемента Стандарда 11 методом SWOT анализе:			
S - Предности		W - Слабости	
Педагошки факултет у Врању поседује инфраструктуру потребну за имплементацију циљева према стратешким плановима.	+++	Педагошки факултет у Врању не поседује потребну инфраструктуру за особе са посебним потребама.	++
Величина, доступност и квалитет простора и опреме којим располаже Педагошки факултет у Врању одговарају стандардима који важе за високошколске установе.	+++	Студенти са посебним потребама немају адекватне техничко-технолошке услове за праћење наставе.	++
		Особе са посебним потребама нису укључене у научне и наставне делатности на факултету.	++
O - Могућности		T - Опасности	
Повећање ангажовања одговарајућих	+++	Обавештеност запослених и студената	+++

органа и тела у циљу боље опремљености Педагошког факултета у Врању савременом опремом и њеном сталном занављању.		о мерама тј. упутствима за коришћење расположиве опреме је недовољна.	
---	--	---	--

У оквиру испуњености елемената Стандарда 11, Педагошки факултет у Врању је анализирао и дефинише квантитативне оцене за остале елементе који се захтевају овим стандардом:

11.1 Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената, +++

Педагошки факултет у Врању располаже сопственом инфраструктуром која задовољава урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове и усклађена је са укупним бројем студената.

11.2 Адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме, +++

Техничка, лабораторијска и остала опрема којом располаже Педагошки факултет у Врању обезбеђује предуслове за савремено извођење наставе у складу са потребама студијских програма.

11.3 Усклађеност капацитета опреме са бројем студената, ++

Капацитет опреме којом располаже Педагошки факултет у Врању усклађен је са бројем студената на свим студијским програмима.

11.4 Рачунарске учионице, ++

Педагошки факултет у Врању располаже одговарајућим бројем рачунарских учионица које су у функцији савременог извођења наставе и у складу са потребама студијских програма.

На основу SWOT анализе наводе се предлози мера (активности) за унапређење квалитета Стандарда 11 са дефинисањем носилаца, рокова и резултата тих активности.

3. ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Активност	Носилац активности	Рок за реализацију активности	Резултат активности
Континуирано иновирати и обнављати опрему.	Орган управљања и пословођења, Одбор за квалитет	Стална активност	Боља опремљеност Факултета за остваривање научне делатности и савременог извођења наставе
Направити детаљну анализу о ефективном коришћењу просторних капацитета Факултета и постојеће опреме.	Одбор за квалитет	Стална активност	Даље унапређивање квалитета простора и опреме и њиховог адекватног коришћења .
Катедре морају једном годишње да врше анализу стања опреме и сачине план према приоритетима.	Катедре	Стална активност	Боља информисаност о стању простора и опреме и њиховом осавремењавању.
Перманентно се ангажовати да се Факултет укључи у одређене пројекте и тиме обезбеди додатне изворе	Орган управљања и пословођења, продекани, Одбор за квалитет,	Стална активност	Даље унапређење квалитета опреме за остваривање научне делатности и савремено

финансирања набавке опреме.	Катедре		извођење наставе.
Даље разрадити и усавршавати поступке за проверу квалитета простора и опреме Факултета.	Орган управљања и пословођења, Одбор за квалитет	Стална активност	Даље унапређење квалитета простора и опреме на Факултету.

4. ПОКАЗАТЕЉИ И ПРИЛОЗИ ЗА СТАНДАРД 11

[Табела 11.1. Укупна површина са површином објеката Педагошког факултета у Врању](#)

[Табела 11.2. Листа опреме у власништву Педагошког факултета у Врању која се користи у наставном процесу и научно-истраживачком раду](#)

[Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе](#)

СТАНДАРД 12: ФИНАНСИРАЊЕ

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско пословање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

1. ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА СТАНДАРДА

Финансирање Педагошког факултета у Врању заснива се на два извора – средствима која обезбеђује оснивач и средствима стеченим на основу сопствених прихода Факултета, а у складу са Законом, чиме је обезбеђена финансијска стабилност неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научно-истраживачких пројеката и професионалну активност.

Финансирање Факултета дефинисано је следећим прописима:

- Законом о високом образовању,
- Уредбом о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета и
- Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама.

Извори финансирања Педагошког факултета су:

- средства која обезбеђује оснивач, односно Министарство просвете и
- сопствени приходи које остварује од школарина самофинансирајућих студената, испита и других услуга које обавља и
- други извори у складу са законом.

Досадашњи приходи углавном су задовољили основне потребе Факултета. Дугорочна стабилност средстава оснивача обезбеђена је акредитацијом студијских програма, поштовањем утврђених стандарда за упис студената у више година студија у статусу буџетских и поштовањем прописа који регулишу зараде запослених у државним службама и јавним предузећима.

Средства за обављање делатности у току једне школске године обезбеђују се на основу програма рада Факултета, а на основу Уредбе о нормативима и стандардима рада Универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета Републике Србије. Средства из сопствених прихода у протеклом периоду стицана су на основу школарина самофинансирајућих студената чији се број смањило. Сопствени приходи по потреби се користе и за повећање квалитета наставе током године, уколико оснивач не обезбеди предвиђена средства.

Факултет самостално планира распоред и намену финансијских средстава у дужем временском периоду. Финансијска стабилност и ликвидност обезбеђују се рационалним распоређивањем и наменом финансијских средстава кроз годишњи Финансијски план, а према Правилнику о расподели средстава. Педагошки факултет редовно доноси финансијске планове (дати су у прилозима), који обухватају целокупно пословање у наредном периоду. Савет Факултета усваја годишњи Финансијски план.

Јавност и транспарентност извора финансирања и начина коришћења финансијских средстава обезбеђују се редовним подношењем Финансијског извештаја.

На основу Извештаја о финансијском пословању и годишњем обрачуну (дати су у прилозима) може се видети да установа брижљиво води рачуна о начину на који располаже и троши финансијска средства.

Трошкови факултета су:

- обезбеђење услова за извођење наставе и вежби,
- набавка потребне опреме,
- библиотечки фонд,

- издавачка делатност,
- научно и стручно усавршавање наставника, сарадника и других запослених,
- рад студентског парламента,
- међународна сарадња,
- плате запослених у складу са Законом и
- други трошкови у складу са Законом.

За све трансакције рачуна прихода и расхода, рачуна финансијских средстава и обавеза и рачуна финансирања, као и управљања државном имовином, успоставља се систем интерне контроле. Недостатак средстава Факултет компензује сопственим средствима и користи их за финансирање инвестиционог и текућег одржавања зграде и опреме и осталих трошкова неопходних за нормално функционисање.

Педагошки факултет у Врању обезбедио је јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава редовним подношењем извештаја о пословању и годишњим обрачуном који усваја Савет. Подаци о приходима и начину трошења средстава изнети су и у годишњем Извештају о раду Факултета, који усваја Наставно-научно веће. То се може утврдити увидом у записнике са седница Наставно-научног већа и Савета факултета. Транспарентности финансијског пословања доприноси и редовно доношење и спровођење Плана набавки и доношење и примена Правилника о расподели средстава из сопствених прихода Факултета.

Факултет општим актом, у складу са Законом, уређује начин доношења и извршавања финансијских одлука. Квалитет финансирања остварује се доследним поштовањем правила и прописа о припреми, разматрању и усвајању Финансијског плана и других аката из области финансијског пословања, доследном контролом распоређивања и коришћења финансијских средстава, спречавањем ненаменског или нерационалног трошења средстава и предузимањем одговарајућих мера и акција у складу са Законом и Статутом факултета. За реализације Финансијског плана који усваја Савет задужен је декан Факултета који у складу са позитивним прописима и Статутом факултета обавља послове из своје надлежности. Декан је наредбодавац за извршење Финансијског плана Факултета. Механизми контроле извршења утврђени су Законом и Статутом Факултета.

Стратешко опредељење Факултета је унапређивање квалитета наставног и научно-истраживачког рада, што би имало позитиван повратни ефекат и на квалитет финансирања. Између осталог, Факултет то чини финансирањем стручног усавршавања наставника и сарадника, као и финансирањем представљања научних резултата на научним скуповима, издавањем научних монографија и часописа.

Финансијско планирање је истовремено и стратешки и оперативни процес, повезан са реализацијом постављених циљева и представља основу успешног финансијског управљања.

2. SWOT АНАЛИЗА

Оцењивање елемената **SWOT** анализом, процена предности, слабости, могућности и опасности у односу на анализиране елементе, дефинисана је на следећи начин:

- високо значајно: +++
- средње значајно: ++
- мало значајно: +
- без значајности: 0

Анализа елемената Стандарда 12 SWOT методом:			
S - Предности		W - Слабости	
Оснивач, односно Министарство просвете финансира акредитоване студијске програме. Стабилност финансирања из средстава оснивача процењује се као добра, мада се очекује да буде боља.	+++	Евидентно смањење извора финансирања од оснивача, Републике Србије.	+++
Факултет има сопствена средства финансирања. Сопствени приходи процењују се као недовољно стабилни.	+++	Опадање интересовања за постојеће студијске програме, како самофинансирајућих тако и буџетских студената.	+++
Факултет има могућност да у законским оквирима самостално финансијски одлучује, доноси финансијске планове и располаже приходима.	+++	Смањење сопствених прихода услед смањења броја самофинансирајућих студената.	+++
Финансијским планом распоређују се адекватна средства за унапређивање квалитета наставног и научног рада.	++		
Све релевантне информације и подаци везани за финансије јавно су доступни. На Факултету се спроводи рационална и транспарентна финансијска политика.	+++		
O - Могућности		T - Опасности	
Веће учешће у заједничким пројектима са другим институцијама из државе и региона, као и развијање научно-истраживачке активности на Факултету.	+++	Економска криза која утиче на смањење броја студената упркос политици одржавања ниских школарина и разумних цена за самофинансирајуће студенте.	+++
Увођење заједничких студијских програма са сродним високошколским установама у земљи.	+++	Могућност смањивања финансијске аутономије високошколских установа.	++
Увођење нових студијских програма са циљем повећања броја заинтересованих студената.	+++		
Реализација других активности којима би се увећали сопствени приходи Факултета.	++		
Проналажење донатора	+++		

У оквиру стандарда 12, извршена је анализа и квантитативно су исказани резултати следећих елемената:

12.1. Високошколска установа има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачких пројеката, уметничких и професионалних активности, +++

Дугорочна стабилност средстава оснивача обезбеђена је акредитацијом студијских програма, поштовањем утврђених стандарда за упис студената у више година студија у

статусу буџетских и поштовањем прописа који регулишу зараде запослених у државним службама и јавним предузећима.

12.2. Извори финансирања високошколске установе, +++

Финансирање Педагошког факултета у Врању заснива се на два извора – средствима која обезбеђује оснивач и средствима стеченим на основу сопствених прихода Факултета, а у складу са Законом, чиме је обезбеђена финансијска стабилност неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научно-истраживачких пројеката и професионалну активност.

12.3. Високошколска установа самостално планира распоред и намену финансијских средстава, +++

Факултет самостално планира распоред и намену финансијских средстава у дужем временском периоду. Финансијска стабилност и ликвидност обезбеђују се рационалним распоређивањем и наменом финансијских средстава кроз годишњи Финансијски план, а према Правилнику о расподели средстава. Педагошки факултет редовно доноси финансијске планове (дати су у прилозима), који обухватају целокупно пословање у наредном периоду. Савет Факултета усваја годишњи Финансијски план.

12.4. Високошколска установа обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употреба финансијских средстава, +++

Педагошки факултет у Врању обезбедио је јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава редовним подношењем извештаја о пословању и годишњим обрачуном који усваја Савет. Подаци о приходима и начину трошења средстава изнети су и у годишњем Извештају о раду Факултета, који усваја Наставно-научно веће.

Анализом извора финансирања, као и начина прерасподеле финансијских средстава у протеклом периоду, предлажу се мере и активности које могу допринети квалитету финансирања ове високошколске установе.

3. ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

На основу анализираних елемената из захтева Стандарда 12 утврђене су следеће мере/активности за унапређење квалитета финансирања:

Мера/Активност	Носилац	Рок за реализацију	Резултат активности
Континуирано пратити и вредновати квалитет финансирања, како стабилност и транспарентност свих извора финансирања, тако и рационалност, стратешку адекватност и транспарентност начина коришћења финансијских средстава.	Декан, Комисија за обезбеђење квалитета	Стална активност	Финансијски план Финансијски извештај
Одржавање стабилности средстава која обезбеђује оснивач и повећање сопствених прихода кроз различите активности.	Декан	Стална активност	Финансијски план Финансијски извештај
Посебно улагати средства у унапређење услова студирања, квалитета студијских програма и квалитета наставног кадра,	Комисија за обезбеђење квалитета	Стална активност	

презентовање научноистраживачких резултата.			
Формирање кадровске и техничке логистике за налажење, конкурисање и администрирање међународних пројеката.	Декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета	Стална активност	
Повећати улагање у ефикаснију медијску промоцију Факултета.	Декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета	Стална активност	
Сачињавање критеријума за боље сагледавање и вредновање рада запослених.	Продекан за наставу, Наставно-научно веће, Комисија за обезбеђење квалитета	Стална активност	

4. ПОКАЗАТЕЉИ И ПРИЛОЗИ ЗА СТАНДАРД 12

[Прилог 12.1.1. Финансијски план за 2015. годину](#)

[Прилог 12.1.2. Финансијски план за 2014. годину](#)

[Прилог 12.1.3. Финансијски план за 2013. годину](#)

[Прилог 12.2.1. Извештај о Завршном рачуну за 2015. годину](#)

[Прилог 12.2.2. Извештај о Завршном рачуну за 2014. годину](#)

[Прилог 12.2.3. Извештај о Завршном рачуну за 2013. годину](#)

СТАНДАРД 13: УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

1. ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА СТАНДАРДА

Педагошки факултет у Врању на различите начине обезбеђује активно учешће студената у праћењу и унапређивању квалитета рада Факултета, кроз рад Студентског парламента и студентских представника у Савету факултета и Наставно-научном већу. Значајна је улога студената кроз анкетирање о квалитету установе, студијских програма, наставе, оцењивања и услова рада.

Представници студената су чланови одбора за квалитет, комисије за праћење и унапређивање студија и комисије за односе са студентима где студенти чине до 20% чланова.

Представници студената учествују у раду стручних органа при одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, унапређење студијских програма, анализу и ефикасност студирања и утврђивања ЕСПБ бодова по предмету. Одлучивање студената о наведеним питањима обезбеђује се њиховим учешћем у раду Наставно-научног већа, где студенти чине до 20% чланова, као и у телима које Наставно-научно веће формира. Студентски парламент сваке године бира студенте који ће учествовати у раду Наставно-научног већа.

Обавезан елемент самовредновања је анкетирање студената којим се испитују ставови и мишљења студената о питањима из одређених области утврђених Правилником о стандардима и поступку обезбеђења квалитета. Анкетирање студената врши се у складу са одредбама Правилника о студентском вредновању квалитета студија. Анкетирање се врши на крају семестра, а на основу добијених резултата Комисија за обезбеђење квалитета сачињава извештај.

Учешћем представника студената у раду Наставно-научног већа приликом расправљања о унапређењу квалитета студијских програма, студентима је обезбеђен процес перманентног осмишљавања и унапређења квалитета у оквиру курикулума, као и развоја метода оцењивања јер је доношење, измена или допуна курикулума у надлежности Наставно-научног већа факултета.

Улога студената у процесу обезбеђења квалитета остварује се кроз учешће студентских представника у органима и стручним телима Факултета. Кроз периодично анкетирање студената добијају се подаци о следећим аспектима рада Факултета: педагошки рад наставника и сарадника; квалитет студијских програма, наставног процеса; рад библиотеке, Студентске службе; општи услови студирања. Приликом избора наставника и сарадника редовно се прибавља мишљење студената о њиховом педагошком раду. Факултет, у складу са могућностима и потребама, подржава активности Студентског парламента, а у складу са Законом и Статутом Факултета, омогућава и подстиче институционално укључивање студената у рад Факултета у свим значајним областима, преко представника Студентског парламента у органима Факултета и студента продекана.

2. SWOT АНАЛИЗА

Оцењивање елемената **SWOT** анализом, процена предности, слабости, могућности и опасности у односу на анализиране елементе, дефинисана је на следећи начин:

- високо значајно: +++
- средње значајно: ++
- мало значајно: +
- без значајности: 0

S – Предности:

- учешће студената у органима и стручним телима Факултета омогућава да се мишљење студената узме у обзир приликом доношења важних одлука;
- добијање података које није могуће обезбедити на други начин осим анонимног анкетирања студената.

W – Слабости:

- недовољно развијена култура система обезбеђења квалитета путем анкетирања, јер студенти још увек нису довољно убеђени да је управо њихова објективност у оцењивању у њиховом интересу;
- студенти не користе довољно могућности да кроз органе управљања изразе своје мишљење.

O – Могућности:

- активно подстицање студената да путем анкетирања оцене квалитет рада Факултета како би се дошло до објективних података;
- унапређивање сарадње са Студентским парламентом и подстицање сарадње студентских организација са студентским организацијама других факултета што би омогућило размену искустава студената о студирању, чиме би њихов допринос у процесу самовредновања Факултета био већи.

T – Опасности:

- незаинтересованост и недовољна ангажованост студената у процесу анкетирања може довести до нетачних података чијом анализом могу да се предузимају неадекватне корективне мере.

Анализа елемената Стандарда 13 SWOT методом:			
S - Предности		W - Слабости	
Факултет је обезбедио институционално укључивање студената у рад Факултета на свим нивоима – представници студената чланови су Наставно-научног већа, Савета Факултета и Комисије за унапређење квалитета.	+++	Студенти нису потпуно укључени у процес самовредновања, не учествују у анализама свих врста података.	++
У овом периоду представници Студентског парламента били су веома мотивисани за укључивање у рад на различите начине.	+++	Студенти нису укључени у одлучивање о индикаторима који ће се користити за процењивање неких области квалитета.	++
		Студенти нису у довољној мери укључени у праћење спровођења корективних мера и процењивање њихових непосредних ефеката.	+++
O - Могућности		T - Опасности	
Факултет је стратешки опредељен за укључивање студената у	+++	Неки студенти не деле стратешко опредељење Факултета за постављање	+++

процес унапређења квалитета и за развој образовања у коме студенти имају централну улогу.		високих стандарда квалитета.	
Мотивисати већи број студената да се укључе у више различитих активности за унапређење квалитета које спроводи Факултет.	+++	Неки студенти нису мотивисани да се укључе у активности за унапређење квалитета, укључујући и анкетирање.	++
Мотивисати студенте да сами осмишљавају и спроводе активности преко Студентског парламента, које би имале за циљ едукацију студената о стандардима квалитета и мотивисање студената за неговање културе обезбеђења квалитета на Факултету.	+++	Недостатак непристрасности и критичког мишљења студената у циљу повећања квалитета установе.	++

У оквиру стандарда 13, извршена је анализа и квантитативно су исказани резултати следећих елемената:

13.1. Представници студената су чланови комисије за обезбеђење квалитета високошколске установе, +++

Представници студената су чланови одбора за квалитет, комисије за праћење и унапређивање студија и комисије за односе са студентима где студенти чине до 20% чланова.

13.2. Студенти дају своје мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет високошколске установе, ++

Одлучивање студената о наведеним питањима обезбеђује се њиховим учешћем у раду Наставно-научног већа, где студенти чине до 20% чланова, као и у телима које Наставно-научно веће формира. Студентски парламент сваке године бира студенте који ће учествовати у раду Наставно-научног већа.

13.3. Одговарајућим анкетама испитују се ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања, +++

Кроз периодично анкетирање студената добијају се подаци о следећим аспектима рада Факултета: педагошки рад наставника и сарадника; квалитет студијских програма, наставног процеса; рад библиотеке, Студентске службе; општи услови студирања. Приликом избора наставника и сарадника редовно се прибавља мишљење студената о њиховом педагошком раду

13.4. Студенти су активно укључени у процесе реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развој метода оцењивања, +

Учешћем представника студената у раду Наставно-научног већа приликом расправљања о унапређењу квалитета студијских програма, студентима је обезбеђен процес перманентног осмишљавања и унапређења квалитета у оквиру курикулума, као и развоја метода оцењивања јер је доношење, измена или допуна курикулума у надлежности Наставно-научног већа факултета.

3. ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

1. Упознавање студената са значајем њиховог учешћа у самовредновању.
2. Подстицање студената на објективно, критичко и непристрасно процењивање квалитета у процесу анкетирања.

3. Спровођење анкетирања на почетку семестра за претходни семестар, када студенти нису оптерећени оцењивањем.

4. Упознавање студената са предузетим корективним мерама, како би стекли поверење да је анкетирање донело жељене резултате.

5. Повећање нивоа тајности анкете.

На основу анализираних елемената из захтева Стандарда 13 утврђене су следеће мере/активности за унапређење квалитета

Мера/Активност	Носилац	Рок за реализацију	Резултат
Студенти очекују много брже и радикалније ефекте корективних мера	Шефови катедри, продекан за наставу, Наставно-научно веће	Перманентно	Правилник о унапређењу квалитета
Корективне мере формулишу се на темељу више различитих показатеља, а не само мишљења студената	Продекан за наставу, продекан за науку, Наставно-научно веће	Перманентно	Правилник о унапређењу квалитета
Систем праћења квалитета обезбеђује ефикасно решавање проблема – време од уочавања до отклањања проблема је краће	Комисија за обезбеђење квалитета	Стална активност	Годишњи извештаји о квалитету
Укључити студенте у едукативне активности Комисије за обезбеђење квалитета	Комисија за обезбеђење квалитета	Стална активност	Веће укључивање студената у рад свих тела Факултета
Акционим планом предвидети више активности, осим анкетирања	Продекан за наставу, Наставно-научно веће, Комисија за обезбеђење квалитета	Стална активност	Правилник о унапређењу квалитета
Студентски парламент треба да организује едукативне активности за већи број студената у циљу унапређења њихове улоге у самовредновању и провери квалитета	Студентски парламент, декан, продекан за наставу, Комисија за обезбеђење квалитета	Стална активност	Веће укључивање студената у рад свих тела Факултета и њихова активнија улога у њиховом раду

4. ПОКАЗАТЕЉИ И ПРИЛОЗИ ЗА СТАНДАРД 13

[Прилог 13.1.1. Извештај о вредновању квалитета наставе од стране студената](#)

[Прилог 13.1.2. Резултати анкете студената](#)

СТАНДАРД 14: СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

1. ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА СТАНДАРДА

Педагошки факултет у Врању се определио да континуирано и систематски прикупља све релевантне информације о обезбеђењу квалитета, као и да врши периодичне провере квалитета у свим областима обезбеђења квалитета. Факултет је, од 2007. године и почетка припреме за прву акредитацију, па до данас, спровео три циклуса самовредновања. Први извештај о самовредновању сачињен је и поднет Комисији за акредитацију и проверу квалитета 2008. године, а добијени резултати доступни су јавности на веб страници Факултета. Други циклус самовредновања започет је 2011. године, у складу са *Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа Националног савета за високо образовање* („Сл. гл. РС 106/06“). Трећи циклус самовредновања започет је шк. 2013/2014. године.

Као део институционалног оквира за поступак самовредновања, Савет Факултета усвојио је *Правилник о квалитету*, који је такође доступан на веб страници Факултета (бр. 203/7 од 02. 04. 2008. године). Њиме су, на основу *Правилника* Националног савета, ближе утврђена подручја обезбеђења квалитета, стандарди квалитета рада, састав, надлежност, овлашћења и начин поступања субјеката надлежних за управљање, праћење, процену, унапређивање и развој и регулисана друга питања од значаја за обезбеђење квалитета. Праћење и обезбеђивање квалитета ослања се и на *Правилник о обезбеђењу квалитета* донет од стране Универзитета у Нишу 2010. године (доступан на сајт-у Универзитета у Нишу).

За систематско праћење и вредновање квалитета наставног процеса задужени су: Одбор за квалитет, Комисија за праћење и унапређивање студирања и Комисија за односе са студентима који спроводе утврђене стандарде и поступке. У процесу обезбеђења квалитета, као и у процесу самовредновања учествују наставници и сарадници, студенти и ненаставно особље путем делатности организационих јединица Факултета. За праћење сваког стандарда чији је квалитет потребно испунити одређени су извршиоци који су најбоље упознати са процесима потребним за њихову реализацију и усавршавање.

Док је први циклус самовредновања имао за циљ да постави оквир и дефинише основне елементе система за праћење и унапређење квалитета, у другом циклусу конкретније су испитани мерљиви индикатори квалитета у свим областима утврђеним *Стратегијом обезбеђења квалитета* (стандард 1). Тако су установљени поступци и процедуре који су коришћени како у другом тако и у трећем и који ће бити унапређивани у наредним циклусима самовредновања. Између осталог, успостављена је динамика спровођења поступака самовредновања ради утврђивања степена успешности у спровођењу утврђене стратегије, као и за обезбеђење квалитета и нивоа остваривања утврђених стандарда квалитета. Самовредновање и проверу квалитета Факултет обавља периодично. Периодичност самовредновања зависи од области контроле и обезбеђивања квалитета. Самовредновање студијских програма обавља се годишње, наставе семестрално, а генерално једном у три године.

У периодична самовредновања, укључени су и резултати анкетирања студената о квалитету студијских програма (стандард 4) и наставног процеса (стандард 5), процени услова, организацији студијских програма и објективности оцењивања (стандард 8),

квалитету рада органа управљања и стручних служби (стандард 10), као и активном укључивању студената у рад Факултета (стандард 13).

Факултет обезбеђује повратне информације и од социјалних партнера (Националне службе за запошљавање, послодаваца и других организација) о компетенцијама својих дипломираних студената, као и повратне информације од дипломираних студената о квалитету студијског програма на основу искуства у њиховом професионалном раду (стандард 4).

Ове анкете имају за циљ стицање увида у мишљења, ставове и перцепцију о квалитету различитих аспеката рада Факултеа, као и исхода образовања студијских програма Факултета и компетенција дипломираних студената.

Такође, Факултет континуирано прати и успех студената на појединачним испитима и у целини (по студијским програмима) и на основу закључака у анализи добијених резултата предлаже и предузима мере за побољшање пролазности и успеха студената. Формирана је и база за трајно чување прикупљених података и њихову упоредну анализу са подацима добијеним из претходних анкетирања, као и анкетирања која ће бити обављена у наредним процесима периодичне провере квалитета.

Факултет је обезбедио услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања (простор, рачунарску опрему, законе, правилнике и сва потребна документа, канцеларијску опрему и услове за спровођење анализа, анкета, комуникација са институцијама за спољашњу проверу квалитета и слично).

Педагошки факултет у Врању оснивач је и члан Балканске асоцијације учитељских, педагошких и сродних факултета чији су чланови: Педагошки факултет у Врању, Учитељски факултет у Ужицу, Учитељски факултет у Београду, Педагошки факултет у Јагодини, Филозофски факултет у Источном Сарајеву, Република Српска, Педагошки факултет у Скопљу, Република Македонија, Педагошки факултет у Старој Загори, Република Бугарска, Педагошки факултет у Једрену, Република Турска, Универзитет у Ђирокастри, Република Албанија, Аристотелов универзитет у Солуну, Република Грчка, Филолошки факултет у Београду, Учитељски факултет у Призрену-Лепосавићу, Педагошки факултет у Сомбору, Педагошки факултет у Битољу, Република Македонија, Педагошки факултет у Штипу, Република Македонија. Сарадња се успоставила и са универзитетима у Пловдиву, Софији и Великом Трнову (Бугарска), Белгородским државним националним истраживачким универзитетом (Белгород, Русија), Државним индустријским универзитетом (Москва, Русија), Државним педагошким факултетом (Суми, Украјина), Универзитетом у Флорини (Грчка), Филолошким факултетом у Штипу (Македонија), Педагошки Факултет у Копру (Словенија), Центар за више образовање у Новом Месту (Словенија), Институт за педагошке науке у Бордоу (Француска), (Прилог: Уговори о сарадњи). На основу потписаних уговора о академској сарадњи, реализују се успешни програми у виду учествовања на научним скуповима и конференцијама, на пројектима, објављивању радова у часописима и зборницима, посете наставника и студената.

С једне стране, спроведени поступак самовредновања омогућио је преиспитивање свих области квалитета утврђених Стандардима Националног савета, од стратешких циљева до усклађености појединачних аспеката рада Факултета с постављеним циљевима. С друге стране, пружио је могућност и за преиспитивање самог процеса самовредновања, с аспекта његове ефикасности у различитим сегментима квалитета. Тако су уочене области у којима су примењени поступци били ефикасни и добро осмишљени, али и оне у којима је потребно променити приступе у начину прикупљања података, анализи и интерпретацији резултата, као и организацији и координацији активностима.

Одбор за квалитет упознаје наставнике и сараднике лично, преко катедри и стручних органа и студенте преко студентских организација са резултатима поступка самовредновања, док се Извештај о самовредновању усваја на седници Наставно-научног већа Факултета.

Извештај ће бити поднет Комисији за акредитацију и проверу квалитета, уз захтев за спољашњу проверу квалитета.

Јавност и транспарентност поступка смовредновања обезбеђена је и објављивањем релевантних докумената (који чине прилоге уз извештај) на интернет страници Факултета, као што су: извештаји Одбора за квалитет, Стратегије обезбеђења квалитета, Извештаја о резултатима студентских анкета, Правилника у области обезбеђења квалитета и сл. Ови документи, као и Извештај о самовредновању, доступни су јавности на интернет страници Факултета преко линка <http://www.pfvr.ni.ac.rs/akta.php?oblast=unakva>

2. SWOT АНАЛИЗА

Оцењивање елемената **SWOT** анализом, процена предности, слабости, могућности и опасности у односу на анализирани елементе, дефинисана је на следећи начин:

- високо значајно: +++
- средње значајно: ++
- мало значајно: +
- без значајности: 0

Анализа елемената Стандарда 14 SWOT - методом			
S - Предности		W - Слабости	
Установљен је континуитет процеса праћења и унапређења квалитета, утврђене су процедуре и поступци за периодичну проверу свих важних показатеља	+++	Недовољна мотивисаност или страх студената за учешће у анкетирању	+++
Поступак самовредновања унапређен је од првог и другог до трећег циклуса и идентификоване су области где је потребно даље унапређење неких поступака евалуације	+++	Поступци и процедуре за прикупљање података за анкетирање дипломираних студената, како запослених, тако и оних који су на евиденцији Националне службе за запошљавање	+++
Факултет има јасне захтеве за усклађеношћу студијских програма сродних факултета развијених европских земаља	+++	Начин прикупљања података за анкетирање послодаваца	+++
Формирана је солидна база података од значаја за периодичне провере квалитета	+++	Дефинисање мерљивих индикатора за праћење квалитета исхода образовања и учења	+++
		Неадекватно схватање потребе неговања квалитета од стране неких студената, наставника и ненаставног особља	+++
О - Могућности		Т - Опасности	
Побољшање ефикасности у поступку самовредновања едукацијом и обуком свих запослених (наставника, сарадника и ненаставног особља), као и	++	Недостатак спремности за промене од стране запослених (наставника, сарадника и ненаставног особља) и студената, као и за прихватање и побољшање нивоа квалитета за достизање жељених	+++

студената		стандарда	
Примена анализе добијених резултата на побољшање квалитета Наставног програма	+++	Недовољно познавање компетенција дипломираних студената од стране послодаваца	++
Промене чланова Одбора за квалитет који показују губитак мотивисаности, недовољну енергичност и ентузијазам у раду	++	Преоптерећеност појединих наставника радом у Одбору за квалитет и потенцијални губитак мотивације	++
Коришћење информација добијених из периодичних самовредновања на постизање жељених стандарда квалитета	+++	Формирана база података носи ризик њене злоупотребе и коришћења података у недозвољене сврхе	+

У оквиру стандарда 14, извршена је анализа и квантитативно су исказани резултати следећих елемената:

14.1 Континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета, +++

Педагошки факултет у Врању има индикаторе који указују на систематски рад на провери и унапређењу квалитета кроз свеобухватне активности у свим областима рада Факултета.

14.2 Постојање инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета, +++

Постоје одлични услови и добра инфраструктура за систематско прикупљање и обраду података од значаја за процес самовредновања. Постоје просторије са одговарајућом информатичком опремом и три стално запослена административна радника, од којих је један системски инжењер задужен за формирање различитих база података, софтвере за анкетање и статистичку обраду података.

14.3 Повратне информације о стеченим компетенцијама дипломираних студената, ++

Мишљење послодаваца о квалитету дипломираних студената Факултет обезбеђује кроз анкетање послодаваца (директора школа и предшколских установа Пчињског и Јабланичког округа, других наставних база Факултета, надзорничких служби, као и Националне службе за запошљавање). Поред тога, континуирано се вреднује квалитет студијских програма и организација наставе од стране дипломираних студената који дају своје мишљење о стеченим компетенцијама у току студија. Резултати анкета и анализе резултата приказани су у Стандарду 4.

14.4 Усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других високошколских институција у земљи и иностранству, +++

Кроз активно учешће наставника и сарадника на бројним скуповима посвећеним унапређењу квалитета код нас и у иностранству, врши се евалуација система обезбеђења квалитета на Факултету, а стечено искуство користи се за уграђивање нових елемената у политику обезбеђења квалитета.

14.5 Периодичност процеса прикупљања података о квалитету, +++

Присутно је систематско праћење, периодична провера квалитета и самовредновање у следећим областима: студијски програми, наставни процес, квалитет студената, квалитет учбеника, литературе, библиотечких и информативних ресурса, квалитет управљања високошколском устаномом и квалитет ненаставне подршке, квалитет простора и опреме, квалитет финансирања, улога студената у самовредновању и провери квалитета, систематско праћење и периодична провера квалитета и јавност у раду.

14.6 Јавност резултата о процени квалитета, ++

Резултати добијени у поступцима провере квалитета доступни су на веб страници Факултета. Поред тога, након сваког извршеног вредновања добијени резултати прослеђују се управи Факултета, катедрама и предметима и Студентском парламенту и објављују на сајту Факултета.

3. ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

На основу анализираних елемената из захтева Стандарда 14 утврђене су следеће мере/активности за унапређење квалитета:

Мера/Активност	Носилац	Рок за реализацију	Резултат
Редовно прикупљање, анализа и централизација свих података релевантних за унапређење квалитета	Одбор за квалитет	Стална активност	Формирање адекватних база података
Јачање сарадње са Студентским парламентом у области анализе резултата периодичних вредновања квалитета наставе и доношења предлога корективних мера	Одбор за квалитет, Студентски парламент	Стална активност	Оснивање комисије или неког другог тела задуженог за унапређење квалитета у оквиру Студентског парламента
Сарадња са установама и организацијама које запошљавају дипломиране студенте Педагошког факултета и Националном службом за запошљавање	Одбор за квалитет	Стална активност	Извештај о броју запослених дипломираних студената, оцени компетенција дипломираних студената и др., извештај о броју дипломираних студената који се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање
Доношење одредби којима се дефинише обавеза наставника и сарадника да учествују у раду Комисије за унапређење квалитета и активностима које она организује	Декан, Наставно-научно веће	2016. година	
Обезбеђивање финансијске надокнаде за повећано ангажовање наставника и сарадника у Комисији за обезбеђење квалитета	Декан, Савет Факултета	2017. година	Одлука Савета Факултета

4. ПОКАЗАТЕЉИ И ПРИЛОЗИ ЗА СТАНДАРД 14

Прилог 14.1 Информације присутне на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске институције

<http://www.pfvr.ni.ac.rs/akta.php?oblast=unakva>